Aydınlık

Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı: 1921

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PERŞEMBE
5
Haziran 1980
10 LİRA

itiraf.3

«DAVADAN DÖNEN»
ADNAN ÖZÇİFTÇİ' ANLATIYOR

YAKINDA AYDINLIK'TA

Demirel ağız değiştirdi

Başbakan AP Grubunda yaptığı konuşmada, "Bazı çevrelerin baskısı altındayız" dedi

AP'li bazı parlamenterler: "Kanın kanla temizlenmeyeceğini MHP artık görmelidir"

"Mevcut Anayasa ile Cumhurbaşkanını seçmek zorundayız"

- MHP'nin "sine-i millet" kararı AP Grubunda "saçma" olarak nitelendirildi

ANKARA(ÖZEL)

BAŞKENT siyasi çevrelerinde yeni Cumhurbaşkanı seçimini geçiktirdiği için Demirel'e muhtıra verildiği söylenirken Başbakan ve AP Genel Başkanı Süleyman Demirel dün partisinin ortak grubunda konuşurken "Bazı çevrelerin baskısı altındayız" dedi. Demirel bu konuda şunları söyledi: "Her ne kadar Anayasayı değiştirmek ve bu Anayasa ile yeni Cumhurbaşkanı seçilemeyeceğini göstermek istiyorsak da bazı çevrelerin baskısı altındayız. Bu durumda mevcut Anayasa ile Cumhurbaşkanını seçmek zorundayız."

Demirel grupta yaptığı konuşmada, Hakkari'de öldürülen 12 yurttaşımızla ilgili olarak da meselenin araştırıldığını, ciddiyetle üzerine gidildiğini belirtti.

DEMİREL ECEVİT'İ PROVOKATÖRLÜKLE SUÇLADI

Demirel konuşmasında CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in provokatör gibi konuştuğunu ve etrafa zehir saçtığını söyledi. Demirel şöyle dedi: "Ecevit kışkırtıcılık ve mezhep tahrikçiliği yapmaktadır. Kardeş kardeş yaşayan insanların arasına mezhepçiliği sokan Ecevit'tir. Nifak tohumları ekmektedir. Sağduyu sahibi CHP'lilerin Genel Başkanlarının bu tutumunu tasvip edeceklerini sanmıyorum."

Demirel konuşmasında son günlerde Çorum'da meydana gelen olaylara da değinerek polislerin katillerinin yakalanacağını söyledi. Bu arada Demirel bir mahalle halkının barikatlar kurarak güvenlik kuvvetlerine engel olduğunu öne sürerek, "Devlet güçlerinin aradığı suçlulardır. Suçluları bulmak görevdir. Bu

(Devamı Sa. 6 Sü.4)

Komandolar, Milli Eğitim Bakanlığını işgal etti

ANKARA(ÖZEL)

GAZİ Eğitim Enstitüsünde okudukları bildirilen bir grup komando dün öğle saatlerinde sloganlar atarak Milli Eğitim Bakanlığına girdi. Sayıları 150 civarında olan komandoların koridorlarda memurlara saldırdıkları bir kadını da tartakladıkları bildirildi.

"Okumak hakkımız söke söke alırız" diye bağıran komandolar, bir süre Bakanlığın içinde dolaştıktan sonra müstesarların bu-

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

Hükümet, anarşiye karşı çıkan idareciyi barındırmıyor

Site Yurdu Müdürü MHP' lilerin isteğiyle görevden alındı

ANKARA(ÖZEL)

KREDİ ve Yurtlar Kurumu Atatürk Öğrenci Yurdu (Site) Müdürü Mehmet Özer, MHP'lilerin uzun süren çabaları sonucunda görevinden alındı. Mehmet Özer anarşiye karşı bir yönetici olarak biliniyordu.

Yurt Müdürü Mehmet Özer'in yerine yeni bir müdür atandığı, yeni Müdür Yardımcısı Ahmet Koçak'ın da görevinden alınarak yerine Mehmet Elmas'ın atandığı bildiriliyor.

Mehmet Özer ve Ahmet Koçak 2,5 yıldır anarşi yuvası haline gelen yurtta huzur sağlamışlardı. Özer ve Koçak'ın döneminde ne sahte solcular ne de komandolar olay çıkartamıyorlardı.

(Devamı sa. 6 sü. 7'de)

AP iktidarıyla birlikte Kayseri Valiliğine atanan ve bu görevde kaldığı sürece MHP ile el ele, Kayseri halkı üzerinde yoğun bir terör estiren Babür Ünsal, ünlü Mafia şeflerinden Hacı Mirza ile içki masasında. Babür Ünsal, kendisine ve MHP'ye karşı yürütülen yoğun mücadeleler sonunda, Demirel hükümeti tarafından sessiz sedasız görevden alındı.

İsveç basını:

Uyuşturucu madde kaçakçılığını MHP ve AP'li parlamenterler himaye ediyor

Babür Ünsal'ın Mafia ile ilişkisi İsveç yayın organlarında da konu oldu.

STOCKHOLM (ÖZEL)

İSVEÇ'in ikinci büyük akşam gazetesi Afton Bledet (Akşam Postası), Türkiye ile Avrupa arasında uyuşturucu madde kaçakçılığı yapan şebekenin MHP ve AP'li parlamenterler tarafından himaye edildiğini yazdı.

İsveç Sosyal Demokrat Partisinin yarı resmi organı olan Akşam Postası gazetesi 27 Mayıs tarihli haberinde Kayseri Valisi Babür Ünsal ile Mafia liderlerinden Hacı Mirza'nın ilişkisine yer verdi. Aynı haberinde eroin kaçakçılığı yapan şeflerden birinin de, İzzet Sarıyer olduğunu belirtti.

Bir süre önce de İsveç'te yayınlanan Expressen gazetesi,

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

90. turda da sonuç yok

ANKARA (ÖZEL)

CUMHURBAŞKANLIĞI seçimi için dün yapılan turlardan da bir sonuç alınamadı. Batur ve Türün'ün aday olarak katıldıkları 90. tur oylamada CHP adayı kontenjan senatörü Muhsin Batur oylarını 296'ya çıkarırken, AP adayı Faik Türün 232 oy elde etti.

Bu turda sonuç alınamaması üzerine 91. tur oylamaya geçildi.

24 saat içinde aynı mahallede 3 olay meydana geldi

Kayseri'de bir öğretmen ve bir öğrenci öldürüldü, bir polis ağır yaralı

HABER MERKEZİ

KAYSERİ'nin Plevne Mahallesinde meydana gelen olaylarda iki kişi öldürüldü, bir polis memuru da ağır yaralandı.

Emniyet Müdürlüğünden alınan bilgilere göre, Endüstri Meslek Lisesi öğrencisi Ali Koç önceki gece evine giderken üç kişi tarafından açılan yaylım ateşi sonucu öldürüldü. Katillerden biri yakalandı, kimlikleri belirlenen ikisinin aranmasına devam ediliyor. Saat 24 sıralarında da Keykubat Karakolunda görevli polis memuru Saim Aydın'ın Plevne Mahallesindeki evi kim-

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

Sokağa çıkma yasağı devam ediyor

Çorum'da dün de iki ceset bulundu

ÇORUM (ÖZEL)

ÇORUM'da dün Kale Mahallesi civarında iki ceset bulundu. Gençlerden birinin gözleri diğerinin de elleri bağlı olarak beyinlerinden kurşunlanarak öldürüldükleri an-

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

Sendika şube başkanı, "sendikal faaliyette" bulunduğu için işten atıldı

İZMİR(AA)

TÜRK—İş'e bağlı YSE-İş Sendikası İzmir 1. Şube Başkanı Şeref Bora "Sendikal faaliyetleri" nedeniyle YSE 3. Bölge Müdürlüğündeki işinden atıldı.

YSE-İş İzmir 1. Şube Başkanı Şeref Bora dün düzenlediği basın toplantısında YSE 3. Bölge Müdürü Kaya Serdaroğlu'nu suçlayarak "Amaçları sendikamıza

(Devamı sa. 6 sü. 7'de)

Yasadışı yollardan biriken "kara para"yı ekonomiye çekmeye çalışıyorlar

Bankaların vereceği faiz serbest bırakıldı

- Benzin zammı ve devalüasyon kararlarının da açıklanmasından sonra IMF ile 3 yıllık yeni niyet mektubu açıklanacak ve bu yıl için 600 milyon dolar, önümüzdeki iki yıl için de 500'er milyon dolar yeni kredi anlaşması yapılmış olacak.
- Bankerlerle bankalar arasındaki faiz rekabeti hızlanacak.
- Büyük bankalar diğerlerine oranla avantajlı duruma geçti.

HABER MERKEZİ

HÜKÜMETİN dünkü Resmi Gazetede yayınladığı kararnameyle faiz hadleri serbest bırakıldı. Böylece IMF ile imzalanacak yeni Stand-by anlaşması için gereken şartlardan biri yerine getirilmiş oldu. Sırada devalüasyon ve akaryakıt zamlarının açıklanması var. Bu şartlar da yerine getirildikten sonra bu yıl 600, önümüzdeki iki yıl için de 500'er milyon dolar yeni kredi sağlayacak olan 3 yıllık niyet mektubu imzalanmış olacak. Doların 94 liraya, benzinin 40 liraya çıkartılması bekleniyor.

Hükümetin faiz hadlerini serbest bırakması, ülkede yasadışı yollardan biriken "kara para"yı, yasal ekonomik faaliyetlere para kaynağı yaratmaya yönelik bir önlem. Bugüne kadar Türkiye'de yılda yaklaşık olarak 700 milyar lira kamu ve özel sektörün yasal faaliyetlerinde dolaşıyordu. Yasadışı faaliyetlerde ise yılda yaklaşık vergisiz 500 milyar lira tedavüldeydi. Tedavüldeki resmi para ihtiyaçlara yetmediği için ya hükümetler karşılıksız para basıyordu, ya da özel sektör tefeci-bankerlerden yüksek faizle kredi alarak işlerini yürütüyordu. Bu durum piyasaya fazla para pompalanarak ve üretim mali-

(Devamı Sa. 6 Sü.4)

Kanun teklifine göre, gebeliğin ilk on haftasında kürtaj yapılabilecek

Kürtaj serbest bırakılıyor

Reşit olan kadının rızasıyla kürtaj yapılması halinde, alan ve aldıran hakkında takibat yapılmayacak

ANKARA (AA)

MİLLET Meclisi Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu, CHP Adıyaman Milletvekili Kemal Tabak ve iki arkadaşının kürtajın belli koşullarda serbest bırakılmasını öngören kanun teklifini kabul etti.

Komisyon Başkanı CHP Hatay Milletvekili Öner Miski'nin verdiği bilgiye göre, reşit olan kadının rızasıyla, velayet veya vesayet altında olan kadınların veli veya vasilerinin veya sulh hakiminin izniyle gebeliğin ilk on haftası içinde kürtaj yapılması halinde, alan ve aldıran hakkında takibat yapılamayacak.

Miski, kürtajın belli koşullarda serbest bırakılması için TCK Nüfus Planlaması hakkındaki 557 sayılı kanun ile 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha kanunlarında değişiklikler yapıldığını açıkladı.

Nüfus Planlaması Kanununda öngörülen değişiklikle, gebelik süresi on haftayı geçen annelerin gebelik ürünleri tıbbi zaruret dışında sona erdirilemeyecek. Bu gibi annelere kastrasyon ameliyesi yapılamayacak.

Ziya Ül Hak: "Sovyet-Hint silah antlaşması bölgede dengeyi bozdu"

- Gromiko, Hint Dışişleri Bakanı Rao ile görüşürek, Afganistan'ın içişlerine karışıldığını iddia etti.

İSLAMABAD

PAKİSTAN askeri yönetim lideri Ziya Ül Hak, Sovyetler Birliği ile Hindistan'ın 1.6 milyar dolarlık silah anlaşması imzaladığını hatırlatarak, ülkesinin de kendisini korumak için gerekli adımları atacağını söyledi. Ziya Ül Hak, bu anlaşmanın bölgede dengeyi bozduğunu da kaydetti.

Afganistan'ın işgalinden bu yana ilk kez TV'de konuşan Ziya Ül Hak, geçen ay Çin liderleriyle yaptığı görüşmede, herhangi bir dış saldırı karşısında Çin'in Pakistan'a yardım edeceği konusunda güvence aldığını söyledi.

Ziya Ül Hak, Hintli yetkililerinin son konuşmalarının ve Rusya ile imzaladıkları silah anlaşmasının, son zamanlarda gerginleşen Hindistan-Pakistan ilişkilerine zarar verici nitelikte olduğunu kaydetti.

Ziya Ül Hak, Afganistan'ı işgal eden Sovyetleri eleştirerek, Bloksuzluk siyasetini sürdüreceğini, bu arada ABD ve SSCB ile de iyi ilişkiler kurma çabalarını devam ettireceğini sözlerine ekledi.

GROMİKO'NUN KONUŞMASI

Moskova'da, Hint Dışişleri Bakanı Narasimha Rao ile görüşen Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko, "Afganistan'daki gerçekleri çarpıtma çabaları boşa gidecektir. Afganistan'la ilgili tüm tartışmalar, bu ülkenin içişlerine karışmak için uğraşların hepsi saçmadır" şeklinde konuştu.

Gromiko, "Afganistan'ın içişlerine karışılmazsa, Sovyet askerlerinin geri çekileceği" şeklindeki iddiayı yineledi.

Gözaltına alınan 1000 kadar öğrenci Mersin Ortaokuluna ve Halkevine dolduruldu. Yukarda öğrenci velileri endişe içinde bekleşiyor. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Mersin Atatürk Lisesinde polis, gözyaşartıcı ve ses bombaları kullandı

MHP'li müdürü protesto eden bin öğrenci gözaltına alındı

CELAL DORAK (MERSİN)

MERSİN Atatürk Lisesine yeni atanan MHP yanlısı Müdür Muzaffer Yaşar Tümlüer'i protesto eden yüzlerce öğrenci, polisin gözyaşartıcı ve ses bombaları kullandığı bir operasyonla gözaltına alındı. Yürütülen operasyon sırasında birçok öğrenci polisçe dövülürken, çocuğunu isteyen yaşlı bir ana da coplandı. Olaydan hemen sonra Mersin Valisinin emriyle 19 öğretmen açığa alındı.

1000 ÖĞRENCİ GÖZALTINA ALINDI

Hükümetin okulun kapanmasına 4 gün kala atadığı "Kemikkıran" lakabıyla tanınan MHP yanlısı Müdür Muzaffer Yaşar Tümlüer pazartesi sabahı bir öğrenci-

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

NE MUTLU TÜRKÜM DİYENE

Mersin Emniyet Müdürlüğüne bağlı polislerin sürdürdükleri operasyonda birçok öğrencinin çantası etrafa saçıldı, onlarca sıra ve sandalye tahrip oldu.

Rusya Afgan direnişini "kırmak" için hava köprüsü kurdu

YENİ DELHİ

KABİL'den Yeni Delhi'ye gelen Batılı bir diplomat, Afganistan'daki Sovyet ordusunun, Afgan sınırında bekleyen 25 bin kişilik askeri bir birliği direnişçilerin yoğun olarak bulunduğu Kunar, Paktia, Celalabad ve Herat eyaletlerine taşımak için büyük çapta bir hava köprüsü kurulduğunu bildirdi. Adının açıklanmasını istemeyen diplomat, Rusların, direnişçilerin kamplarını yok etmek için yoğun bir faaliyet içinde olduğunu belirtti.

Aynı uçakla Yeni Delhi'ye gelen ABD elçiliğinde çalışan bir görevli de Batılı diplomatın sözlerini doğruladı.

BM Kıbrıs için yeni girişimlere başlıyor

- Waldheim'ın Kıbrıs Özel temsilcisi Hugo Gobbi toplumlararası görüşmelerden, bir ay öncesine göre daha umutlu.

ERDOĞAN ÖZBALIKÇI (LEFKOŞE)

BİRLEŞMİŞ Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in Kıbrıs Özel Temsilcisi Hugo Gobbi Adadaki Türk gazeteciler için düzenlediği tanışma kokteylinde toplumlararası görüşmelerde bir ay öncesine göre

(Devamı Sa. 6 Sü.4)

Vali ve Emniyet Müdürü seyirci kalınca

Trabzon'da öğrencilerin can güvenliğini veliler korumaya karar verdi

TRABZON (ÖZEL)

TRABZON'da MHP ve ÜYD' nin saldırılarının artması, bu saldırılar karşısında Trabzon Valisi ve Emniyet Müdürünün olaylara seyirci kalması, hatta saldırganları himaye etmesi karşısında, öğrenci velileri harekete geçti.

Fatih Eğitim Enstitüsü öğrenci velilerinden sonra, Karadeniz Teknik Üniversitesi öğrenci velileri de önceki gün, Trabzon Sanayi ve Ticaret Odasında bir toplantı yaparak, saldırılar karşısında öğrencilerin can güvenliğini nasıl koruyacaklarını tartıştılar.

(Devamı Sa. 6 Sü.4)

içten geldiği gibi

NİMET ARZIK

Mahdumlar ve kerimeler

GİTTİ kız, geri gelmeyecek Mezarlıkta, ondan ne kalmışsa, o yatıyor. Gitti körpecik kız.

Oyunbozarlığı gene ben ediyorum. Sanki felakete uğramış öldüren ve öldürenin ailesi imiş gibi, herkes ahlanıyor, vahvahlanıyor, kurbağalar gibi de vakvaklanıyor.

Utanın bre : Gitti gencecik kız bir daha dünyaya gelmeyecek, ondan ne kalmışsa köyündeki mezarlıkta yatıyor.

Politikacının "mahdumunun" vurduğu, kapıcının genç kızından söz ediyorum, bu son mutsuz günlerin birinde.

Telefon ediyorlar bana bile:

–Vallahi de, billahi de mahsus yapmadı diye.

"Mahsus yapmadığına" vuran oğlanın ben de inanıyorum, geri zekalılıktan yaptığına, aynen inandığım gibi aynen!

Tabancayla şaka nasıl olur?..Neden Doktor Turhan Temuçin'e ruhsatını uzatmak için bunca naz ve cilve edilirken, tabancalarını idare edemeyeceklere, tabanca verilir, sökemedim gitti.

Bu tür kazalar da biz de pek sık oluyor:

–Tabancayı temizlerken tabanca ateş almış,

–Tabancayla oynarken tabanca ateş almış,

–Tabancayla şaka yaparken, tabanca ateş almış. Ateş almayan tabanca yok hele son zamanlarda.

–Ve gencecik kız vuruluyor, "mahdum" beyin şımarıklığı yüzünden...

Teselli ediyorlar, öldürenin ailesini , eblemçüşler:

–Bu kadar kendinizi harap etmeyin diye...

Bu refaha kavuşan yeni sınıfın, mahdumları ve kerimeleri, başka bir felaket kumaştan oluyor...Her on yıl, bir yeni sınıf geliyor ve etmediği kalmıyor!

Yıllar önce anımsıyorum Florya'daydı. Herkes bağıra, çağıra Belediye evlerinin plajından denize giriyordu. Denizde bir çocuk yüzü koyun yüzüyordu. Su onu gezdiriyordu usul usul, Biraz fazla gezindi ki dikkat çekti. Dokundular, boğulmuştu. Bir evlatçıktı, yedi bilemediniz sekiz yaşında...Evin hoyrat ayni yaştaki küçük hanımının kahrını çekmeye memur ve mezun bir küçük kadersiz.

Evet, evet teraneyi çok işittik:

–Onu kendi çocuğumuzdan ayırdetmiyoruz...

Küçük evlatlığın yanağında şaklayan tokatların sayısını ben tutamadım. Siz tuttunuzsa söyleyin. Sabahlara kadar ayakta bezik oynayanların, kaç sigara tablasını dökmüştür, siz hesapladıysanız, ben hesaplamadım...

–Elinde olsaydı, soğan ekmek yiyecekti...oysa!

Bunu kaç kez, önünde söylemişlerdir, siz hesapladınızsa söyleyin, ben hesaplayamadım...

En son teselliyi hiç unutmam:

–Ne yapalım kaderiymiş, kaderin önüne geçilmez...

–Yalnız kaderin önüne değil, ahmaklığın da geçilmez!

–Küçük kız boğulduktan sonra pişmanlıktan ne yaptılar dersiniz?

–Ne yaptılar ki?

–Ölmüş küçük kızın babasına başvurdular, daha küçük bir kızkardeşini getirtmek için köydenpençe pençetokat yesin diye...

–Aile verdi mi?...

–Verdi.

–Neden?

–Çünkü "ekmek odaya girince, Kuran aşağa kaykar" da ondan...Siz yoksulluk nedir bilir misiniz?...

Bıktık be, her devrin, yeni sınıf mahdumlarından ve kerimelerinden,görgüsüz, şımarık, ne oldum delisi, ahmak!

–Ama bu son öldürmede öyle değildi..Öleni kızları gibi seviyorlardı. Gözümle görmeseydim, inanmazdım üzüntülerine.

–O üzüntü öldürülen gencecik kızı geri getirebilecek mi?..

Sonra kuzum Doktor Turhan Temuçin'e bile o kadar naz işve ve cilveyle, silah verirken, silahına,kılıfına, kurşununa sahiç olmayacaklara neden silah verilir, bunca kolaylıkla?

Mahdumlar böyle şakalar yapsınlar diye mi?..

Bu şekilde ölümler beni acımasız politik ölümlerden daha fazla irkiltiyor..Sırf geri zekalılığın doğurduğu ölümler, hoş politik ölümleri de geri zekalılık doğuruyor ya...

Unutuldu gitti kız!...

Torpilli işler sizlerin olsun. TRT'de programın p'sini bilmeden programcılıklar, yağlı sözleşmeler, dilsiz dil çevirmenlikleri, yolculuklar, yolluklar, ateşelikler, güller, gülistanlar, ama bize hiç olmazsa Ayşelerin, Eminelerin, Gülsümlerin, Şerifelerin hayatlarını bağışlayın.. gidi yeni sınıf mahdumları ve kerimeleri!

BAYINDIRLIK BAKANLIĞI KARAYOLLARI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
I. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1— Devlet ve il yolları bakım hizmetleri ile Keşan-Gelibolu yolu için çimento nakli işi 5539 sayılı Kanun'un 26. maddesine göre Emanet Komisyonunca taşaronlardan teklif almak suretiyle yaptırılacaktır.

2— İşin keşif bedeli 1.371.400.00 Tl.dır.

3— Geçici teminatı 274.280.00 Tl.dır.

4— Eksiltme 19/6/1980 Perşembe günü saat 15.00'de Karayolları 1. Bölge Müdürlüğü Yapım Şefliğinde (Keşan-Gelibolu Yolu) Emanet Komisyonu tarafından yapılacaktır.

5— Bu işe ait Keşif şartnameler ve ekleri:

a) İstanbul, Küçükyalı'da Karayolları 1. Bölge Müdürlüğü Yapım Şefliğinde,

b) Keşan-Gelibolu Yolu Şant. Şefliğinde Keşan-Gelibolu yolu Emanet Komisyonunda, Tetkik edilebilir.

6— İsteklilerin: Yeterlik Belgesi alabilmesi için son başvuru tarihi olan 16/6/1980 Pazartesi günü mesai saati sonuna kadar bir dilekçe ile 1. Bölge Müdürlüğüne müracaat ederek aşağıda yazılı belgeleri eksiksiz olarak vermeleri gereklidir: (Müracaatlarda evrak kayıt tarihi geçerlidir.)

a) Müteahhitlik karnesi, aslı ve örneği (İşin keşif bedeli kadar veya bu işin özelliğinde bir işi bitirdiğine dair iş bitirme belgesi eklenir)

b) Bu işte çalıştıracakları makine ve techizatı gösterir Yapı Araçları Bildirisi" (Örnek 2) (x) 1979 yılı amortisman defterinin veya ilgili sayfanın noter tasdikli sureti veya tasdikli fotokopisi,

1980 yılında alınan makineler için gerçek fatura veya noterden onanmış fotokopi, veya noterden onanmış suret,

(x) 2 ad. kamyon (Ruhsat ibrazi gereklidir)

c) Sermaye ve kredi olanaklarını açıklayan "Mali Durum Bildirisi" (Örnek 3)

d) İlk ilan tarihinden sonra alınmış banka mektubu (Örnek 4)

e) İsteklinin bu işte çalıştıracağı teknik personele ait "Teknik Personel bildirisi" (Örnek 5)

f) Dilekçenin veriliş tarihinde isteklinin elinde bulunan işleri açıklayan taahhüt bildirisi (örnek 6)

g) İşyeri görme belgesi (Şantiye şefliğinden alınacaktır)

h) İsteklilerin gerçek tek kişi olması halinde imza sirküleri, şirket olması halinde şirket sirküleri

i) Kanuni ikametgah belgesi (Yukarıda b, c, e, f, g'de belirtilen örnek 2, 3, 5 ve 6 ve başvuru dilekçesininbizzat istekli tarafından imzalanması şarttır. Bu bildiriler vekaleten imza edilmiş olursa kabul edilmez.)

7— İstekliler bu işe ilişkin teklif mektuplarını, idarenin özel taşaron "Teklif ve Taahhüt Mektubunu" kullanarak düzenleyecekler ve 1 liralık pul yapıştırıp imzalayarak kapalı bir zarfa yerleştireceklerdir. Bu zarfın üzerine yalnız kendi isim ve adreslerini yazacaklardır.

8— Kapalı zarf içindeki teklif mektubu ayrıca bir dış zarf içine yerleştirilecektir. Bu dış zarfta bulunması gereken diğer belgeler şunlardır.

a) Yeterlik belgesi

b) Ticaret ve sanayi odası faaliyet belgesi

c) İmza şirket sirküleri

d) Geçici teminat makbuzu veya banka teminat mektubu.

İkinci zarf (dış zarf) içine yukarda istenen belgeler istekli tarafından konulup kapatılıp mühürlendikten sonra, bu dış zarfın üzerine yalnız teklif mektubunun hangi işe ait olduğu yazılacak ve Emanet Komisyonuna tevdi edilecektir.

9— Noter tasdikli olmayan fotokopiler ve suretler kabul edilmez.

10— Telgraf ile müracaatlarve postada gecikmeler kabul edilmez.

İlan olunur.

(Basın: 15055-645)

Ulusal bayramlar ve ulusal değerlere karşı tutum

AÇIK oturum

Yöneten:

Mehmet Zeyrek- Öğretmen

Konuşmacılar

Hasan Arabacı (Emekli öğretmen Eski TÖDMF ve TÖS Yönetim Kurulu üyesi)

Şükrü Kaçar (Kredi ve Yurtlar Kurumu Bölge Müdürü- Elazığ eski Belediye Başkanı)

Osman Şahin (Yazar-Beden eğitimi öğretmeni)

Erol Özdemir (Devrimci Liseliler Birliği Sekreteri)

> Öğretmenler olarak öğrencilerimize ulusal değerlerimizde ifadesini bulan Ulusal Kurtuluş Savaşımızı bilinçli bir şekilde kavratırsak, bu değerlere yapılan saldırılar yok olacaktır.

> Bizler bu ülkenin gençleri olarak, Ulusal Kurtuluş Savaşımızda ve halkımızın demokrasi mücadelesinde kazanılan bütün değerlere sahip çıkacak ve savunacağız

SORU:1

Ulusal bayram olarak kutladığımız tarihi günlerin önemi ve özellikleri konusunda bir değerlendirme yapar mısınız?

Hasan Arabacı

Bayramlar, hangi sebeple olursa olsun, ister aile için, ister halk için olsun, toplu yaşantının önemli öğeleridir.

Osmanlı toplumunda dini bayramlar dışında ilk resmi bayram "Meşrutiyetin ilanı" bayramıdır. Bu tarih aynı zamanda Osmanlı toplumunda uluslaşma sürecinin başladığı tarihtir. İmparatorluk sınırları içindeki çeşitli ulusların bağımsızlık istekleri uluslaşma sürecini hızlandırmış, daha sonra Anadolunun işgaline ve Kurtuluş Savaşı bu uluslaşma olgusunu geliştirmiştir.

Uluslaşma ve ulusal bilinç konusunda Atatürk'ün söylediği şu sözler bugün hâlâ canlılığını koruyor:

"Bilelim ki milli benliğini bilmeyen milletler, başka milletlere yem olur" (1923-Atatürk'ün Ölmez sözleri- s.24)

'Bir milletin ruhu zaptolunmadıkça, bir milletin azmi ve iradesi kırılmadıkça, o millete hakim olmanın imkanı yoktur. Halbuki asırların yarattığı milli bir ruha, kuvvetli ve daimi bir milli iradeye hiç bir kuvvet karşı koyamaz." (1.9.1924 -İkdam gazetesi)

'Milli mücadele de şahsi hırs değil, milli ideal, milli onur sebep olmuştur." (1925)

Mustafa Kemal bu anlayış içinde 19 Mayıs, 23 Nisan, 30 Ağustos ve 29 Ekim günlerini ulusal bayramlar olarak ilan etmiştir. O, ulusal birlik ve dayanışma ilkesine gidecek yolun ulusca birlikte başarılan işlerden ve hareketlerden geçeceğini vurgulamak istemiştir. 19 Mayıs istila ve emperyalizme karşı birleşme ve dayanışmaya ilk adımdır. 23 Nisan bu amaçla ulusun birliğinin sağlanmasıdır. 30 Ağustos istilacılara karşı ulusun kesin zaferi ve 29 Ekim bağımsız devletin kuruluşu ve ulusun kendi kendini yönetme sistemine, cumhuriyete geçiştir. Bunlara ek olarak bir de 27 Mayıs olgusu vardır. 27 Mayıs özgürlüklerin bir zümre tarafından gasbedilmesine karşı ulusal direnme gücünün ortaya konuşudur.

Bütün bu hareketler, ulusun yekvücut olarak direnmesi ve mücadele ile gerçekleşmiştir. Milli misakı sınırları içinde yaşayan halkın hareketleridir. Nitekim bugün bazı partilerin suni olarak yaratmaya çalıştıkları "bayram"'lara halk itibar etmemektedir. Ümmetçi ve kafatasçı düşünceden kaynaklanan böyle günlerin ulustan destek bulmaması doğaldır.

Osman Şahin

Ulusal bayramlarımızdan ilki 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramıdır. Bu bayram İngiliz ve Fransız emperyalizminin Anadolu'ya saldırttığı Yunan ordularının İzmir'e ayak basışının hemen ertesinde Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışını simgeler. Özünde milli bağımsızlık ve emperyalizme direnme ruhu yatmaktadır. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, Kurtuluş Savaşımızı örgütleyen, her yaştan Türkiye halkının direnme talebini ve ruhunu simgeleyen, Cumhuriyet tarihimizin en ileri ve demokrat meclisinin toplandığı gündür. 30 Ağustos bayramı işgalci orduların yenilgiye uğratıldığı zafer günüdür. 29 Ekim bayramı ise Osmanlı saltanatının kaldırıldığı ve yeni Türkiye Cumhuriyetinin ilan edildiği gündür.

Ulusal bayramların en önemlilerinden biri de bugün üstünkörü geçiştirilmeye çalışılan 27 Mayıs Anayasa ve Hürriyet Bayramıdır. İkinci Dünya Savaşı sonrası dünya gericiliğinin merkezi ve jandarmalığı görevini üstlenen ABD'nin ülkemizdeki uşaklığını yapan Bayar-Menderes diktatörlüğünün gençlik, ordu ve her yaştan halkın birlikte direnerek devirdiği günün anlamını taşımaktadır.

Ulusal bayramların tümü özünde Türkiye halkının milli bağımsızlığına ve özgürlüğüne olan düşkünlüğünü, her türlü baskıya direnme geleneğini simgelemektedir. İlerici ve demokrat bayramlardır ve özünde halkımızın göznuru, emeği, canı, kanı yatmaktadır.

Şükrü Kaçar

Toplumların dünden bugüne değişim süreçlerini incelediğimizde ulus, ulusallık, ulusçuluk kavramlarının daha çok yirminci yüzyılda güç kazandığını ve toplumların bu yönde gelişme süreçlerini tamamlamaya çalıştıklarını görürüz. Bundan önceki çağlarda insanlık yaşamı ve devlet olarak örgütlenmesinde feodal yapı daha çok beylik, krallık ve imparatorluk olarak görülmüştür. Kanımızca bu yapı ulusal örgütlenmeye engel teşkil etmekte idi. Hele Osmanlı İmparatorluğunun Arabistan çöllerine, Galiçya'ya kadar uzanan yapısı bu duruma tamamen mani idi.

> Ulusal bayramlarımız işçisi, köylüsü, genci, yaşlısı ile herkesin aynı duygularla dalgalandığı birlik ve beraberlik günleri haline gelmelidir

Osmanlı toplumunun bağrında bulunan çeşitli milliyetlerden ulusal hareketler doğdu. Bunların bir kısmı bağımsız devletler oldular. Bunlar ilk hareketlerdi. Fakat ulusçuluk kavramı ve hareketi özüne ve sözüne uygun olarak Mustafa Kemal ve kuşağı tarafından ortaya atılmıştır. 1900'lü yılların başında ulusal hareketin ümmetçilikle bağdaşmadığını gören bu kuşak, Osmanlı devletine katılmış toplumların bir gün kopacağını görüyordu. Anadolu ve Trakya'nın bir kısmının ne kadar unutulduğunu, bu topraklarda yaşayan halkın yalnızca sürekli savaşlar için bir asker kaynağı olarak düşünüldüğünü ve bu halkın ne kadar sefalet içinde bizar kaldığını gören ve ulusal hareketin bu kaynaktan yayılacağına inanan bu hareket Jön-Türk hareketini yarattı. Ama ulusal hareketimiz kendisini Mustafa Kemal'in Kuvayi Milliye mücadelesinde buldu. Ve genç Türkiye'nin kurulması ile ulusal benliğimize kavuştuk. Osmanlı toplumu ümmetçilikten başka bir şey değildi.

Burada Mustafa Kemal'in ulusçuluk anlayışını bir Ziya Gökalp'in veya bugünkü birtakım milliyetçi görünen siyasi akımların(Turancı) görüşleri ile bağdaştıramıyorum. Mustafa Kemal'in ulus anlayışında dil, din, ırk ayrımı yoktur. O, Türkiye topraklarında yaşayan herkesin bir bütün olduğunu kabul ediyordu. Ulusal devrim olsun, daha sonraki ileriye dönük devrimler olsun kuvvetini ulusu birleştirmede ve harekete geçirmede bulmuştur.

Toplumların yıllanmış tutsaklık zincirini, dışa bağımlılıklarını kırarak kendilerine dönüş ve bağımsızlıklarını ilan ediş günleri, o ulusun kurtuluş ve devlet olarak kuruluş biçiminde simgeleşmiş, kuşaktan kuşağa aktarılması ve kalıcılığının sağlanması için de bayram günü olarak kabul edilmiştir.

Erol Özdemir

Bayramların doğuşunu iki farklı ortamda ele almak gerekir. Birincisi feodal döneme ait olan dini bayramlar, ikincisi uluslaşma döneminde ortaya çıkan milli bayramlar.

Emperyalizm olgusunun ortaya çıkışından sonra ulusal mücadeleler doğmaya başladı. Bütün sömürgelerini kaybeden Osmanlı İmparatorluğu da emperyalizmin baskıları karşısında uluslaşma sürecine girdi. İşte ulusal bayramlarımızın tarihi bu döneme aittir. Bu dönem işgalci emperyalistler ile ulusun mücadele günleridir. Bu mücadeleler emperyalizme ilk ve en önemli darbeleri vurmuştur. Bu tarihi günlerin önemini tekrar etmeyeceğim. Ancak 27 Mayıs Bayramı üzerinde durmak istiyorum. 27 Mayıs ABD işbirlikçilerine karşı hürriyet isteyen halkın zafer günüdür. Demokrasi hayatımıza yerleştirilen bir büyük kolondur.

Ulusal bağımsızlığımızı korumak ve ileri hamleler yapmak, demokratik hayatımızı canlı ve ilerici bir yönde devam ettirmekle mümkün olacaktır.

SORU:2

Bugün ulusal bayramlara ve ulusal değerlere karşı çeşitli yerlerden tepki ve saldırılar gelmektedir. Bu saldırı ve tepkileri nasıl değerlendiriyorsunuz? Bunların kaynağını, nereden ve nasıl yöneltildiğini belirtir misiniz? Eğitimcilere bu konuda ne gibi görevler düşmektedir?

> Gericiler ve faşistler "Halkımız kabul etmiyor" diyerek, 19 Mayıs gösterilerine saldırıyorlar. Bizim halkımız hiç bir zaman gerici değildir ve olmamıştır.

Hasan Arabacı

Bu saldırılar faşist, gerici ve sahte devrimci güçlerden gelmektedir. Bu güçlerin arkasında fanatik düşünceler, gerici sınıf çıkarları ve dışa bağımlılık vardır. Ve ulusumuzun emperyalizme karşı şanlı direnme geleneğini ve azmini zayıflatmaya yönelmektedir. Ulusun birlik ve beraberlik içinde verdiği mücadelelere saldırı, birlikten yana olmayanlardan, yıkıcı ve bölücülerden gelmektedir. Bu tür saldırıları yapanları eskiden iyi tanırdık. Din ve milliyetçilik kisvesine bürünenler yaparlardı. Bunlar ülkemizi "Küçük Amerika yapacağız" diyenlerdi. Son yıllarda ulusal bayramlara ve ulusal değerlere "solculuk" adına saldıranlar türedi. Solculuk emperyalizme direnmektir. Duvarlara "Yaşasın Sovyetler Birliği" diye yazılar yazanlar bu saldırılara girişiyorlar. Bu yazıları yazanlar Türkiye'nin bağımsızlığına kastetmişlerdir. Onlar ülkemizden çok, o yazılarda adı geçen ülkenin menfaatini gözetiyorlar. Böyle solculuk olamaz. Ha "Küçük Amerika" hesapları yapanların zihniyeti, ha "Yaşasın Sovyetler Birliği" diyenlerin zihniyeti. İkisi de aynı kapıya çıkıyor.

Böyle günlerde öğretmenlere önemli görevler düşüyor. Ulusal bayramlar ülkemizin yaşlı genç bütün insanlarının birleşme günü olarak canlandırılmalıdır. Bu bayramlarımız, işçisi, köylüsü, genci yaşlısı ile herkesin aynı duygularla dalgalandığı birlik ve beraberlik günleri haline gelmelidir.

> Duvarlara "Yaşasın Sovyetler Birliği diye yazanlar, Türkiye' nin değil, bu ülkenin menfaatlerini gözetiyorlar

Bugün ulusal değerlere saygısızca saldırılarını, mevlit okunürken Atatürk'e hakaret edecek kadar pervasızlaştıranlar nereden cesaret alıyorlar? Kanımca bu güç iktidardır. Yine bugün iktidar partisinin önemle üzerinde durduğu Anayasa değişikliği girişimlerini de, ulusca yarattığımız değerlere karşı işlenen bir suç olarak kabul ediyorum. Bugün her türlü kabahati Anayasada bulan zihniyetin sahiplerinin iktidarda olması, en çok Atatürk Türkiye'sine karşı karanlık emeller besleyenlerin işine gelmektedir.

Şükrü Kaçar

Ulusal bayramlara ve ulusal değerlere saldıranlar yeni ve ileri bir düzenden çıkarları bozulanlar, tezgahları dağılanlardır. Onun için de yeniye ve yeni yaratılan değerlere fırsat buldukça saldırmaya çalışırlar. Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana şu kadar yıl oldu. Bugün hala rejimi ve onu getiren Atatürkleri yıkmaya, unutturmaya yönelik davranışlara rastlamaktayız. Atatürk Türkiye'si için acı bir oluşumdur bu. Yapılacak tek şey karanlık güçlerin oyunlarına gelmemek, sürekli bir biçimde halkımızı uyarmaktır.

Burada insan sevgisi ile, yurt sevgisi ile doğa sevgisi ile dolu olan öğretmenlere büyük iş düşmektedir. Gözlediğim kadarı ile bugün öğretmenler içinde istemediğimiz bir dalgalanma vardır. Öğretmen dağınıktır, birliği bozulmuştur. Kendi fikrini öğrencilere zorla diyebileceğimiz bir şekilde kabul ettirmeye çalışanlar vardır. Atatürk "Öğretmenler fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür kuşakları sizler yetiştireceksiniz' diyordu. Bugün derse giren öğretmen bu seslenişi kulaklarında duymalıdır. Fikirler zorla ne kabul ettirilebilir ne de susturulabilir. Bunu kavratacak güç öğretmenlerimizdir. Öğrencilerimize vatan, ulus, insan ve doğa sevgisi verebilirsek, ulusal değerlerimizde ifadesini bulan Ulusal Kurtuluş Savaşımızı bilinçli bir şekilde kavratırsak, bu değerlere yapılan saldırılar yok olacaktır.

Ben hiç bir zaman gençlerimizi suçlamıyorum. Onların arkasındaki karanlık güçleri, tezgahlanan oyunları bulup ortaya çıkarmak zorundayız. Gençlerimiz ister sağda ister solda olsun, bu ülkeyi seven kişiler olarak, bu ülkenin sorumluluğunu taşıyan kişiler olarak bu oyunlara gelmemelidirler.

Ben inanıyorum ki, bu oyunlar, sağ-sol davası olmaktan öte, dış ülkeler ve onlarla işbirliği içindeki ihanet yuvalarının tezgahladığı oyunlardır. Gençlerimizi bu insanların pençesinden nasıl kurtaracağız? Kendi ulusal benliğimizi ve değerlerimizi gençliğimize vermeli, o ruhla birleştirici ve yapıcı bir tutum almalıyız.

Osman Şahin

Bugün ülkemizde, özellikle son yıllarda ulusal bayramlarımıza karşı açık ve bilinçli bir duyarsızlık yaşanmaktadır. Bu duyarsızlık'lardan biri sağdan, ortaçağ kalıntısı yobazlardan, dini fanatiklerden ve en çok da sözde milliyetçi özde halkımızın can düşmanı MHP'li faşistlerden gelmektedir. İşte Fatih Camisinde Atatürk'e açıkça dil uzatılışı ve Kayseri'de 19 Mayıs törenlerine yapılan saldırı. Bu gericiler ve faşistler "halk" gibi yüce kavramların arkasına sığınarak "Halkımız kabul etmiyor" diyerek 19 Mayıs gösterilerini engellemeye ve karalamaya çalışıyorlar. 22 yıllık bir beden eğitimi öğretmeni olarak yüzbinlerce halkımızın önünde, çeşitli kentlerde binlerce genç kız ve erkeğimize sportif gösteriler yaptırmış ve hazırlamış biri olarak söyleyeyim ki bizim halkımız hiçbir zaman gerici değildir ve olmamıştır. 1961-67 yılları arasında Malatya'da yüzlerce kız ve erkek öğrencimle birlikte okullarından stadyuma kadar açık sportif giysilerle gider gelirdik. Halkımızdan ne bir laf atan olurdu, ne de engelleyen. Ama bugün Malatya'da değil bayram karıkoca sokaklarda kolkola gezemiyor.

Ulusal bayramlarımıza karşı bir diğer tavır da, kendilerine "devrimci" görünümü veren "sol"'dan geliyor. Bugün kimi sözde devrimciler, devrimciliklerini ülkemiz halkı için değil başka devletler adına yapıyorlar. Hasan Tahsinlerden, milli geleneklerimizden söz etmeyi şöven bir görevolarak nitelendiriyorlar. Oysaki milli bağımsızlık ruhu ile devrimci ruh hiçbir zaman birbiri ile çelişmez. Dahası birbirinden ayrılmaz şeylerdir. Aksini savunanlar, halkımıza güvenmeyenler ve devrimi Babrak Karmal kafasıyla, Sovyet tümenleri ile yapmaya kalkanlardır.

Erol Özdemir

Bugün ülkemizde ulusal değerlerimize ve ulusal bayramlarımıza saldırmak isteyenler açıkça bağımsızlığımıza ve demokrasi hayatımıza saldırmak isteyenlerdir. Bu saldırganlar bugün şu iki mihrak etrafında birleşmişlerdir.

Birincisi MHP'dir. Bu parti tarihin mezarlığına gömülmüş olan Hitler'in çizgisini sürdürmek istiyor. Mezhep ve ırk ayırımı yaparak ve kendisi gibi düşünmeyen herkesi baskı altına almaya çalışarak demokrasiye olan düşmanlığını ortaya koyuyor. Ulusal değerlerimize karşı çıkmasının nedeni de burada yatmaktadır. Çünkü Ulusal Kurtuluş Savaşımızın önderi Mustafa Kemal gerçekçi bir demokrasiyi savunuyor ve uyguluyordu. MHP'nin demokrasi düşmanlığı onu ulusal değerlere düşmanlığa götürmektedir.

Ulusal bayramlarımıza ve değerlerimize karşı çıkan ikinci mihrak tamamen Rusya'dan kaynaklanıyor. Sahte TKP ve gençlik içindeki örgütü İGD, Rusya'nın Beşinci Kolu görevini yürütüyor. Bunun nedeni ülkemize Çekoslovakya'nın, Afganistan'ın düzenini getirmektir. Bu nedenle ülkemizi Rusya'ya hediye etme zihniyeti, ulusal değerlerimizi de ortadan kaldırmak, zayıflatmak zorundadır. Geçen yıl ODTÜ'nün açılış töreninde İstiklal Marşımıza saygısızlık yapanların başını İGD çekiyordu. Kendine solcuyum diyen bir takım gruplar bu davranışı onayladılar. Onaylamayan tek gençlik örgütü ise Devrimci Liseliler Birliğinin de üyesi olduğu DGBF idi. Ve işte bu yıl 19 Mayıs törenlerinde İnönü Stadı "Yaşasın Türkiye" sloganı ile inledi. Buna da önderlik eden DLB oldu

Ben Devrimci Liseliler Birliği Sekreteri olarak şunu bildiriyorum: Bizler Milli Kurtuluş Savaşımızda ve halkımızın demokrasi mücadelesinde kazanılan bütün değerlere sahip çıkacak ve savunacağız.

Emaye ve Aliminyum Mutfak Eşyası Satın Alınacaktır

Ereğli Kömürleri İşletmesi
müessesesi Müdürlüğünden

1— Şartnamesine göre Emaye ve Aliminyum mutfak eşyası kapalı zarf usülü ile satınalınacaktır.

2— Teklif zarfları 24.6.1980 Salı günü saat 15.00'de Zonguldak Ereğli Kömürleri İşletmesi Ticaret Şube Müdürlüğünde açılacaktır.

3— Teklif mektupları ve geçici teminatların 24.6.1980 Salı günü saat 14.00' e kadar E.K.İ Genel Muhaberat Servisine verilmiş olacaktır.

4— Şartnameler Zonguldak'ta E.K.İ. Ticaret Müdürlüğünden Ankara'da Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü Satınalma Dairesi Başkanlığından ve İstanbul'da Beyoğlu İstiklal Cad. Odakule İş Merkezi No: 284-288. Kat/12'de T.K.İ Kurumu İstanbul Satınalma Müdürlüğünden temin edilebilir.

5— E.K.İ. 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

(Basın: 15622-648)

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN

BAYAŞ Basın Yayın A.Ş.
adına sahibi ve
Genel Yönetmen
ORAL ÇALIŞLAR

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOGAN BÜYÜKÖZDEN
O.GÜRHAN
Müessese Müdürü: ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu/İstanbul.
Tel: 26 52 44 26 42 93 İdare Tel: 26 61 78
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri. Baskı: İst. Güntur. Dağıtımı: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8 Kızılay. Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı 452. Sok. 25/3 Konak: Tel: 13 10 90 - 25 25 54
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 3900
DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı Kat: 3 No: 30 Dörtyol Tel: 38 57 ADANA: Kızılay Cad. 104 Sok. No: 23 Tel: 103 42

İLAN TARİFESİ-ABONE
Başlık yanı 4000 TL. 8 hariç diğer sayfalar st/cm 900 TL. 8. sayfa st/cm 1000TL. Renkli st/cm 1700 TL. Doğum, evlenme, ölüm st/5 cm 2000 TL. Küçük ilanlar kelimesi 30 TL.
ABONE: Yurtiçi 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL. Yurtdışı 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL. Dış ülkeler için posta ücreti alınır.

K.Maraş SSK Müdürü, bir çok MHP'liyi kilit noktalara getirdi

Sürgün listesini MHP'li memur hazırlıyor AP'li müdür imzalıyor

KAHRAMANMARAŞ (ÖZEL)

SOSYAL Sigortalar Kurumu'nun AP'li Müdürü Rıza Ersoy birçok MHP'liyi kurumda önemli görevlere getirerek memur kıyımı yapıyor.

Kurumda çalışan memurlar gazetemizin AP'nin partizanlığı ile ilgili yayınımızı ilgiyle izlediklerini belirterek şu açıklamalarda bulundular:

"AP'li Müdür atamalar, ivedi haberler ve gizli evraklardan sorumlu Personel Şefliğine MHP'li Osman'ı getirmeye çalışıyor. Bir memurun personel şefi olması için raportörlük ve şef yardımcılığı yapması gerekirken MHP'li Osman sıradan bir memurdur.

"Yine MHP'li Mehmet Kayışoğlu İhtiyarlık Servisi'nin Şefliğine getirildi. Mehmet Küçükönder ise lise mezunu olmadığı halde Dispanser Kısım Müdürü oldu.

"K. Maraş SSK'da gazete bayiliği gibi Hergün ve Yeni Asya gazeteleri satılıyor. MHP'li Fevzi Hergün gazetesini almaları için memurları zorluyor. Ali Güngör ise Yeni Asya gazetesini satıyor. Öte yandan Müdür Adem Turhan'ın bilgisi dahilinde Evrak Kayıt Odasında sürekli toplantılar yapılıyor. Üfürükçü Hoca diye bilinen Rıza Ersoy'un 'Burada çalışan Alevi memurlar temizlenmedikçe bize rahat yoktur. Bunları mutlaka temizlemek gerekir' dediğini de öğrendik. Rıza Ersoy MHP'li komandoları SSK'ya getirerek, Alevi memurları tanıtarak 'Bunlar komünisttir, iyi tanıyın' diye hedef gösteriyor. SSK'nın AP'li Müdürü Rıza Ersoy haberleşme özgürlüğünü de ayaklar altına alarak mektuplarımızı açıyor veya bize zorla okutturuyor. Yetkililerin müdür hakkında soruşturma açmasını istiyoruz."

Komandolar, Kasımpaşa esnafından her ay bir milyon lira haraç topluyor

- Semtte her sabah zorla Hergün gazetesi satılıyor. Almak istemiyenler dövülüyor, ölümle tehdit ediliyor.
- Kahveler önce polis tarafından aranıyor, sonra komandolar tarafından basılıyor.

İSTANBUL (ÖZEL)

KASIMPAŞA semtinde bir süreden beri devam eden MHP terörü, Gün Sazak'ın ölümünden sonra daha pervasız bir şekilde yürütülüyor.

Semtte tüm esnaflar haraca bağlanmış, 'MHP'ye yardım, güvenlik ödentisi'' adı altında tezgah adedine göre para toplanmakta, vermek istemeyenler ise sokak ortasında dövülmekte ve ölümle tehdit edilmektedir.

Para toplama işini sürekli ve düzenli olarak sürdüren komandolar, ayda yaklaşık olarak bir milyon lira haraç almaktadırlar.

Son günlerde hemen hemen her sabah Hergün gazetesi satışı yapılıyor. Zorla satılan gazeteleri almak istemiyenler de dövülüyor ya da tehdit ediliyor.

MHP Beyoğlu İlçesinin bulunduğu semtte estirilen terör dolayısı ile mahalle halkı pazar içine giremez duruma geldi.

Kulaksız ve Yenişeçme yollarını tutan MHP'li komandolar, işinden dönenleri çevirip, bıyığını, giyimini, yürüyüşünü bahane ederek dövüyor, kimlik kontrolü yapıyorlar. Hemen hemen her akşam, kahvehaneler basılıyor zaman zaman silahla taranıyor.

Kahvelerde önce polislerin arama yapması, hemen ardından MHP'lilerin baskın düzenlemesi dikkat çekiyor.

Dok Gemi-İş Sendikasına ait olan MHP Beyoğlu İlçe binası, başka yerlerden gelerek silahlı saldırılarda bulunan komandoların saklanması ve silahlarının gizlenmesi için kullanılıyor. Silahlı saldırılarda bulunan komandolar arasında acımasızca adam öldürmekle tanınan Ferhat Tüysüz'ün arkadaşları da yer alıyor. Bu saldırılarda Osman, İbo, Şener, Şeref, Turan (reis) Ali, Naci, Nevzat gibi komandoların yanında, yakında Kulaksız civarında cinayet işleyeceği söylenen Erdem'in de yer aldığı biliniyor.

Loğmar Köyü Karakol Komutanı, ağayı şikayete gelen Artığan köylülerini sıradayağına çekti

«Karakola ağayı şikayete gittik üç gün üç gece dayak yedik»

- Devletin ev yapmaları için hazine toprağından köylülere verdiği araziyi köy ağası gaspetmeye çalışıyor.

ELAZIĞ (ÖZEL)

ARTIĞAN köyünde ağalarla köylüler arasında meydana gelen olaydan sonra şikayete giden 7 köylü, Loğmar (Nişankaya) köyü karakolunda üç gün işkence edilerek kıyasıya dövüldü.

16 Mayıs günü ağa Yusuf Erdoğan, ev yapmaları için köylülere hazine toprağından verilen araziyi sürmeye kalkınca, köylülerle arasında tartışma çıkmış, köylüler de ağayı şikayet için karakola başvurmuşlardı.

Konuyla ilgili olarak muhabirimizle görüşen köylüler, Loğmar jandarma karakolunda üç gün üç gece sürekli olarak falakaya yatırıldıklarını ve copla dövüldüklerini açıklayarak şunları anlattılar:

"Ağa bizi dinlemeyince karakola şikayete gittik. 4 köylü yola koyulduk. Köyün alt başına gelince ağanın çobanları olay çıktığını söylediler. Hüseyin Karadağ, Kazım Dündar, Yusuf Yılmaz ile birlikte geri döndük. Köylüler evlerine çekildiler. Biz gene karakolun yolunu tuttuk. Ağa motorla yolda bizi geçti. Meğer o da karakola gidiyormuş. Karakola varınca komutanın yanında 6 jandarmayla birlikte köye doğru geldiklerini gördük. Yanımıza geldiler hiç bir şey sormadan el-

(Devamı sa. 6 sü. 8'de)

Partizanlığa tepkiler

İstanbul Halk Eğitim Başkanı Salim Aka Gündüz

"Partizanlık, yurttaşları cephelere bölüyor"

İSTANBUL (ÖZEL)

AP'nin partizanlığı ile ilgili yayınımız üzerine yaptığımız görüşmede İstanbul Halk Eğitim Başkanı Salim Aka Gündüz, "Yayınlanan belgelerde de görüldüğü gibi partizanlığın yurttaşları cephelere böldüğü gerçeği Türkiye'nin en çok birliğe ihtiyacı olduğu bir dönemde giderek büyüyen bir ur gibi karşımızda durmaktadır. Hangi siyasi görüşü savunursa savunsun, tüm devlet memurları ve çalışanları partizanlığa karşı mücadelede birleşmelidir şeklinde ifade edilen görüşlere tamamen katılıyorum" dedi.

Yayınlanan belgelerde "CHP Denizli Milletvekili Hüseyin Atmaca'nın akrabasıdır" şekildeki beyanların uydurma olduğunu belirten Aka Gündüz, "Devlet memurları kamu yararına hizmet ederler. Siyasi görüşleri ne olursa olsun, öncelikle üstlendiği görevin gereklerini yerine getirmekten sorumludur." dedi.

Milli Eğitimin sorunlarına da değinen Salim Aka Gündüz, eğitimde yöneticiliğin önemini anlattı. Yöneticilik tecrübesi ve yeteneği olmayanların böyle görevlere getirilmesi olumsuz sonuçlar doğurduğunu belirtti.

Aka Gündüz, açıklamasında ayrıca "Türkiye'de eğitim görmesi gerekenlerin giderek artmasına karşılık eğitim kurumlarının yetersiz kalması sözkonusudur. Bu bakımdan halkın yüzde 75'i eğitimsiz kalmaktadır. Bunu belli ölçüde önleyebilmek için yaygın eğitime ağırlık verilmelidir" dedi.

Antakya Eğitim Enstitüsünde üç öğretmen sürüldü

ANTAKYA (ÖZEL)

ANTAKYA Eğitim Enstitüsü öğretmenlerinden Yaşar Soytürk Ordu'ya, Ekrem Oğuz Rize'ye, Mehmet Kelkit ise Erzurum'a sürüldüler. Bu arada Tacettin Kemikler ve Süleyman Baklacı adlı öğretmenler de Urfa iline sürgün edildiler.

Antakya Milli Eğitim Müdür Yardımcısı İbrahim Oflazoğlu Adıyaman'a atanırken, veteriner İbrahim Yetim Yozgat'a gönderildi.

Türk-İş, İLO Konferansına 2 karar tasarısı sunuyor

ANKARA (ÖZEL)

ULUSLARARASI Çalışma Örgütü'nün (İLO) 66. Genel Konferansı, Cenevre'de çalışmalarına başladı. 3 hafta sürecek olan konferansta, ulusal ve uluslararası işçi sorunları görüşülerek, ortak çözüm yolları aranacak.

Konferansa, İbrahim Denizciler başkanlığında bir heyetle katılan Türk-İş'in "Teknik ve Mesleki Eğitim" ile "Kırsal Kalkınma" konusunda 2 karar tasarısı sunacağı belirtildi.

Öte yandan, Ankara'da İLO tarafından düzenlenen 'İstihdam ve Teknik Eğitim'' konulu seminer sonuçlarının ve önerilerinin de, İLO toplantısına sunulacağı belirtiliyor.

Yeni kuma 14 yaşında bir kız çocuğu

Yapsa köyü ağası üçüncü karısını 1,5 milyona aldı

AKÇAKALE (ÖZEL)

AKÇAKALE'nin Yapsa köyü ağası Salih Yasak, 1,5 milyon lira başlık parası ödeyerek üçüncü karısını da aldı. Yeni kumanın 14 yaşında bir kız çocuğu olduğu öğrenildi. Yapsa köyü gençleri, ağanın parasının gücüne dayanarak Küçücük bir çocuğu eş olarak almasının utanılacak bir şey olduğunu söylediler ve başlık parasının artık kaldırılmasını istediler.

Başlık parası, Yapsa köyü gençleri için olduğu gibi, daha pek çok yörenin gençleri için bir karabasan olmaya devam ediyor. Birçok kan ve namus davalarının patlak vermesine yol açan bu uygulama, gençlerin gönül birliği ile yuva kurmalarını engelliyor.

Bilindiği gibi, komşu ilin, Gaziantep'in müftüsü bir süre önce bir girişimde bulunarak, köy ihtiyar heyeti üyelerinden bir heyet oluşturmuş ve başlık parasının kaldırılması için çalışmalara başlamıştı.

YORUM

Başlık denen baş belası

BAŞLIK denen baş belası, nice kan davalarının, nice namus davalarının kaynağı olmaya devam ediyor. Yüzyıllardır Anadolu gençlerimizin derdi bu.

Başlık parasını ödemeye gücü yetmeyen gençlerimiz el ele tutuşup dağ bayır demeden yaban ellere kaçarlar.

Kız tarafı silahlanır, düşer "namus davası"na yollara. Cinayetler işlenir, gençler vurulur. "Namus temizlenmiştir." Sonra... Sonra kan davası başlar bu kez. İntikam, intikamı kovalar, köyler birbirine düşer, nice o-

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

Akçakaleli Yahya beş yıldır başlık parasını biriktiremedi

Evini verdi sevdiği kızı yine alamadı

5 yıldır sevdiği kızı almak için 350 bin lirayı nasıl 'biriktireceğini' düşünen ve sonunda kıza karşılık evini vermeye karar 'veren Akçakale Maliyesinde 7 bin lira aylıkla zar, zor geçinen lise mezunu 28 yaşındaki Yahya ERSÖZ.

YAHYA Ersöz, Akçakale Maliyesinde zor bela iş bulmuş, 7 bin lira aylıkla geçim kavgası veren bir genç. 28 yaşında. Başlık parasını biriktiremediği için sevdiği kızı beş yıldır alamamış. Müstakbel kayınpeder kızına 350 bin lira biçmiş. O da Yahya'da yok. Genç Akçakaleli bundan sonrasını şöyle anlatıyor:

"Kızı kaçırsam peşime düşerler. İş elimden gider. Ekmek aslanın ağzında, kazanmak zor. Bir daha nereden iş bulacağım. İyisi mi dedim, vereyim evi, alayım kızı. Ama kızın babası, kerpiçtir diye onu da beğenmedi."

Yetkilileri başlık parasını kaldırmak için kanun çıkarmaya çağıran Ersöz, "Başlık parası yasaklansınlar, evlenme çağına gelen ve hatta geçen gençler, sevdiklerini yıllarca beklemekten kurtulsunlar, evde kalmaktan kurtulsunlar" diyor. Bizden iletmesi...

Eskişehir Emniyetinde 100 yurttaşa dayak atılması tepkiyle karşılandı

ESKİŞEHİR (ÖZEL)

ESKİŞEHİR Emniyet Müdürlüğünde 100 kadar yurttaşın bazı polislerce sıra dayağına çekilmesi tepkiyle karşılandı.

Türkiye İşçi Köylü Partisi Eskişehir İl Başkanı Ahmet Karatepe, gazetemize yaptığı açıklamada 30 Mayıs günü Takkalı Mahallesinde 100 kadar yurttaşın polisler tarafından Emniyet Müdürlüğünde sıra dayağından geçirilmesini kınadı. Açıklamada MHP'li faşist komandoların Eskişehir'de estirdikleri terör ve işledikleri cinayetlerin yanısıra güvenlik kuvvetlerinin de halka baskı yapması eleştirilerek Vali ve Emniyet Müdürünün işkence sorununa eğilmesi istendi. Açıklama şöyle devam ediyor:

"Sayın Valinin ve Emniyet Müdürünün işkenceler konusuna eğilmesini, işkencelere son verilmesini, saldırganı gözardı ederek halka baskı ve işkence yapanlardan bu kanunsuzlukların hesabının sorulmasını istiyoruz. Halkı düşman gören anlayışlardan vaz geçilmeli, halkla saldırgan birbirine karıştırılmamalıdır. Takkalı Mahallesi halkına, işkenceye maruz kalan yurttaşlara geçmiş olsun. Milliyetçi Hareket Partili komandoların katlettiği hemşehrilerimizin ailelerine de başsağlığı dileklerimizi iletiriz."

Memoni ve Mukuri Aşiretleri arasında uzun süredir kan davası hüküm sürüyordu

Muradiye'de AP'li ve CHP'li iki aşiret barıştı

VAN (ÖZEL)

MEMANİ ve Mukuri aşireti aralarındaki kan davasına son verildi. AP Van Senatörü Fevzi Kartal, Van Valisi Yurdauğur Ünal, Emniyet Müdürü Fethi Göktürk, Muradiye Kaymakamı Oğuz Berberoğlu, ilçe jandarma komutanı ve bazı bölge müdürlerinin bulunduğu bir heyet, Muradiye ilçesine giderek, bir süre önce silahlı çatışmaya giren 2 aşiretin mensuplarını biraraya getirdiler. Ankara'da öldürülen AP'li Muradiye Belediye Başkanı Selahattin Ağaoğlu aşiretini temsilen kardeşi Mehmet Ağaoğlu, diğer aşireti temsilen de CHP'li eski Belediye Başkanı Süleyman Çelik ve ilçenin yaşlıları daha fazla kan dökülmesini önlemek için, koşulsuz olarak barışmayı kabul ettiler. Bu suretle Muradiye ilçesinde gerginleşen hava, tamamen ortadan kalktı. Bilindiği üzere, bundan bir süre önce, Muradiye'de 2 aşiret otomatik silahlarla çatışmış, olayda Beşir Çelik ve Kemal Turna ölmüş, Nurettin Çiftçi adlı bir vatandaş ağır yaralanmıştı. İki aşiretin barışması çevrede sevinç yarattı.

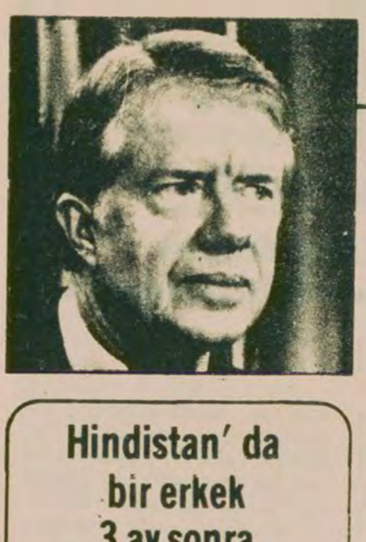

Demokrat Partinin başkan adayı kesinleşti

Carter Kennedy'i altetti

NEW YORK (AA)

SEKİZ eyalette yapılan ön seçimlerin sonuçlanmasından sonra ABD Başkanı Jimmy Carter Demokrat delegelerin çoğunluğunu sağladı ve Başkanlık seçimlerinde Demokrat Parti'nin adayı olması kesinleşti.

Carter "büyük zafer" kazandığını ve adaylık yarışının sona erdiğini kaydederken rakibi Edward Kennedy ise, Carter'in elde ettiği çoğunluğu yoketmek amacıyla uygulayacağı yeni stratejiyi daha sonra açıklayacağını söyledi.

Hindistan'da bir erkek 3 ay sonra doğum yapacak!

YENİ DELHİ (AA)

HİNDİSTAN Times Gazetesi Hindistan'ın güneyinde bulunan küçük bir kentte, 22 yaşında bir erkeğin üç ay sonra doğum yapacağını açıkladı.

Hastane doktorları kimliği açıklanmayan 22 yaşındaki erkeğin hermafrodit (erdişi) olduğunu belirttiler. Bu arada, genç erkeğin mide ağrıları nedeniyle nisan ayı başında annesiyle birlikte hastaneye başvurduğu ve yapılan testlerden sonra bir çocuk beklediğinin anlaşıldığı bildirildi. Annesinin doktorlara inanmaması ve hastaneden oğluyla birlikte ayrılmasından bir süre sonra gerçeği kabul ederek tekrar hastaneye geldiği ve doğumu beklediklerí açıklandı.

Annesinin, hastaneye getirirken oğluna sariler ve bluzlar da getirdiği gazetenin haberinde yer alıyor.

FKÖ Ankara Temsilcisi, İsrail saldırısıyla ilgili basın toplantısı yaptı

Ebu Firas: "Mücadelemizi meşru yollardan sürdüreceğiz"

ANKARA (ÖZEL)

FİLİSTİN Kurtuluş Örgütü temsilcisi Ebu Firas, Ankara'daki temsilcilik binasında bir basın toplantısı düzenleyerek İsrail'in Filistin halkına karşı giriştiği saldırıları protesto etti.

Firas şöyle dedi:

"Begin bizi meşru mücadelemizden saptırıp yasal olmayan yollara çekmek istiyor. Açıkça söylüyoruz; biz anarşistlik yap-

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

Bu kahvede üsleniyorlar

Fotoğraf'ta Kaya Sultan Sokakta komando karargahı olarak kullanılan kahve.

Kozyatağı'nda komando terörü halkı canından bezdirdi

İSTANBUL (ÖZEL)

MHP yanlısı komandoların hakimiyetindeki bölgelerden Kozyatağı'nda son günlerde iyice yoğunlaşan faşist terör mahalle halkının canından bezdiriyor.

Kozyatağı esnafını da haraca bağlayan faşist çetelerin başını Sinan adlı komando çekiyor. Akla hayale gelmeyecek zorbalıklarla mahalle halkına zulmeden faşist komandolar hamile kadınları bile durdurup "Dur bakalım belki karnında çocuk değil de komünistlere cephane taşıyorsun," diyerek yolunu kesip üstünü başını arıyorlar.

Konuyla ilgili olarak görüştüğümüz esnaf ve mahalle halkı Kozyatağı'ndaki komando baskıları şöyle dile getiriyor: "Bu mahallede otoriteyi polis ya da asker değil tamamen MHP yanlısı komandolar sağlıyor. Sık sık durdurup üstümüzü başımızı arıyor, kadınlara genç kızlara bile olmadık baskılar yapıyorlar. Akıllarına estikçe ellerine bir koçan makbuz

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

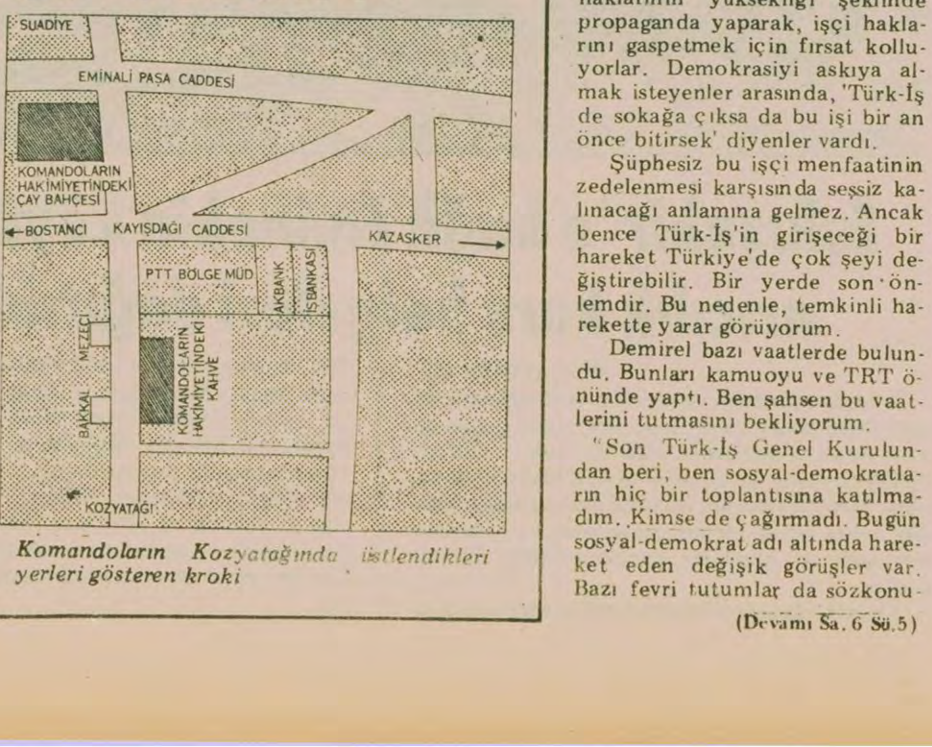

Komandoların Kozyatağında üstlendikleri yerleri gösteren kroki

Sosyal-demokratlar, Türk-İş'in son kararlarından memnun değil

- Durukan: "Bu hükümetin bir tezgahıydı"
- Mısırlıoğlu: "İşçi hareketi üzerinde oyunlar oynanıyor"

KEREM ÇALIŞKAN
ANKARA

TÜRK—İş'in son yönetim kurulu kararları hakkında sorularımızı cevaplayan sosyal-demokrat kanadın önde gelen isimlerinden, Yol-İş Federasyonu Genel Başkanı Halit Mısırlıoğlu ve Türk Harb-İş Genel Başkanı Kenan Durukan, sonuçtan memnun olmadıklarını açıkladılar.

Mısırlıoğlu, işçi sınıfının ve sendikaların içinde bulunduğu zor ve sıkışık durumun kararlarını etkilediğini belirtirken, Kenan Durukan, Demirel'in girişimi karşısında "teslim" olduklarını söyledi.

Sendika Başkanları bu konuda görüşlerini şöyle açıkladılar.

Mısırlıoğlu: "Türk-İş'in hareketi en son önlemdir"

— "Bugün sendikalar ve işçi hareketi çok zor bir durumda. Bazı çevreler, sürekli olarak işçi haklarının yüksekliği şeklinde propaganda yaparak, işçi haklarını gaspetmek için fırsat kolluyorlar. Demokrasiyi askıya almak isteyenler arasında, 'Türk-İş de sokağa çıksa da bu işi bir an önce bitirsek' diyenler vardı.

Şüphesiz bu işçi menfaatinin zedelenmesi karşısında seşsiz kalınacağı anlamına gelmez. Ancak bence Türk-İş'in girişeceği bir hareket Türkiye'de çok şeyi değiştirebilir. Bir yerde son önlemdir. Bu nedenle, temkinli harekette yarar görüyorum.

Demirel bazı vaatlerde bulundu. Bunları kamuoyu ve TRT önünde yaptı. Ben şahsen bu vaatlerini tutmasını bekliyorum.

"Son Türk-İş Genel Kurulundan beri, ben sosyal-demokratların hiç bir toplantısına katılmadım. Kimse de çağırmadı. Bugün sosyal-demokrat adı altında hareket eden değişik görüşler var. Bazı fevri tutumlar da sözkonu-

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

Özel Moda Kolejinin yıl sonu şenliğinde en çok ilgi toplayan halk oyunlarından biri de Azerbaycan-Kars ekibinin gösterisiydi.
(Fotoğraf: Metin AKTAŞ)

Özel Moda Koleji öğrencilerinin yıl sonu şenliği ilgi ile izlendi

İSTANBUL (ÖZEL)

ÖZEL Moda Koleji öğretmen ve öğrencilerinin hazırladığı ve okul kurucusu Yaşar Trak anısına düzenlenen öğretim yılı sonu şenlikleri geçtiğimiz pazartesi günü Kadıköy Halk Eğitim Merkezinde yapıldı. Şenliklere öğrenci velileri, davetliler ve öğrenciler katıldı.

Şenlikler Kolej Müdürü Halit Özer'in açış konuşmasıyla başladı. Ardından okul korosu, yerli ve yabancı parçalar sundu. Müzik öğretmeninin yönetiminde koronun kimi zaman dört sesli olan parçaları takdir topladı. Şenlik, okul enstrüman birliği, ortaokul 1. sınıf öğrencilerinin sunduğu parçalar, yine onların okuduğu mani ve şiirlerle sürdü.

Şenliğin ikinci bölümü ise, yalnızca Azerbaycan-Kars yöresi halk oyunları ve korosundan oluşuyordu. Kalabalık bir kadroyla gösterilerini sergileyen ekip, 19 oyun sundu. İzleyicilerin beğenisini kazanan Diyarbakır Halk Oyunları Ekibi, Azerbaycan-Kars Oyunları ve koroyu çalıştıran Sedat Tırpan ve İzzet Tırpan'ın çabaları takdirle karşılandı.

Şenlik öğrenciler, öğretmenler, aileler ve davetliler arasında canlı bir bağ kurulmasına, birlik, sevgi ve saygı bağlarının güçlenmesine hizmet etti. Birçok izleyici, başka okullarda da bu tür girişimlerin yapılmasının, anarşiyi önlemede önemli bir etken olacağını söylediler. Bu arada ortaokul 1. sınıf öğrencilerinin sunduğu şiirlerden birinde "Kıbrıs Adasını alacağız" gibi bir ifadenin yer alması, şenliğin tek olumsuz olarak gösterilen noktası oldu. Davetliler, "Bu Kıbrıs işin içine sokulmasaydı, şenliğin başarısı tamdı" dediler.

Şenliği özenle sergileyen öğrenciler, gelecek yıl daha başarılı bir çalışma yapacaklarını söylediler.

örse çekiç

Gülay Göktürk

Türk-İş'in kaybolan eşeği

Allah garip kulunu sevindirmek için, önce eşeğini kaybettirip sonra da buldururmuş derler ya, Türk-İş yöneticilerinin durumu da ona benziyor. Hatta ondan da beter, eşeği de bırakın, bula bula semeri buldular. Ama neredeyse sevinçlerinden zil takıp oynayacaklar. Bakıyoruz, Türk-İş Başkanı, Demirel'i sarılıp öpüyor. Sanki büyük bir iyilik yapmış, lütufta bulunmuş gibi. Başarılı bir uzlaşma sağlanmışcasına demeçler veriliyor. Ve Türk-İş Yönetim Kurulu toplantısı sonunda yayınlanan bildiride Demirel'in vaatleri üzerine, eylem kararından vazgeçildiği açıklanıyor.

Şimdi birlikte Demirel'in Türk-İş Yönetim Kurulunda yaptığı konuşmayı inceleyelim. Bakalım Başbakan, Türk-İş'i eylem kararından caydıracak ne tavizler verdi? Hangi noktalarda geri adımlar attı?

Demirel açıklamasının birinci maddesinde KİT'lerde süren sözleşmelerin bir an önce sonuçlandırılması için gayret sarfedeceğini ve sözleşmelerin en makul şekilde sonuçlandırılacağını söyledi. Peki, Başbakan bundan bir ay önce, yani Türk-İş eylem kararı aldığı zaman "sözleşmeleri makul olmayan bir şekilde sonuçlandıracağız" mı demişti? Şimdi bir ay önce söylediğinden çok mu farklı bir laf söyledi?

İkincisi, birikmiş kıdem tazminatlarını ödeyeceğini, ödemelerin 4 Hazirandan itibaren başlayacağını vadetti. Acaba Demirel daha önce "işçi tazminatlarının üstüne yatacağız, hiç vermeyeceğiz" mi demişti? Eğer hükümet, Türk-İş'in karşısına kıdem tazminatlarının ödenişini takvime bağlamış olarak gelseydi, bu bir kazanç sayılabilirdi. Ama ne dedi, "4 Haziranda ödemeye başlayacağız" dedi. Son ödeme tarihinden hiç söz etmedi.

Demirel, eşel mobil başta olmak üzere, işçi aleyhine olan bazı kanun tasarılarını geri çekeceğini açıkladı. Oysa bu tasarıların bu dönem Meclise bile gelemeyeceği, gelse bile geçemeyeceği zaten besbelli idi.

Dördüncü olarak, Demirel işçi atılmaları konusunu inceleteceğini vadetti. Zaten şimdiye kadar yapılan her başvuruda da hep aynı şeyi söylemiş, hiç bir zaman "tensikatlara ve partizanlığa devam edeceğiz" dememişti ki...

Beşinci olarak Başbakan yaptığı açıklamada asgari geçim indirimi yasasını, vergi adaletsizliğini daha da artıracak olan vergi tasarısını geçirmek için koz olarak kullanmaya çalıştı. Bir yandan asgari geçim indirimini çıkarmayışının sorumluluğunu muhalefetin üstüne atarken, bir yandan Türk-İş'i bu yasanın sorumluluğuna katma gayreti içindeydi. Türk-İş'e açıkça "Destekleyin hazırladığım vergi yasasını, ben de asgari geçim indirimini çıkarayım" diyordu.

Altıncı olarak Demirel Maliye Bakanlığının kıdem tazminatlarına ilişkin genelgesini düzelteceklerini belirtti. Oysa bu tebliğ, Türk-İş eylem kararı aldıktan sonra çıkarılmıştı. İşte kaybedilip de bulunan bir eşek varsa o da bu olsa gerek.

Demirel bu vaatlerden sonra ise sadede geliyor ve "Maalesef sosyal içerikli yasaları çıkaracağımızı sanmıyorum" diyordu.

Görüldüğü gibi sonuç, sıfıra sıfır, elde var sıfırdı. Demirel ve Türk-İş üst yönetimi ustaca bir manevrayla eylemi engellemeyi başarmışlardı. Artık birkaç sendikacının "bunun bir oyalamaca olduğunu ve bu vaatlerin de tutulacağına inanmadıklarını" söylemeleri de bir şeyi değiştirmeyecek, sosyal demokrat sendikacıların toplantıdan önce hazırladıkları eylem bildirisi de olduğu gibi kalacaktı.

Türk-İş yönetimi bir kere daha sırtını işçiye dönmüş, tabanın güçüne dayanmayı reddetmişti. Tabana dayanmayı reddedince ne yapacaktı? Tabii ki yine o eski metodlara dönülecek, yine ikili temaslardan, şahsi dostluklardan medet umulacaktı.

Daha Yönetim Kurulu toplantısı bitmeden, sendikacılar ellerinde dosyalarla bakanların peşine düşmüşlerdi. Demirel'in verdiği yemekte, her biri kendi başının çaresine bakmaya çalışıyor, bakanları sıkıştırıyor, bir söz, bir vaat koparmaya uğraşıyor, Başbakandan şahsen ricalarda bulunuyorlardı.

Çobanın biri ikide bir "sürüyü kurtlar bastı, yetişin" diye feryat ederek köylüyü yardıma çağırırmış. Kazma kürek yardıma koşan köylüler yalancı çobanın bu oyunlarından bıkmış usanmışlar. Günün birinde gerçekten sürüye kurtlar saldırdığında, çobanın feryatlarına kimse aldırmamış. Şimdi Türk-İş yöneticileri "kurnaz çoban" misali "eylem kararından yine iyi sıyırttık" diye sevinirlerken, fabrikalarda, tezgah başlarında bu fıkra anlatılıyor.

İLAN
TEKEL AMBALAJ FABRİKASI
MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1– Fabrikamız ihtiyacı için (4000) kilo "Roto-Gravür yaldız verniği" (2.320.000.- TL.)'sı muhammen bedel içerisinde, Şartnamesi ve Tekel Genel Müdürlüğü Döner Sermaye Yönetmeliği hükümleri gereğince, pazarlık suretile satın alınacaktır.
2– İhale 13 Haziran 1980 Cuma günü saat 14.00'de Cevizli Tekel Ambalaj Fabrikası Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.
3– Buna ait Şartname, hergün (Mesai saatleri içerisinde) Fabrikamız Levazım Amirliğinden temin edilebilir.
4– Şartnamesi hükümleri gereğince alakalı firmaların ihaleye iştirak edebilmeleri için (20'er kiloluk 1 adet) numunelerini engeç 10 Haziran 1980 Salı günü akşamına kadar Fabrikamıza teslim etmiş olacaktır.
5– Pazarlık gününden evvel, numuneleri uygun çıkmış firmaların geçici teminatı olan (174.000.-Tl)'sını Fabrikamız veznesine yatırarak alacakları makbuzla ihaleye iştirak edebilirler.
6– Satınalma Komisyonumuz ihaleyi yapıp yapmamakta serbesttir.

(Basın: 15643-647)

TURİZM VE TANITMA BAKANLIĞINDAN
OTEL REHBERİ BASTIRILACAKTIR

1- Bakanlığımızca "1980 otel rehberi" bastırılması işi 265 sayılı yasanın 29. maddesi gereğince ihaleye çıkarılmıştır.
2– Otel rehberleri 4 dilden toplam 150.000 adet bastırılacaktır.
3– Yaklaşık bedeli 2.235.000.-TLdır.
4– Tekliflerin en geç 16.6.1980 günü saat 14.00'e kadar bakanlığımız tanıtma genel müdürlüğü ihale işleri şubesine makbuz karşılığı teslim edilmiş olması veya taahhütlü olarak posta ile gönderilmiş olması şarttır.
5– Postadaki gecikmeler dikkate alınmaz.
6– Bu işe ait şartnameler tanıtma genel müdürlüğünden ücretsiz alınabilir.
7– Bakanlığımız 2490 sayılı yasaya tabi olmadığından ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine vermekte serbesttir.

(Basın: 15586-646)

TARIM İŞ YASASI YENİDEN TARTIŞMAYA AÇILIRKEN

Kamil Erdem ①

Yüzbinlerce tarım ve
orman işçisi, hiç bir yasa
koruyuculuğuna sahip olmadan
ve her türlü sosyal
güvenceden mahrum
bir şekilde çalışıyorlar

Yıllardır tarım iş yasası çıkacak diye avutuluyoruz

Tarım işçileri yirmi yılı aşkın süredir, kendilerini sosyal güvenliğe kavuşturacak bir yasanın çıkmasını bekliyorlar. Ama her iktidarın programında yer alan Tarım-İş Yasası, kimi zaman komisyonlarda, kimi zaman Meclislerde takılıp kalıyor ve bir türlü çıkamıyor. Son olarak Demirel, tasarının komisyondan geri çekileceğini ve düzeltildikten sonra yeniden getirileceğini söyledi. Bakalım nasıl düzeltilecek ve tarım işçileri daha ne kadar bekleyecek.

İş hayatını ilgilendiren yasalar, çalışanları bölük bölük ayırıyor

Ülkemizde, değerleri yaratanlar, çarkları döndürenler, hizmet 'arzedenler' kısacası çalışanlar, uzun mücadeleler sonucu "yasa" güvencesine kavuşmuşlar. Ama iyi, ama kötü...

Ne var ki çalışanlarımızdan bir bölümü olan tarım ve orman işçileri hem de önemli bir bölümü hâlâ herhangi bir yasanın güvencesi altında değiller. Şimdi 20 yıldan fazladır, gelip giden her iktidarın programında olan tasarılar hazırlanan ancak bir türlü yasalaşmayan Tarım ve Orman İş Yasası tasarısı yine Mecliste. Komisyonlara girip çıkıyor. Ama öyle bir tasarı ki tarım ve orman işçilerini tam bir orman yasası çerçevesine sokmak istiyor.

Başbakan Demirel, son olarak Türk-İş Yönetim Kuruluna gelerek yaptığı açıklamada, diğer yasa tasarıları ile birlikte Tarım ve Orman İş Yasa tasarısını da komisyondan çekeceklerini ve ilgili kuruluşların görüşleri ışığında düzelterek yeniden Meclise sevkedeceklerini açıkladı.

Biz de tasarının yeniden gözden geçirileceğinin söylendiği bu günlerde, gündemdeki tasarı hakkındaki eleştirilerimizi sunmayı ve çeşitli kuruluşların görüşlerini toparlamayı yararlı bulduk.

Bu yasa tasarısının eleştirisine geçmeden önce 'çalışanları ilgilendiren yasalar üzerinde kısaca durmak istiyoruz.

İZMİR İKTİSAT KONGRESİNDE İŞÇİLERİN TALEBİ: İŞ YASASI ÇIKARILSIN

Kurtuluş Savaşının hemen sonrasında İzmir'de toplanan 'İktisat Kongresi'nde, işçi temsilcilerinin talepleri de dile getirilmişti. Bu taleplerin başında "İş saatinin sekize indirilmesi, yevmiyelerin hayat pahalılığına göre tespiti, ücretli hafta tatili, gece işinin iki kat ödenmesi, kadın ve çocuk işçinin himayesi, serbestçe sendikalar teşkil etmek, grev ilan etmek, neşriyatta bulunmak haklarının tamamen tanınması, amele tekaüdü, kaza teminatı, işsizlik sigortaları ilh. gibi amelenin maişet şartlarını ıslah edici maddeleri içeren bir "Mesai Kanunu"nun çıkarılması geliyordu.

TAKSİT TAKSİT ÇIKARILAN YASALAR VE BÖLÜNEN İŞÇİLER

Bu taleplerin yeraldığı yasaların çıkması için işçilerin uzun ve sabırlı bir mücadele vermesi gerekecekti. İhtiyaca az da olsa cevap verebilecek bir iş yasasının çıkması için 1936'yı, sigorta ve emeklilik gibi sorunlarla ilgili yasa için 1945'i, sendika, toplu sözleşme, grev gibi hakları kullanabilmek için 1963'ü bekleyecekti işçiler.

Çalışanları ilgilendiren yasalar çalışanları bölük bölük ayırıyor. Her bölüğün yasası başka. Örneğin bir devlet bankasında çalışanlar memur sayılıyor ve 657 sayılı yasaya tabi oluyor. Ama yanındaki şubede başka bir bankanın emekçisi, işçi sayılıyor. Bir gazetede çalışanların bir bölümü iş yasasına, diğer bir bölümü de Basın İş Yasasına tabi.

Çalışanları ayıran yasalar şöyle: Memur Kanunu, İş Kanunu, Deniz İş Kanunu, Basın İş Kanunu, Kalfalık ve Çıraklık Kanunu Tarım ve Orman İş Kanunu (tasarı)

Yukarıda saydığımız yasalardan bazılarında yine değişiklikler yapılmak isteniyor. Hakların bir bölümü geri alınmaya çalışılıyor. Bu yasaların yeterli ya da yetersiz olduğunu, çalışanlar arasında yapılan ayırımların haklı ya da haksız olduğunu tartışmadan, üstünde duracağımız soruna Tarım ve Orman İş Yasa tasarısına ve bu kesimde çalışan yüzbinlerce işçinin durumuna gelelim.

YARIN: Tarım işçileri "İşçi" sayılmak için her yıl Bakanlar Kurulu kararı bekleyecek.

Ziraat Odaları Birliği: «Çiftçiler de sosyal güvenliğe kavuşturulmalı»

Ziraat Odaları Birliği Başkanı Sadettin Karacabey de yasa tasarısı ile ilgili görüşlerini şöyle açıkladı:

Tarım ve Orman İş Kanunu tatbikata konulacak. Yalnız yetkili Bakanlara dedik ki bu vatandaşları güvenceye kavuştururken tarımla uğraşan büyük kitlenin güvenliği de önemlidir. Çiftçinin sosyal güvenliği olmadığı gibi sağlık sigortası emeklilik hakları gibi sosyal haklarının mutlaka garantiye alınması gerekmektedir. Çiftçi sağlık sigortası, ürün-hayvan sigortası yasalarının çıkarılmasını lüzumlu ve zaruri görmekteyiz.

Tasarıda tarım işçisinin vasfının tanımında açıklık yok. Kim işçi, kim değil. Mesela adamın tarlası var. Fakat pancar toplamak için veya başka bir iş için iki-üç gün, bir hafta çalışıyor. Bir gün benim tarlamda, başka bir gün başkasının. Buna nasıl ihbar tazminatı kıdem tazminatı ödeyeceğiz? Devamlı işçiler için olabilir. Makinist, çoban, kahya gibiler için.

Bir de 10 saat çalışma meselesi var. Ben şimdiye kadar 10 saat çalışan işçi görmedim. Batıda bir işçinin günde ne kadar iş yapabileceği ölçülere bağlanmış. Bizde böyle bir şey yok. Dolayısıyla kimin ne kadar çalışacağı belli değil.

Aslında şimdi bizden başka güvencesi olmayan kalmadı. Emekli sandığı var. Sosyal Sigortalar var. Bağ-Kur var. Bizim Genel Sağlık Sigortası kapsamına girmemizi istiyorlar. Fakat mutlaka bir güvenceye ihtiyaç var.

Tarım İş: «Tarım işçileri İş Kanunu kapsamına alınmalıdır»

Tarım İş Yasa tasarısı ile ilgili olarak görüşlerine başvurduğumuz Tarım İş Genel Başkanı Zeynel Irmak şunları söyledi:

"Tarım işçileri senelerden beri istismar ediliyor. Tasarı halen Sosyal İşler Komisyonundadır. Hükümet tasarıyı geri çekip bizim istediğimiz değişiklikleri yapacağına söz vermiştir.

Biz işkolumuzda yaptığımız sözleşmelerle mesai saatlerini 40'a düşürdük. Oysa yasada 10 saatlik işgününden söz ediliyor. Üstelik 3-4 saatlik ara dinlenmeleri de iş saatinden sayılmıyor. Doğa bile günü üçe bölmüş: 8 saat çalışma, 8 saat dinlenme, 8 saat uyku.

"Tasarıda bazı komisyonlara büyük yetkiler verilmiş. Bu komisyonlarda işçi temsilcileri azınlıkta kalıyor. Bunun da işçinin aleyhine işleyeceği muhakkak. Elçilik müssesesi de yasalaştırılmış. Halbuki biz şimdiden elçilerin sendikaya başvurmasını şart koştuk. Adana'yı pilot bölge seçtik. Bize başvuran elçiler aracılığıyla işe alınan işçilerin tespit edilen asgari ücret üzerinden net ücret almasını sağlıyoruz. Vergi ve sigortayı işveren ayrıca ödüyor. Hükümetin içinden çıkamadığı bugünkü durumu biz sendika vasıtasıyla çözmeye çalışıyoruz.

"Kıdem tazminatı konusunda da önemli haklar kazandık. 30-40 gün kıdem tazminatı hakkını kazanmışken yasa tasarısının bunu 10 güne indirmesine karşı da mücadele edeceğiz.

" Tarım işçilerinin mutlaka bir yasaya ihtiyacı var. Esas olan da 1475 sayılı yasanın kapsamına alınmasıdır. Bunu şimdiye kadar Meclis komisyonlarında yer alan büyük toprak sahibi milletvekilleri engelediler."

☐YURT HABERLERİ☐YURT HABERLERİ☐

20-26 MAYIS 1980
TAYCILAR KÖYÜ
KURSİYERLERİ

Eskişehir'e bağlı Eminekin köyünde arıcılık kurs belgeleri dağıtıldı

MUHAMMET ÇİL

Eskişehir Çifteler Ziraat Mühendisliğinden Ziraat Teknisyeni Mesut Koç tarafından geçen sene sonunda Eskişehir'e bağlı Eminekin köyünde açılan Arıcılık kursu sona erdi. 2 Mayıs günü yapılan fenni kovana arı aktarma demonstrasyonundan sonra kursa katılan Emin Ekin ve Körhasan köyünden 40 kursiyere arıcılık belgeleri törenle verildi.

Kursun başarılı ve memnuniyet verici sona erdiği, bunun yanında yine Eskişehir'e bağlı köylerde arıcılık kurslarının açılaçağını belirten ilgililer, ayrıca Teknik Ziraat Müdürlüğü Zooteknik Şubesince Taycılar köyünde de 20-24 Mayıs tarihleri arasında yapılan kursa 22 kursiyerin iştirak ettiğini belirttiler. Böylece bir orman köyü olan Taycılar'a ilk defa fenni kovan girmiş oldu Kovanların sayısının kısa zamanda artacağı ve Taycılar'ın bir arıcılık köyü olacağı tahmin ediliyor.

GÜNDEM dışı

Memurlar dikkat: Sakın hastalanmayın

Bir kişinin kötülüğünü mü istiyorsunuz, bırakın "ölsün, sürünsün" gibi sözleri hemen "İnşallah sürülürsün" diye beddua edin. Sonra geçip köşenize düşmanınızın başına gelenleri seyredin. Aşağıdaki hikayemizi okuyunca sanırız siz de bize hak vereceksiniz.

Geçen günlerde kalbinden rahatsızlanarak Mersin Devlet Hastanesine kaldırılan Mersin Orman İdaresinde kısım müdürü olan ve son olarak görevinin başına "eski" kelimesi eklenerek Orman İdaresi eski kısım müdürü ünvanını kazanan Necati Yılgör'ün eşi sevk kağıdı almak için yetkililere başvurdu. Yılgör'ün eşi "Başmüdürlük imzalamıyor" diye geri çevrildi. Kadıncağız ancak araya baz "Saygın" kişileri sokarak hastane sevk kağıdı alabildi. Bu olayın üzerinden çok geçmeden bu sefer yine kalbinden rahatsız olduğunu söyleyerek hastaneye sevkini isteyen İsmail Rumeli de geri çevrildi.

Memurlar hastalıkla mı, sürgünle mi uğraşacak şaşıradursun, biz size Orman Başmüdürlüğünün gerekçesini açıklayalım. Efendim, sürgün edilen memurlara hastaneye sevk kağıdı verilmiyormuş, çünkü gidip rapor alıp sürgün emrini tebellüğ etmezmiş.

Aman memurlar şu sıra hastalanmamaya çalışın sürgün emrini de hemen tebellüğ edin. Yoksa derdinizi anlatıp da bir hastaneye yatana kadar tahtalıköyü boylamak da var işin içinde...

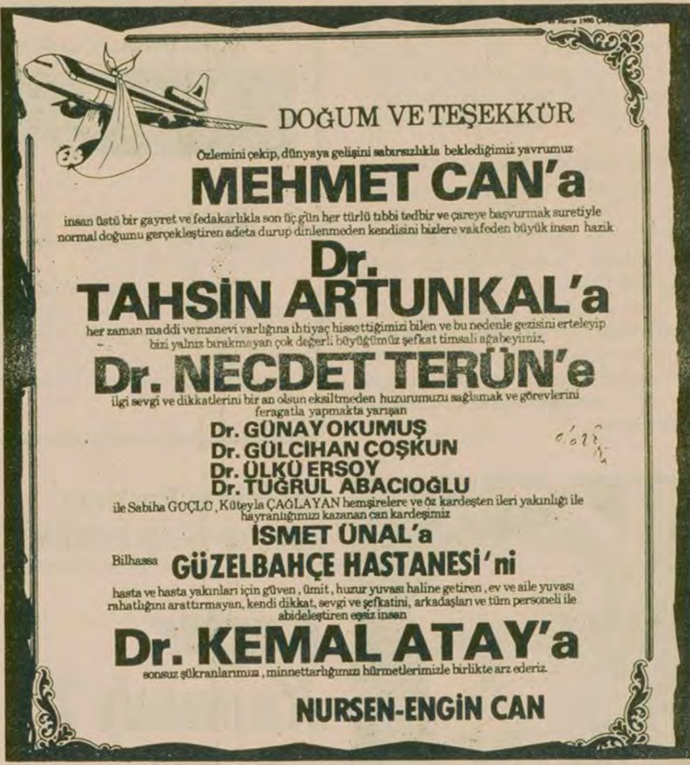

DOĞUM VE TEŞEKKÜR

Özlemini çekip, dünyaya gelişini sabırsızlıkla beklediğimiz yavrumuz

MEHMET CAN'a

insan üstü bir gayret ve fedakarlıkla son üç gün her türlü tıbbi tedbir ve çareye başvurmak suretiyle normal doğumu gerçekleştiren adeta durup dinlenmeden kendisini bizlere vakfeden büyük insan hazık

Dr. TAHSİN ARTUNKAL'a

her zaman maddi ve manevi varlığına ihtiyaç hissettiğimizi bilen ve bu nedenle gezisini erteleyip bizi yalnız bırakmayan çok değerli büyüğümüz şefkat timsali ağabeyimiz,

Dr. NECDET TERÜN'e

ilgi sevgi ve dikkatlerini bir an olsun eksiltmeden huzurumuzu sağlamak ve görevlerini feragatla yapmakta yarışan

Dr. GÜNAY OKUMUŞ
Dr. GÜLCİHAN COŞKUN
Dr. ÜLKÜ ERSOY
Dr. TUĞRUL ABACIOĞLU

ile Sabiha GÜÇLÜ, Küteyla ÇAĞLAYAN hemşirelere ve öz kardeşten ileri yakınlığı ile hayranlığımızı kazanan can kardeşimiz

İSMET ÜNAL'a

Bilhassa **GÜZELBAHÇE HASTANESİ'ni**

hasta ve hasta yakınları için güven, ümit, huzur yuvası haline getiren, ev ve aile yuvası rahatlığını arattırmayan, kendi dikkat, sevgi ve şefkatini, arkadaşları ve tüm personeli ile abideleştiren eşsiz insan

Dr. KEMAL ATAY'a

sonsuz şükranlarımızı, minnettarlığımızı hürmetlerimizle birlikte arz ederiz.

NURSEN-ENGİN CAN

Yukardaki kupür gazetelerden birinde çıkmış bir doğum ilanı... Sayfanın dörtte üçünü kaplamış bir ilan.

İnsanlar çocukları olunca sevinir elbette, evde dostları arasında bayram havası eser. Hatta bazıları küçük, süslü doğum ilanları ile sevinçlerini dostlarına duyurmak için ilan bile verirler. Bu da elbette makul karşılanabilir. Ama yukardaki ilanı görünce...

Oturduk bu ilanın bedelini hesapladık. Belki inanmayacaksınız ama 240 bin lira tutuyor. 240 bin lira... Bu devlete ve millete 30 yıl hizmet etmiş bir memurun meslek hayatının sonunda eline geçen ikramiyenin neredeyse yarısı. 3200 lira asgari ücret alan bir işçinin tam 75 aylık maaşı.

Bir de küçücük çocuklarımız var, bakımsızlıktan, doktorsuzluktan, kızamıktan salgından daha bir yaşına gelmeden bu dünyadan göçüp giden. Bin lira bir doktor, on bin lira bir ameliyat parası bulamadığı için bu güzelim dünyaya veda edenler var.

Bu ilanı görüp de, "Bu ne büyük sevinç" demeyin. "Bu ne büyük para" deyin. Evet "Ne büyük para"... İşiniz bankerlik olsaydı eğer siz de çocuğunuz doğunca sevincinizin büyüklüğünü bu kadar büyük olarak gösterebilirdiniz.

Gelin de Pompei'nin Son Günleri"'ni hatırlamayın isterseniz.

Sessiz bir zam hikayesi

Alıştık artık. Zamlar otomatiğe bağlandı. Hükümet KİT ürünlerine sessiz sedasız bindirdikçe bindiriyor. İş artık iyice alenileşti. Ama hâlâ gizli zamlar var. Bunlardan birisini açıklayalım;

Çaya zam gelecekmiş. Ne zammı daha yeni zam oldu diyenlere öncelikle şunu söyleyelim ki kimsenin yeni bir zam listesi ilan etmeye niyeti yok. Söylendiğine göre yapılacak iş basitmiş. Yakında kimse piyasada 25 liralık çaydan bulamayacakmış. Çünkü bu çayların yapımına sessizce son veriliyormuş. Şimdi bulan buldu. Sonra. Sonrası şu depolordaki 25 liralık çay paketleri bitince hepimiz yeni çıkacak 35 liralık çayı içmeye başlayacağız. E, zam mı oldu yani şimdi. Kimse zam listesi ilan etmedi ki.

Hükümet bunları söylüyoruz diye bizi stokçuluğu teşvikle suçlamasın. Çok şükür kendileri şuna zam yok buna zam yok dedikçe zaten stokçulara gerekli ışıkları yakar oldular.

Açıkça

DOĞAN YURDAKUL

Nerede oturalım?

Bir iş nedeniyle bir günlüğüne İstanbul'a gitmiştim.

Kadıköy tarafında bir semtte kalan bir arkadaşa uğradım. Sohbet ederken yeri geldi, aynı semtte oturan başka bir arkadaşı sordum.

"Burdan taşındı" dediler.

– Nereye gitti?

– Bırak o akılsızı yahu. Hiç siyasi durum tahlili yapmıyor.

– Anlayamadım.

– Burayı bırakıp Şehremini'ye taşındı.

– Allah, Allah. Oturacağı yerin siyasi durum tahlili ile ne ilgisi var?

– İlgisi olmaz olur mu? Orası şimdi MHP'lilerin hakimiyetinde. AP iktidarda iken öyle yerlerde oturulmaz.

– Yaaaa.

– Tabii. Biz İstanbullular olarak artık bu işte uzmanlaştık. CHP iktidara gelince sahte solun hakim olduğu yerde oturmayacaksın, çünkü onlar azıyor. AP iktidarda olunca da MHP'lilerin hakim olduğu mahallelerde oturmayacaksın. İşte oturduğun semtin siyasi durum tahlili ile bu ilgisi var.

Başbakanın deyimiyle "kurtarılmış bölge maskaralığı" işte İstanbulluyu bu hale getirmiş. Vatandaş oturacağı yer için "siyasi durum tahlili" yapıyor. CHP iktidarda ise Hisarüstü falan gibi yerlerden uzak duruyorlar. AP iktidarda ise Üsküdar, Erenköy, Mecidiyeköy, Çapa, Şehremini gibi yerlerden. "Maskaralığı kaldırdık, kaldırıyoruz" derken millet işte böyle rezil ediliyor.

Arkadaşa sormaya devam ediyorum:

– Peki sizin oturduğunuz burası nasıl?

– Burası iyi. Tampon bölge.

– O da ne demek?

– Aşağı mahalle MHP'nin kontrolünde, yukarısı sahte solcuların. Biz arada kalıyoruz. Burası tampon bölge oluyor. Yani savaştaki deyimiyle silahtan arındırılmış, nötr bölge. Biz siyasi durum tahlilini çok iyi yapıp ona göre yer seçtik. Hangi iktidar gelse burası tampon bölge oldukça huzurumuz bozulmuyor.

O zamana kadar sessiz kalmış olan arkadaşımın annesi dayanamayıp lafa karışıyor:

– Ne huzuru oğlum. Siz bütün gün dışarda olduğunuz için haberiniz yok. Alt kattaki kadının kocası varya.

– Ne olmuş? Yine dedikodu mu?

– Yok oğlum, adam aklını bombayla bozmuş. Kime kızsa evine bomba koyacağım diyor. Kadına mahalleli senin kocan hiç eve gelmiyor yoksa metresi mi var diye sormuşlar. Kim söyledi onu, evine bomba koyacağım, çabuk söyle diye avaz avaz bağırıyordu.

– Aman anne, onun bir şey yapacağı yok. Sadece dilinde.

– Sen öyle san. Sonra her sabah bakkala bir kız gelip kimlerin hangi gazeteyi okuduklarını soruyormuş. Bundan da mı haberin yok?

– Duydum ama o kadar mühim değil, nasıl olsa bakkal söylemiyor.

– Peki geçen gece nasıl anarşi çıktı, onu da mı duymadın?

– Ne anarşisi?

– Şu yandaki apartmanın bodrumunda oturan kadın varya. Geçen gün kızını dostunun evinden kaçırıp getirmiş. Adam gece yarısı üç kişiyle gelip kapıya dayandı, karımı isterim diye. Bunun üzerine kadın pencereden boynuzlu pezevenk diye bağırdı. Adam hiç aldırmadı. Sen karını satıyorsun dedi. Adam sen karışma kaynana, o aile içi bir meseledir dedi. Bu sefer bodur diye bağırdı. Adam işte o zaman köpürdü. Camı çerçeveyi indirdi. Bir yandan da bu mahalle zaten o biçim diye bağırıyordu. Bunu duyan konu komşu bencerelere çıkıp adama yuh çekmeye başladılar. O da kaçtı.

Arkadaşım rahatlamıştı, annesini de rahatlatmaya çalıştı:

– Sen buna anarşi mi diyorsun, anne. Keşke anarşinin hepsi bundan ibaret olsa. Bizim mahalle iyidir. Bundan iyisini bulamayız.

DÜNYAYA BAKIŞ

- Tito' nun ölümü, dikkatleri yeniden Balkanların üstünde topladı
- Sovyetler Birliği' nin Orta Avrupa' da bazı birliklerinin mevzilerini değiştirmesi kaygı uyandırdı
- Moskova, Yugoslavya' nın bağımsız tutumunun Doğu Avrupa ülkelerini etkilemesinden korkuyor

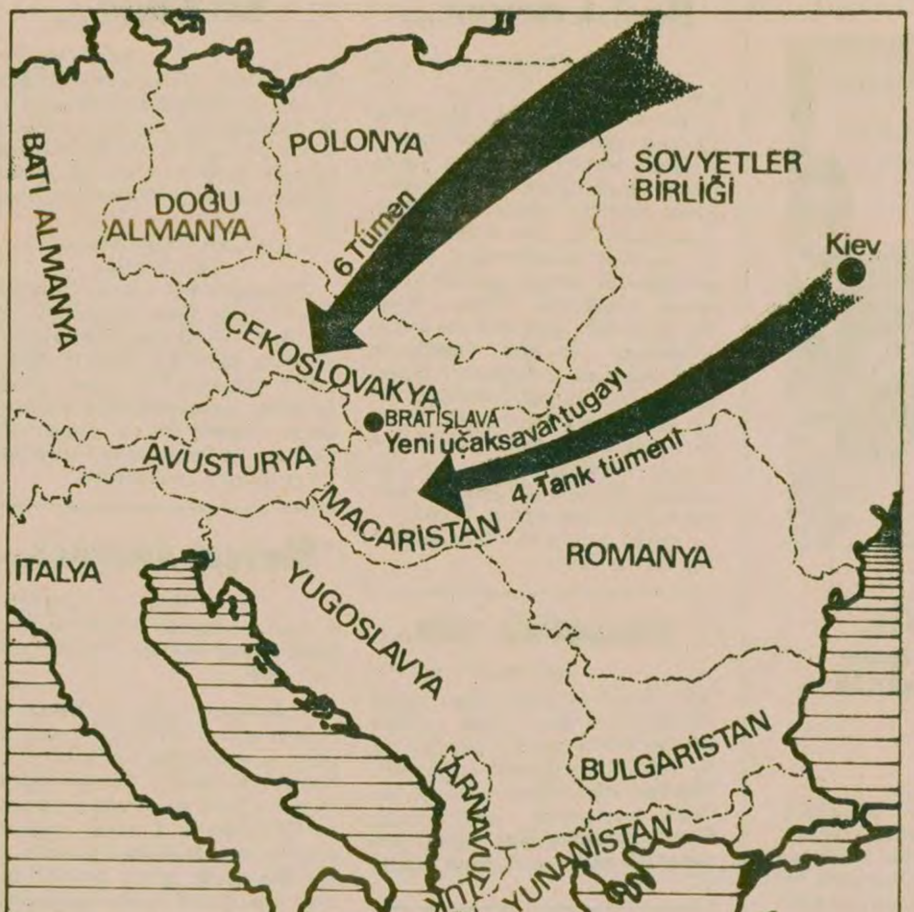

Tito gibi büyük bir devlet adamının ölümü Balkanların geleceği üzerine tartışmalara yol açtı.

Balkanlar'ın geleceği soru yaratıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Afganistan ve Ortadoğu'nun yanı sıra kaygıyla izlenen diğer bir bölge de Balkanlar. Son yıllarda nispeten istikrarlı bir görünüm taşıyan bu bölge Yugoslavya Devlet Başkanı Tito'nun ölümü ve Yunanistan'ın güçlü adamı Karamanlis'in Başbakanlıktan ayrılıp Devlet Başkanı olmasıyla yeniden dikkatleri topladı ve bölgenin geleceği ile ilgili bazı sorular ortaya atıldı.

Özellikle son aylarda Bulgaristan, Çekoslovakya ve Vietnam'ın Afganistan'ın işgaline karşı çıkması nedeniyle Yugoslavya'ya karşı yoğun bir kampanya yürütmeleri kaygıları artırdı.

SOVYET NİYETLERİ

Bu arada Sovyetler Birliği'nin geçtiğimiz ay Orta Avrupa'da bazı birliklerinin mevzilerini değiştirmesi de tartışmaları hararetlendirdi. Moskova, Batı Rusya'dan Çekoslovakya'ya altı tümen kaydırdı. Bunun yanı sıra Kiev bölgesinden Macaristan'a dört tank tümeni sevkedildi. Çekoslovakya'da Bratislava kentine de yeni bir uçaksavar, tugayı mevzilendirildi.

Siyasi gözlemciler Sovyetler Birliği'nin Yugoslavya'ya yönelik emellerinden birinin Adriyatik kıyısındaki Tivat limanından yararlanmak olduğunu belirtiyorlar. Moskova, Akdeniz'de varlık göstermeye başladığı 1960 yıllarından bu yana bu stratejik limana gözlerini dikmiştir.

Kremlin yönetiminin Yugoslavya'dan rahatsız olmasının önemli nedenlerinden biri de, Yugoslavya'nın, Moskova'ya karşı yürüttüğü mücadelenin Doğu Avrupa ülkelerini etkileyeceğinden ve bu ülkelerdeki muhalefeti ve hoşnutsuzluğu artıracağından korkmasıdır. Sovyet yönetimi, Avrupa komünizmi diye bilinen akım içindeki ve Moskova yanlısı partiler arasındaki bağımsızlık eğilimlerinin Yugoslavya'dan örnek aldığı görüşündedir. Vietnam, Bulgaristan gibi ülkelerin Yugoslavya'ya karşı sürdürdükleri kampanyanın arkasında Sovyetler Birliği'nin Yugoslavya'yı susturma çabaları yatmaktadır.

TİTO SONRASI YUGOSLAVYA

Sovyetler Birliği'nin baskıları arttıkça Yugoslavya'ya çevrilen kaygılı bakışlar da artmaktadır. Oysa Yugoslavya Tito sonrası döneme yıllardır hazırlanmıştır.

Yugoslav yöneticiler döne döne ülkelerini Tito'nun oluşturduğu çizgide savunmaya devam edeceklerini belirtmektedirler. Son günlerde Vecerje Novosti gazetesinde yayınlanan bir yorumda şöyle denildi:

"Yugoslavya'nın geleceği, birlik ve halkın yaratıcı çabaları tarafından belirlenecektir. Yugoslavya büyük devlet rekabetinden doğabilecek bir saldırıya karşı savunmasını güçlendirmektedir."

Bütün bunlar bir rahatlama yaratmaktadır. Bununla birlikte genellikle Batıda, kollektif yönetimin ne kadar süreceği konusunda kuşku vardır. Bir süre sonra en güçlü olanın ön plana çıkacağı ve kollektif yönetimin uzun süre sürdürülemiyeceği görüşü hakimdir. Kollektif yönetimle ilgili bazı sorunlar Yugoslavya'da da tartışılmaktadır.

Yugoslavya'nın da dünya çapındaki enflasyon dalgasından etkilenmesi, özellikle Moskova'dan kaynaklanan ayrılıkçı hareket ve Bulgaristan'ın Makedonya üzerinde hak iddia etmesi, Balkanlarda istikrarın üstüne gölge düşüren konulardır.

YUNANİSTAN'DA BELİRSİZLİK

Öte yandan siyasi gözlemciler Karamanlis'in Başbakanlıktan ayrılmasıyla Yunanistan'ın siyasi bakımdan bir belirsizlik dönemine girdiğini belirtiyorlar. Yunanistan'da siyasi partilerin kabile gibi olduğunu, yöneticiler dizginleri bıraktığı zaman partilerin de dağıldığını öne sürüyorlar.

Karamanlis, Devlet Başkanı olarak da önemli bir etki yapmaya devam edecek. Sorun, onun yerine Başbakan olan Rallis'in Yunanistan'ı yönetip, yönetemeyeceğinde ve partinin birliğini koruyup, koruyamayacağında düğümleniyor. Karamanlis'in prestijine sahip olmayan Rallis'in gelecek seçimlerde parlamentoda çoğunluğu sağlayamaması ve muhalefet partisi lideri Papandreu'nun etkinlik kazanması olanağı, Balkanlar'da büyük bir istikrarsızlık yaratabilecek bir ihtimal olarak görülüyor.

Rallis, hem sağından Savunma Bakanı Averof'dan, hem "sol" muhalefet olarak adlandırılan Papandreu'dan hücuma uğramaktadır. Erken seçim olanağının ortadan kalkması, seçim zamanına kadar Rallis hükümetine soluk alma fırsatını vermiştir. Rallis bu arada muhalefetle de bir yumuşama havasına girme çabasındadır. Muhalefet Ege'de Türk-Yunan gerginliği, NATO'nun güney kanadı konusunda uzlaşmaz bir tutum içindedir. Diplomatik kaynaklar Rallis'in muhalefete karşı yumuşama tutumunun bir siyaset değişikliğinden çok bir siyasi manevra olduğunu belirtmektedir.

Presidyum üyelerinden Bakaric daha Tito hayatta iken kollektif yönetim sistemini geliştirmek gerektiğini ortaya koymuştu.

Yugoslavya' da kollektif yönetim tartışılıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Geçtiğimiz ayın ortalarında, Yugoslavya Devlet Prezidyumu (Başkanlık Divanı) Başkanlığına 67 yaşındaki Cvijetin Mijatoviç geldi. Dönerli Başkanlık sistemine göre Bosna-Hersek Sosyalist Cumhuriyetinden gelme Mijatovic, Makedonyalı Lazar Kolisevski'nin yerini alıyordu. Prezidyumun diğer üyeleri, Slovenya'dan Sergej Kraigher, Sırbistan'dan Petar Stambolic, Hırvatistan'dan Vladimir Bakaric, Karadağ'dan Vidoje Zarkoviç, Voyvodina'dan Stevan Doronjski, Kosovo'dan Fadıl Hoca. Bu kollektif organın üyeleri en fazla iki kez beş yıl için görev yapabildiklerinden 1979 da seçilmiş bulunan şimdiki Başkan Yardımcısı Kraigher'den başka diğer üyelerin yerine yenileri seçilecek. Çünkü 1979'da ölen Edvard Kardelj yerine Prezidyuma seçilen Kraigher'in dışındakiler, ikinci dönemleri için 1979 Mayısında seçilmişlerdi.

Buna göre şu kişiler önümüzdeki yıllarda Başkanlık yapacaklar: Kraigher (1981-82), Stambolic (1982-83), Bakaric (1983-84), (Kolikovski Tito'nun öldüğü 4 Mayıs tarihinden itibaren 11 gün için Başkanlık yapmıştı). Bu durumda, 3 Prezidyum üyesi Başkanlık yapamayacak.

Dönerli sistemin bu gibi bazı karışıklıklara yol açmasını da göz önüne alan bazı Yugoslav yayın organları, kuralların gözden geçirilmesini isteyen yazılar yayınlıyor. 11 Mayıs tarihli haftalık NIN dergisinde bu yönde bir yazı yayınlanması, bu çabalara bir örnek.

BAKARİC'İN GÖRÜŞLERİ

Aslında bu tartışma yeni başlamış değil. Daha Tito hayatta iken de Prezidyum üyelerinden Vladimir Bakaric 15 Temmuz 1979'da Belgrad Televizyonuna verdiği demeçte şöyle diyordu:

"Örneğin Federasyonun önder organlarını ele alın. Bütün cumhuriyetlere eşitlik sağlamak üzere, önderlikleri şöyle dağıttık: Sırplar Yugoslavya Milli Meclisinin Başkanlığını, Hırvatlar Sendikaların Başkanlığını alacak, Yugoslavya Başbakanı Karadağlılardan seçiliyor. Şimdi bu başkanlıkları her yıl değiştirirsek, öyle bir an gelebilir ki, bütün önder mevkiler diyelim Hırvatların eline geçmiş olur."

Bakaric, Yugoslavya Komünist Partisinin 60. kuruluş yıldönümü dolayısıyla 7 Şubat 1980'de yaptığı konuşmada da kollektif önderliğe değindi. Bakaric bu konuşmasında, kollektif önderliğin tek bir "liderin" ülkede "tek bir iktidar merkezi" olmasını önlemeyi amaçladığını söyledi. Bu, bazı güçlükler yaratmakla birlikte, parti ve devlet içinde herkesin sorumluluğunu daha da artırıyordu. Yine de bu sistemi geliştirmek gerekliydi.

Bütün bu tartışmalar, Yugoslav yetkililerin, Tito'nun ölümünden sonra oluşan ortamda önderliği sağlamlaştırmaya çalıştıklarını gösteriyor. Bu tartışmalardan sonra, ne gibi sonuçlara ulaşılacağı ise henüz kesinlik kazanmadı.

"KOMÜNİSTLER BİRLİĞİ"

Aynı tartışma Yugoslavya Komünistler Birliği'nin önderliği için de geçerli. Merkez Komitesi Prezidyumu, 6 federal cumhuriyetten 3'er üye, iki özerk cumhuriyetten 2'şer üye, bir de ordu temsilcisi olmak üzere 23 kişiden oluşuyor. Tito hayattayken bu prezidyumun 24. üyesiydi. Şimdi Tito'nun yerine Prezidyuma 24. bir üyenin atanıp atanmayacağı belli değil.

HAKYEMEZ HAKKI'NIN MACERALARI

ERHAN YALVAÇ

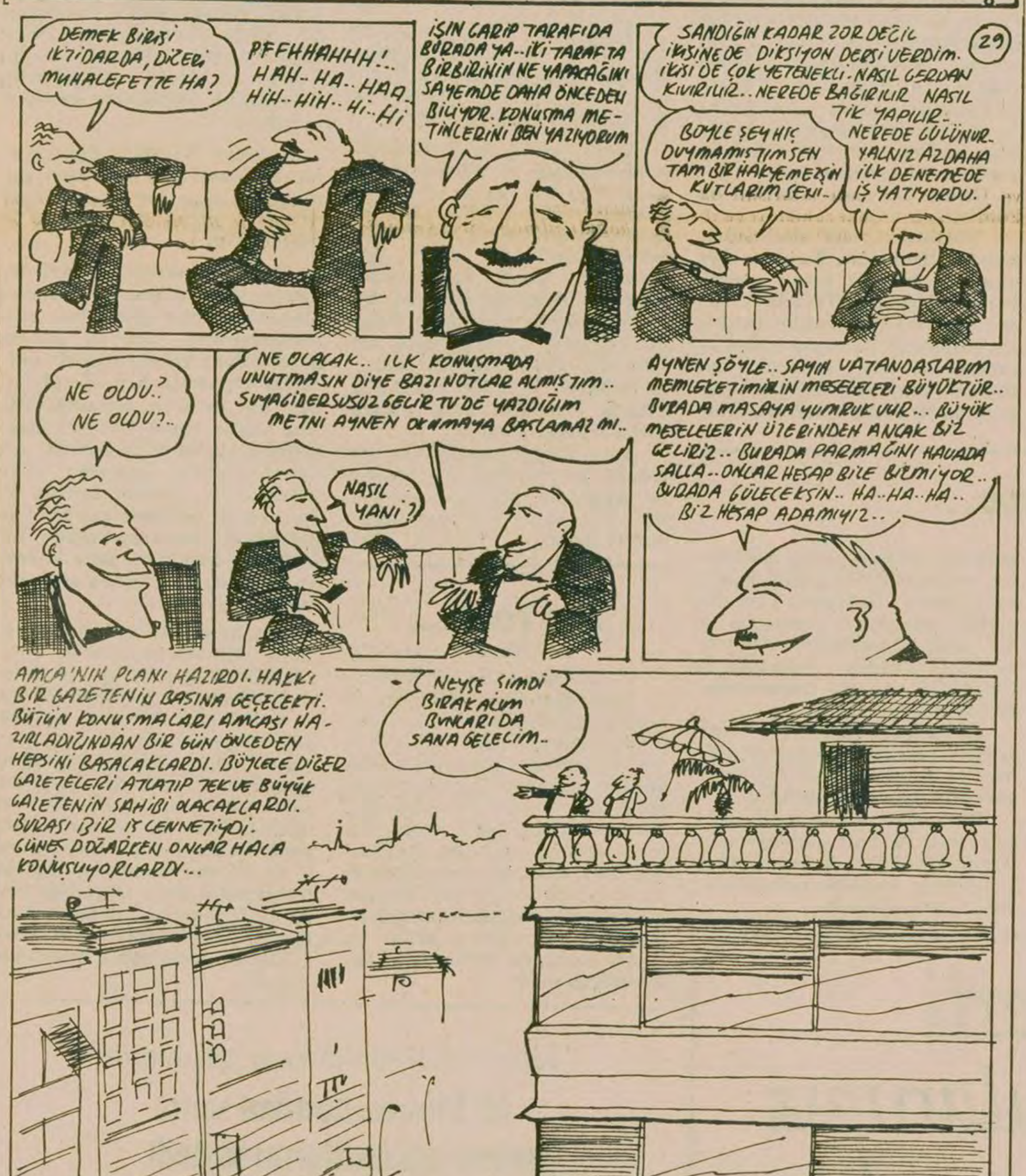
DEMEK BİRİSİ İKTİDARDA, DİĞERİ MUHALEFETTE HA?
PFFHHAHHH!.. HAH.. HA.. HAĄ HİH.. HİH.. Hİ.. Hİ
İŞİN GARİP TARAFI DA BURADA YA.. İKİ TARAF TA BİRBİRİNİN NE YAPACAĞINI SAYEMDE DAHA ÖNCEDEN BİLİYOR. KONUŞMA METİNLERİNİ BEN YAZIYORUM
SANDIĞIN KADAR ZOR DEĞİL İKİSİNE DE DİKSİYON DERSİ VERDİM. İKİSİ DE ÇOK YETENEKLİ. NASIL GERDAN KIVIRILIR.. NEREDE BAĞIRILIR NASIL TİK YAPILIR.. NEREDE GÜLÜNÜR.. YALNIZ AZDAHA İLK DENEMEDE İŞ YATIYORDU.
29
BÖYLE ŞEY HİÇ DUYMAMIŞTIM SEN TAM BİR HAKYEMEZ'SİN KUTLARIM SENİ..
NE OLDU? NE OLDU?..
NE OLACAK.. İLK KONUŞMADA UNUTMASIN DİYE BAZI NOTLAR ALMIŞTIM.. SUYA GİDER SUSUZ GELİR TV'DE YAZDIĞIM METNİ AYNEN OKUMAYA BAŞLAMAZ MI..
NASIL YANİ?
AYNEN ŞÖYLE.. SAYIN VATANDAŞLARIM MEMLEKETİMİZİN MESELELERİ BÜYÜKTÜR.. BURADA MASAYA YUMRUK VUR.. BÜYÜK MESELELERİN ÜZERİNDEN ANCAK BİZ GELİRİZ.. BURADA PARMAĞINI HAVADA SALLA.. ONLAR HESAP BİLE BİLMİYOR.. BURADA GÜLECEKSİN.. HA..HA..HA.. BİZ HESAP ADAMIYIZ..
AMCA'NIN PLANI HAZIRDI. HAKKI BİR GAZETENİN BAŞINA GEÇECEKTİ. BÜTÜN KONUŞMALARI AMCASI HAZIRLADIĞINDAN BİR GÜN ÖNCEDEN HEPSİNİ BASACAKLARDI. BÖYLECE DİĞER GAZETELERİ ATLATIP TEK VE BÜYÜK GAZETENİN SAHİBİ OLACAKLARDI. BURASI BİR İŞ CENNETİYDİ. GÜNEŞ DOĞARKEN ONLAR HALA KONUŞUYORLARDI...
NEYSE ŞİMDİ BIRAKALIM BUNLARI DA SANA GELECİM..

(DEVAMI YARIN)

BULMACA

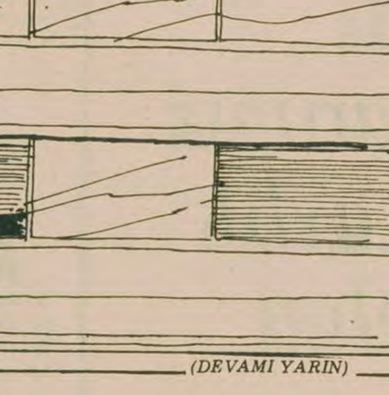

SOLDAN SAĞA: 1) İki yıl önce kaybettiğimiz değerli bir şairimiz. 2) Serbest bırakma-TERSİ apaçık. 3) TERSİ bir çoğul eki-TERSİ aktif-Bir cins peynir. 4) TERSİ öğütücü dişlerimiz-Gelecek zaman eki-TERSİ beyaz 5) Kırsal alanlarda feodal kalıntı olarak varlığını sürdüren bir toprak işleme biçimi 6) Uzlaşmayı reddeden katı tutum-Toprak, arsa .7) Mavi (eski dil)-En büyük sinema ödüllerinden biri. 8) Tabaklanmış kalın deri-Ünlü İngiliz televizyonu-Oduncu lukta bir ağırlık ölçüsü.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) "Çakal" lakabıyla tanınan uluslararası terörist. 2) Üzme (eski dil)-TERSİ bir halife. 3) Elektrik akımını geçirmeyen 4) TERSİ toyumun simgesi-Kişisel, özlük 5) Laka ile cilalanmış 6) TERSİ geri verilmek üzere alınan para 7) Üreticinin malının tüketiciye ulaşmasında arada yer alan ve fiyatların artmasına yol açan asalak takım-Skandiyumun simgesi. 8)TERSİ geminin kaplama tahtalarını su geçirmez hale getirme işlemi. 9) İngiliz Uluslar Topluluğunun kısa adı- Verimsiz toprak. 10) En iri kara hayvanı-Dört kenarı birbirine eşit dikdörtgen 11) Fiziksel ya da ruhsal bir darbe sonucu geçirilen sarsıntı. 12) Japonların intihar usulü.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1) Dünya Kupası. 2) İle-Do-Epe. 3) Beş Dakika iM. 4) Eşekşakası. 5) LP-İspanya. 6) Si-Ön-Ra. 7) Ok-Kr-Akasya. 8) Hilafet-Bi

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Dibek-Oh. 2) Üleş-Ski. 3) Neşeli. 4) DKP-kA. 5) Adaş-Örf. 6) Kokain. 7)İks-aT. 8) Pikap. 9) asaraY. 10) sE-ınaS. 11) ıpİ-Yb. 12) emmA-·-Ai.

---

sorular ? cevaplar

Sosyal-emperyalizm ne demektir? Emperyalizm ile sosyal-emperyalizm arasında bir fark var mıdır?

Sosyal emperyalizm, fiiliyatta emperyalizm, lafta sosyalizm anlamına gelmektedir. Başındaki "sosyal" kelimesi sadece emperyalizmin "sosyalizm" maskesi ile saklanmak istenmesinden gelmektedir. Sosyal emperyalizm de tekelci kapitalizmdir. Ancak sosyal emperyalist Sovyetler Birliği ile emperyalist Batı ülkelerinin sosyal-iktisadi yapısı biçimsel farklılıklar göstermektedir. Bu da aralarındaki farklı tarihsel gelişmeden kaynaklanmaktadır.

Bilindiği gibi sosyalist toplum, kapitalizm ile sınıfsız toplum arasında bir geçiş toplumudur. Kapitalizm ile sosyalizm arasındaki temel fark üretim araçlarının burjuvazinin elinden alınarak işçi sınıfının eline geçmiş olmasıdır. Fakat bu sosyalizmde burjuvazinin bir sınıf olarak ortadan kalktığı, iktidarı tekrar ele geçirerek kapitalizmi geri getirebileceği ihtimalinin olmadığı anlamına gelmez. Sınıf mücadelesi sınıfsız topluma kadar devam edecektir. Nitekim Sovyetler Birliği'nde ve onun etki alanı Doğu Avrupa ülkelerinde tekelci bürokrat burjuvazi devlet iktidarını gaspetmiş ve üretim araçlarını denetimi altına alabilmiştir.

Bir ülkenin kapitalist mi, sosyalist mi olduğunu anlamak için hangi sınıfın iktidarda olduğuna, üretim sürecini kimin yönettiğine bakmalıyız. Kapitalizmi diğer üretim tarzlarından ayıran, üretim araçlarının bir sınıf olarak burjuvazinin tekelinde olması ve üretim araçlarından koparılmış olan emekçilerin işgüçlerini satmak zorunda olan ücretli işçiler haline gelmesidir. Bugün Sovyetler Birliği'nde işçi sınıfı siyasal iktidarda ve üretim faaliyetinde söz ve karar sahibi midir? İşçiler fabrika yöneticilerini seçebilir, üretimin planlanmasına katılabilirler mi? Ne gezer! İşçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki ilişki açısından Sovyetler Birliğini diğer emperyalist, kapitalist ülkelerden ayıran Sovyetler Birliği'nde üretim araçlarının devlet mülkiyetinde olmasıdır. Devlet iktidarının burjuvazinin elinde olduğu bir ülkede bu sadece üretim araçlarının tek tek kapitalistlerin değil bir bütün olarak kapitalist sınıfın mülkiyetinde olduğunu gösterir. Devlet mülkiyeti sosyalizm anlamına gelseydi devlet işletmelerine büyük önem veren Mussolini ve Hitler'i de "sosyalist" saymamız gerekirdi. Aynı mantıkla ülkemizdeki hakim sınıf temsilcilerinin yönettiği iktisadi devlet teşekküllerinin de sosyalist işletmeler olduğunu ileri sürebilirdik.

Her gün Sovyetler Birliği'nin emperyalist eylemlerine şahit oluyoruz. Sovyetler Birliği'nin Kamboçya'da, Afganistan'da, Ortadoğu'da, Doğu Avrupa'da izlediği politikaların, müdahalecilik yayılma ve baskı siyasetinin iktisadi temeli Sovyet tekelci kapitalizmidir. Özel mülkiyetin var olmaması, Sovyet tekelci kapitalizminin serbest rekabetçi kapitalizmin evrimi sonucu oluşmayıp, sosyalizmin yıkıntıları üzerinde yükselmiş olmasından ileri gelen biçimsel bir farklılıktır. Aslında bu biçimsel farklılık Sovyet kapitalizmine daha tekelci, daha merkeziyetçi ve bürokratik bir nitelik kazandırmakta, Sovyetler Birliği'nin daha saldırgan ve faşist bir devlet olmasının nedenlerinden biri olmaktadır.

İstanbul'da üniversite seçme sınavlarına 101.325 öğrenci girecek

İSTANBUL(ÖZEL)

İSTANBUL Valisi Nevzat Ayaz, üniversite seçme sınavlarına İstanbul'da 101 bin 325 öğrencinin katılacağını ve sınav nedeniyle şehre gelecek öğrencilerin barınma ve ulaşım sorunları ile ilgili gerekli önlemlerin alındığını açıkladı.

İstanbul'da 320 binada 3585 salonda yapılacak sınavlar için 9 Haziran günü saat 10.00'dan itibaren Topkapı, Anadolu ve Trakya otogarları ile Harem iskelesinde ve Haydarpaşa Garında danışma büroları faaliyete geçecek, bürolarla şehir merkezleri arasında özel İETT otobüs seferleri konacak. Ayrıca erkek öğrenciler Atatürk Öğrenci sitesi, Kadırga ve Hürriyet-i Ebediyye yurtlarında, kız öğrenciler ise Vezneciler, Atatürk Kız ve Çemberlitaş yurtlarında bir lira karşılığında barınabilecekler.

Uyuşturucu...

(Baştarafı 1. sayfada)

uyuşturucu madde kaçakçılığı ile ilgili yayınında, eroin, silah ve terör üçgeninin bağlantısını vurgulamış, bu yayını ile Türk Mafia'sının İsveç kanadının açığa çıkmasında önemli bir rol oynamıştı.

İsveçli muhabirlerin Türkiye'de yaptıkları araştırmalardan sonra, uyuşturucu madde kaçakçılığının ardında MHP parlamenterlerinin bulunduğu, AP'nin bazı parlamenterlerince de MHP ve Mafia'nın himaye edildiği açıklandı.

İsveç basınında yer alan bu yayınlar ve Kayseri Valisi Babür Ünsal'la Mafia liderlerinden Hacı Mirzan'ın birlikte çekilmiş fotoğrafının görülmesinin İsveç kamuoyunun ve Türk işçilerinin ilgisini çektiği belirtiliyor ve gözlerin Türkiye'ye çevrildiği kavdediliyor.

Çorum'da...

(Baştarafı 1. sayfada)

laşıldı. Henüz kimliklerinin saptanamadığı öğrenildi.

Akşam saat 19.00'dan itibaren uygulanan sokağa çıkma yasağı dün de sürdürüldü. Askeri kuvvetler ana caddelerde devriye geziyorlar. Şimdiye kadar 700 kadar kişinin gözaltına alındığı, 100 kişinin tutuklandığı öğrenildi. Çorum'da durum sakin görünüyor. Ancak MHP'lilerin barikat kurarak kontrol altında tuttukları Yazı Mahallesine MHP'lilerin dışında kimse giremiyor.

MİLYONLARCA LİRA ZARAR VAR, 80 DÜKKAN TAHRİP EDİLDİ

Çorum'da MHP'lilerin giriştikleri saldırılarda 80 kadar dükkan tahrip edildi, büyük bir kısmı da yağmalandı. Zararın milyonlarca lirayı bulduğu bildiriliyor. Birçok esnaf MHP'lilerin saldırılarından sonra köylerde akrabalarının yanına sığınmış bulunuyor. Güvenlik kuvvetleri sürekli kontrol altında tuttukları Çorum'da kimlik kontrolü yapıyorlar.

Kayseri'de...

(Baştarafı 1. sayfada)

likleri belirlenemeyen kişilerce yaylım ateşine tutuldu. Olay sırasında çeşitli yerlerinden yaralanan polis memuru Salim Aydın Kayseri Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altına alındı. Aynı mahallede, dün sabah Çetin Soysal adlı bir öğretmen de ölü olarak bulundu.

Kayseri'de 2 Haziran gecesi de Hasan Demir adlı bir işçi de Yavuzlar Mahallesine kaçırılarak öldürüldü. Aynı gün Celal Özcan adlı bir memur da Kayseri'de öldürüldü.

GAZİANTEP'DE BİR ÖĞRETMEN ÖLDÜRÜLDÜ

Gaziantep'de Eğitim Enstitüsü sosyoloji öğretmeni Şerif Kutan dün sabah uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldü. Öldürülen öğretmenin bir süre önce Muş'a atandığı, ancak henüz Eğitim Enstitüsü ile ilişkisini kesmediği öğrenildi.

ÖĞRETMENLERİN EVİ TARANDI

Konya'nın Karapınar ilçesinde Ahmet Çakmak, Hüseyin Berber, Nail Aksoy ve Ahmet Kurt adlı lise öğretmenlerinin kaldığı ev yaylım ateşine tutuldu. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

İSTANBUL'DA

3 Haziran akşamı Kartal İçmeler'de bir bakkal, dükkanına gelen iki komando tarafından kurşunlanarak öldürüldü. Dükkana gelen iki komando önce meşrubat içtiler, sonra da silahlarını çekerek bakkala ateş ettiler. Bakkal aldığı kurşun yaraları sonucu öldü. CHP'li olarak tanınan bakkal, çevresinde sevilen bir insandı.

KOMANDOLAR NETAŞ İŞÇİLERİNE ATEŞ AÇTI

Ümraniye'de kurulu Netaş Fabrikası önüne özel otolarla gelen 30 kadar MHP'li sabah 08.30 civarında işçilerin üzerine ateş ederek kaçtılar. Olayda yaralanan olmadığı açılan ateş sonucu fabrikanın camlarının kırıldığı öğrenildi. MHP'lilerin birkaç gündür Netaş Fabrikasında olay çıkarmaya çalıştığı ve fabrikada durumun gergin olduğu öğrenildi. Olaydan sonra güvenlik kuvvetleri fabrika çevresinde geniş önlem aldılar.

GÖLCÜK'TE

Gölcük'te önceki gün 3 komando tarafından tabanca ile yaralanan lise son sınıf öğrencisi Uğur İnanç, dün kaldırıldığı hastanede öldü. Olaydan sonra gözaltına alınan 3 komando Turgut Ergin, Ergin Ersoy ve Mehmet Sakacı, tutuklanarak cezaevine gönderildiler.

Ölen öğrencinin cenazesi tören yapılmasına izin verilmeyerek memleketi Tokat'a gönderildi.

Komandoların...

(Baştarafı 1. sayfada)

lunduğ kata çıktılar.

Komandoların müsteşar veya yardımcıları ile görüşmek istedikleri bildirildi.

Komandoların Bakanlıkta birisi ile görüştükten sonra dağıldıkları bildirildi. Dağılma esnasında olay yerine polislerin gelmesi üzerine, aralarında Bakanlık personelinin de bulunduğu 5-6 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Bakanlık çalışanları komando saldırısı üzerine öğle vaktinde dışarı çıkamadılar. Bazı bayanların da bayıldıkları görüldü.

KAYIP— AİTİA Mühendislik Bilimleri Fakültesinden aldığım şebekeyi yitirdim. Hükümsüzdür.

MOHSEN MERAJİ

Prof. Savaş: "Bunalımdan çıkış yolu milli ekonomiyi güçlendirmekte yatıyor"

İSTANBUL (ÖZEL)

İSTANBUL Üniversitesi İktisat Fakültesi Mezunları Cemiyeti (İFMC) Genel Merkezinde düzenlenen seminerde konuşan Prof. Dr. Vural Savaş, Türkiye'nin bunalımdan çıkış yolunun ulusal bir politika saptanmasıyla olabileceğini belirtti.

Prof. Savaş "Ekonomik Bunalım ve Çözüm Yolları" konusunda yaptığı konuşmada, temel hastalığın Türkiye ekonomisinin büyük ölçüde dışa bağımlı olmasından kaynaklandığını belirtti. Bunalımdan borçlanma, borçlarını erteleme ve alıştığı tüketim normlarını sürdürerek çıkılamayacağını" söyledi.

Başlık denen...

(Baştarafı 3. sayfada)

caklar söner.

Bir süre önce Millet Meclisine "Başlık parasının kaldırılması" yolunda verilen bir kanun tasarısını sevinçle öğrenmiştik. Ama içinde CHP'li parlamenterlerin de bulunduğu komisyon daha Meclis onayına sunulmadan yasayı geri çevirdi. Birçok gencin de umudu söndürüldü böylece. Ama bu konudaki girişimlerin arkası kesilmedi. Derken Gaziantep Müftülüğünün çalışmaları basında yansıdı. Hayat pahalılığı, artık dayanılmaz hale gelen hayatın yükü bu yoldaki çalışmaları umarız daha da hızlandırsın. Gaziantep Müftüsünün girişimi dileriz başarılı sonuçlanır. Sonra..

Darısı başka illerdeki gençlerin başına deriz.

Kozyatağı'nda...

(Baştarafı 3. sayfada)

alıp esnattan zorla para topluyorlar. Durumu birçok kez emniyete ilettik ancak şimdiye kadar hiç bir ciddi tedbir alınmadı. Mecbur olmadığımız sürece sokağa çıkmaya çekiniyoruz. Kendi mahallemizde sığıntı gibi yaşamak bizi canımızdan bezdirdi."

MHP'li müdürü...

(Baştarafı 1. sayfada)

yi bayıltıncaya kadar dövdü. Bayrak töreninde kışkırtıcı konuşmalar yapan Tümlüer'i protesto eden öğrenciler derslere girmeyince polis gözyaşartıcı bomba ve ses bombalarıyla saldırarak öğrencileri dağıtmak istedi. Okul sıralarının büyük ölçüde tahrip olduğu olaylarda bir çok veli tartaklandı ve hakaret gördü. Üç katlı okulun bütün katlarda ders araç ve gereçleri tahrip edildi. Öğrencilerin kitap ve çantaları etrafa saçıldı. Patlayan lavabolardan ve parçalanmış sıra ve sandalyelerden sonra okul adeta bir savaş alanını andırıyordu. Okuldaki sahte solcuların da fırsattan yararlanarak olayları büyütmeye çalışmaları 1000'e yakın öğrencinin gözaltına alınmasında etken oldu.

VALİ 19 ÖĞRETMENİ AÇIĞA ALDI

Mersin Emniyet Müdürlüğüne bağlı polis ekiplerinin operasyonu sırasında iki öğrenci yaralandı. Gözaltına alınan 1000 kadar öğrenci Halkevi binasına ve Mersin Ortaokuluna kondu. Yüzlerce öğrenci velisi endişeli olarak beklerken yaşlı bir kadın çocuğunu ararken polisçe coplandı.

Hükümetin okulun kapanmasına 4 gün kala Atatürk Lisesine Müdür olarak MHP yanlısını ataması tertip olarak nitelendiriliyor. Nitekim olayın nasıl geliştiği henüz anlaşılmadan Mersin Valisi Fahri Öztürk okulda görevli 19 öğretmeni derhal açığa aldı. "Kemikkıran" lakabıyla tanınan MHP'li Müdür Muzaffer Yaşar Tümlüer olay sabahı saat 7.30'da bir öğrenciyi bayıltıncaya kadar dövdü. Birçok öğrenci dayak yiyen öğrencinin müdürün odasından üstü ıslak bir halde çıktığını görünce tepki gösterdi.

Bu arada sabah bayrak töreninde İstiklal Marşı söylemek üzere toplanan öğrencilere yönelik kışkırtıcı ve meydan okuyucu konuşmalar yapan Müdür Muzaffer Yaşar Tümlüer "Aksini iddia eden çıksın"diyerek, bazı öğrencilerin iddiasına göre silah çekti.

Çocuklarını almak üzere Halk evi binası önünde toplanan öğreci velilerine bazı polisler ve özellikle kot pantolon giyen sakallı bir sivil polisin küfür ve hakaretlerde bulunduğu bildiriliyor.

SAVCILIK OLAYA EL KOYDU

Bir tertip olduğu sanılan olaylardan sonra Mersin Cumhuriyet Savcılığı soruşturmaya başladı. Savcılık gözaltına alınan 1000 kadar öğrencinin büyük çoğunluğunu ilk ifadelerinden sonra serbest bırakırken 40 öğrenci halen gözaltında tutuluyor.

TİKP'NİN AÇIKLAMASI

Olaydan sonra basına bir açıklamada bulunan Türkiye İşçi Köylü Partisi Mersin İl Başkanı Fatih Atilla, operasyonu kınayarak şöyle dedi: "2 Haziran'da Atatürk Lisesinde olanlar bir tertiptir. Öğrenciler üzerine saldırarak ses bombaları atacak ve yüzlercesini gözaltına alacaksın. 19 öğretmeni ise daha olayların ne olduğunu nasıl cereyan ettiğini anlamadan açığa alacaksın.Mersin Valisinin bu tutumunu protesto ediyoruz. Öte yandan macera peşinde koşan sol grupların öğrencileri polisle karşı karşıya getiren tutumlarının devrimcilikle alakası yoktur. Bütün öğrencileri uyanıklığa çağırıyoruz."

Cevap ve düzeltme

Afyon'da yapılan Devlet Parasız Yatılı İmtihanlarında hiç bir derneğe, kuruluşa ve kişiye imtihan evrakı verilmemiştir. Tüm illerde yapılan imtihanlarda olduğu gibi Afyon Milli Eğitim Müdürlüğüne de cevap anahtarı gelmemiştir. Sadece sorular ve öğrencilerin imtihan esnasında dolduracağı boş cevap kağıtları ağızları mühürlü torbalar içerisinde gelmiş. İmtihan Yürütme Komisyonu ve Denetleme Kurulu tarafından teslim edilmiştir.

İmtihan Komisyonunca evrak öğrencilere usulüne uygun olarak dağıtılmıştır. Haber tamamen asılsız, kasıtlıdır. Durumun bu şekilde tekzip edilmesini saygıyla dilerim.

Necati Çetingül
Afyon Milli Eğitim Müdürü

BM Kıbrıs....

(Baştarafı 1. sayfada)

daha umutlu olduğunu açıkladı.

BM Özel Temsilcisi Hugo Gobbi önümüzdeki günlerde Ankara, Atina ve İngiltere'ye giderek yetkililerle Kıbrıs sorununa ilişkin görüşmelerde bulunacağını açıkladı.

CUİLLARD LEFKOŞE'YE GELİYOR

Bu arada BM Genel Sekreteri Özel Siyasi İşler Yardımcısı Perez de Cuillard çarşamba akşamı Kıbrıs'a geldi. Cuillard 19 Mayıs 1979 Denktaş-Kipriyanu görüşmesinin hazırlanması çalışmalarında önemli bir rol oynamıştı. Cuillard'ın Denktaş ve Kipriyanu ile görüşmesi bekleniyor.

"Mevcut Anayasa...

(Baştarafı 1. sayfada)

görevin yerine getirilmesine kimsenin mani olmaya hakkı yoktur" dedi.

Süleyman Demirel Ecevit'in önceki gün "Türkiye'de bazı illerde iç savaş başlamıştır" şeklindeki sözlerini cevaplandırdı. Demirel bu konuda şöyle konuştu "Türkiye'de iç savaş yoktur, olaylar münferit hadiselerdir ama ille de iç savaş benzeri bir olay aranıyorsa buna Kahramanmaraş olayları örnek olarak gösterilebilir. Olaylar da CHP hükümeti zamanında cereyan etmiştir."

Daha sonra Cumhurbaşkanı konusuna da değinen Demirel "Faik Türün'e tam kadro oy vermeliyiz. Birlik ve beraberliğimizi göstermeliyiz." dedi. Dünkü AP Ortak Grubuna AP'li parlamenterlerin üçte ikisi katılmadı. Grup yaklaşık 100 parlamenterle toplanabildi.

Öte yandan AP Grubunda, MHP'nin "sine-i millete döneriz" demesi saçma olarak nitelendirildi. AP içindeki bazı parlamenterler "MHP'nin artık kendine gelmesini ve kanın kanla temizlenemiyeceğinin artık farkına varmasını" istediler.

Trabzon'da...

(Baştarafı 1. sayfada)

Toplantıda söz alan veliler "Öğrencilerin, çocuklarımızın can güvenliği yok. MHP'li katiller, her gün yeni saldırılarda bulunuyorlar. Fakat, bunun karşısında hiç bir önlem alınmadığı gibi, katiller de yakalanmıyor. Bütün öğrenciler, öğretim üyeleri, çalışanlar, veliler harekete geçmek zorundadır" dediler.

Saldırıların ancak, halkı seferber ederek önlenebileceğini belirten veliler, içlerinden bir komite oluşturdular. Bu komitenin öncelikle Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörü ve diğer yetkili makamlarla görüşmesi ve sorunu aktarmasına karar verildi.

Bankaların...

(Baştarafı 1. sayfada)

yetlerini artırarak fiyatların yükselmesine, enflasyonun körüklenmesine yol açıyordu.

Hükümet 25 Ocak kararnamesiyle birlikte karşılıksız para basma uygulamasını kaldırdı. Piyasada fazla para dolaşmasını önlemek için Merkez Bankası kredilerini kesti. Özellikle KİT'lerin kredilerini iyice sınırladı. Sıkı para politikası bu defa da işletme sermayesi bulunmayan özel sektör işletmelerinin üretimini kısmalarına ve daha az üreterek daha yüksek fiyatlarla satış yapmalarına yol açtı. Durgunluk içinde enflasyon ortaya çıktı.

IMF ve hükümet, yabancı ülkelerden bol ve rahat dış kredi sağlayamayınca faiz hadlerini serbest bırakmaya, bankaların hamiline mevduat bonosu kullanabilmelerini sağlamaya yöneldi. Bu önlemlerin amacı yaklaşık yılda 500 milyar lirayı bulan ve yasadışı kanallarda dolaşan "kara para"yı yasal ekonomik faaliyetlere çekerek piyasanın para sıkıntısını hafifletmek. Zira şimdiye kadar bu para daha yüksek faiz verdikleri ve paranın kaynağı açıklanmadığı için tefeci-bankerlere akıyordu. Şimdi hükümet bankalara da tefeci-bankerlerle aynı hakları sağlayarak 500 milyarlık "kara para"yı ekonomiye sokabilmenin peşinde.

Yeni kararnameyle bankalar, özellikle büyük bankalar tefeci-bankerlere oranla avantajlı duruma geçtiler. Banka-banker faiz savaşı bundan böyle daha da hızlanacak. Para piyasada kıt bulunduğu için faiz oranları çok yüksek noktalara tırmanacak. Büyük bankalar rekabet ortamında diğer bankalara oranla daha fazla mevduat toplama şansına sahip oldukları için daha da büyüyerek bu alanda tekelleşebilecekler.

Serbest bırakılan faiz hadlerinin çok yükseklere tırmanmasının getireceği sonuçlardan biri de kaynak dağılımının farklılaşması olacak. Büyük sanayi yatırımları yerini yüksek faizlere karşılık kısa zamanda büyük karlar getirebilecek ticari faaliyetlere, spekülasyona ya da hafif tüketim sanayisine terkedecek.

KAYIP— 1979 yılına ait AYDINLIK Basın Kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Cahit Çetecioğlu

Mersin Belediyesi yol inşası dolayısıyla Bahçe Mahallesinde istimlaka girişti, ancak yıkılan binalar için gerçek değerlerinden çok düşük fiyatlar ödüyor. (Fotoğraf: Celal DORAK)

Mersin Belediyesi yol yapayım derken, haksız istimlakta bulunuyor

MERSİN (ÖZEL)

MERSİN'in Bahçe Mahallesinde belediye, yol inşası için yurttaşların mülklerini gerçek değerinin altında istimlak ediyor.

3-4 yıl önceki mal değer beyanı üzerinden istimlak yapan Mersin Belediyesi piyasa değeri 4000 lira olan bir metrekare yere 800-900 lira ödüyor.

Diğer yandan daha önce İmar ve İskan Bakanlığınca affedilen ruhsatsız yapılara da zarar tanzim parası ödenmediği bildiriliyor. Ödenen miktarlar da "komik" olarak nitelendiriliyor. Mersin Belediyesi iki daireli bir evin yıkımında yapının metrekaresine 1500 lira zarar tanzim parası ödüyor.

Mersin'de yurttaşlar yıkılan mülklerinin gerçek değeriyle değerlendirilmesini istiyor.

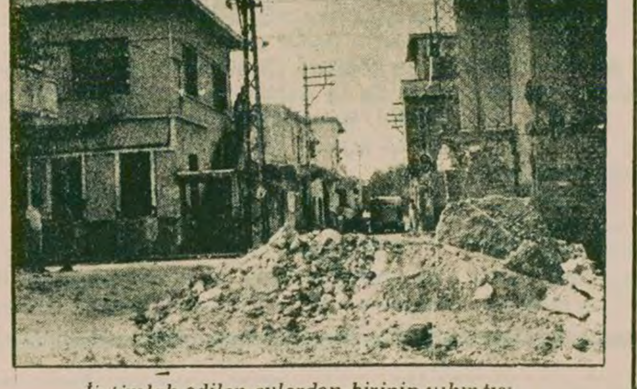

İstimlak edilen evlerden birinin yıkıntısı

"Karakola...

(Baştarafı 3. sayfada)

lerimize kelepçe vurup karakola götürdüler. Biz neye uğradığımızı şaşırdık. Hem devletin bize verdiği toprağı ağa sürüyor hem de bir komutanın saldırısına uğruyoruz. 'Bunlar devrimcidir, bunlar Tuncelilidir' diyerek falakaya yatırdılar. Tam üç gün üç gece hiç halimizi dinlemeden dövdüler. Karakol komutanı ayak kemiklerimizden başlayarak vücudumuzun her tarafına copla, sopayla vurdu. Daha sonra köye gidip bir sürü insan getirdiler. Onları da dayaktan geçirdiler. 'Söyleyin siz devrimcisiniz, köyünüze kim geliyor?', 'Kavgayı niye çıkardınız' diyorlardı.

Üç gün üç gece türlü hakarete maruz kaldık. Bizi Palu'ya getirdiklerinde bir genç gelip bizi sormuş, onu da saçların uzun, sen devrimcisin diyerek dövmüşler. Sonra Palu'da mahkeme huzuruna çıkarıldık ve serbest bırakıldık."

AĞA KENDİ EVİNİN CAMLARINI KIRIP KÖYLÜLER YAPTI DİYE ŞİKAYET ETMİŞ

Köydeki olaylara tanık olan bir başka köylü, gözaltına alınan 4 köylünün serbest bırakıldıkları gece ağa Yusuf Erdoğan'ın evinin camlarını kırdırarak 'Köylüler evimi taradılar' diye karakola şikayete gittiğini anlatarak şunları söyledi:

"Köye jandarma geldi. Üç köylüyü karakola götürdüler. Bir tane de çocuk vardı. O gece köylüleri tekrar sıra dayağından geçirip falakaya yatırdılar. Küçük çocuğu da gece yarısı sokağa salıp 'Sen git baban gelsin' dediler. Çocuğun babası durumu öğrenmeye gittiğinde onu da dövdüler. Bu gece dört köylüye tekrar karakolda işkence ettiler. Karakol komutanı 'Eğer buradan kurtulmak istiyorsanız ağanın evini taradığınızı kabul edeceksiniz. Yoksa hepinize ben söyleteceğim' diye üç gün üç gece dayak attı. 45 yaşındaki İbrahim adlı köylünün cinsel organına tekmeyle vurdular Köylünün fenalaşmasına da aldırmadılar. Sürekli 'Ev taradığınızı kabul edin, yoksa kurtuluş yok' diyorlardı.

"Ağaların gayesi bizi köyden kovmak. Ne yazık ki karakol komutanı ağanın bu haksızlığına karşı çıkacağı yerde biz köylüleri tehdit ediyor. Üç gün sonra köylüler serbest bırakıldılar. İbrahim 12 gündür iyileşemedi, Palu Sağlık Ocağından da rapor vermediler."

Loğmar Karakol Komutanının 23 Mayıs gecesi de köye geldiğini anlatan bir başka köylü başından geçen olayı da şöyle naklediyor:

"Ağa ile yarıcısı arasında bir uyuşmazlık çıkmıştı. Karakol komutanı köye geldi. ben evin üzerindeydim. Çağırdı, yanına gittim. Bana kerpiçleri sizin hayvanlar çiğnemiş dedi, Kerpiçlerden hiç haberim olmadığı için 'Bu köyde kimse kimseye zarar vermez' dedim.O da beni [illegible]. 'Bir daha karakola düşersen...' diye tehdit etti. Vardım baktım ki kerpiçlerin üzerinde karınca bile gezmemiş. Hepsi sapasağlam. Bir jandarma komutanı gelip köydeki kerpiçlerle uğraşırsa artık biz buna ne diyelim."

Ağa ile zaman zaman mahkemelik olduklarını anlatan Artığan(Soğuksu) köylüleri her defasında karakolun köylüleri de ağayı da dinleyip mahkemeye sevkettiğini, mahkemede de kim suçluysa onun cezalandırıldığını anlatarak "Ama bu komutan böyle yapmadı. Üstelik ağa tarafına bir fiske bile vurmadı. Bize zorla suçu kabul ettirmeye çalıştı. Bu karakol komutanı köylülere haksızlık yapıyor, geldiği yerde de böyleymiş" dediler. Artığan köylüleri karakol komutanı hakkında soruşturma açılmasını istediler.

Sosyal-demokratlar...

(Baştarafı 3. sayfada)

su. İşçi hareketinin üzerinde oynanmak istenen çok oyun var. Dikkatli hareket edilmesi zorunlu. Sosyal demokrat hareket, eski bir harekettir. Sendikacılıkta Türkiye'de bir ses getirmiştir. Bugün bir dağınıklık olsa da bu er geç değişecektir. Bu hareket şüphesiz sahipsiz ve başsız değildir.

Türk-İş'in son kararlarının ve hükümetin vaatlerinin yakın takipçisiyiz. Sözleşmelerimiz var. YSE'de takip ettiğimiz ve düzeltilmesini istediğimiz partizanlık uygulamaları var. Bunlarda düzelme olup olmadığı takdirde, gerektiğinde biraz da kaçınılmaz olarak her türlü tedbire başvurulur.

Bugün işçi kesimindeki zorluklar, hükümet edenler içindeki anarşiden kaynaklanıyor. 22 ayda kaç hükümet değişti. Hepsi değişik uygulamalar, değişik yaklaşımlar içinde. Türkiye'de işçi hareketinin bu soruna da çözüm bulması ve belli ilkelerin yerleştirilmesi zorunludur."

Kenan Durukan: "Teslim olduk"

"Türk-İş'in son kararlarını, bazıları Türk-İş'in başarısı diye yansıttı. Ben bir başarı görmüyorum. Demirel, Türk-İş Yönetim Kurulunda, Mecliste azınlıkta olduğunu ve karar çıkarma konusunda söz veremeyeceğini söyledi. bazı tasarıları geri çekmesi de bir kazanç değildir. Bunlar zaten Meclisten kolayca geçmeyecek tasarılardır.

Bu aslında hükümet tarafından iyi hazırlanmış bir tezgahtır. Hatta, Sayın Ali Naili Erdem'e de bu tezgahın hangi ağaçtan yapıldığını şaka yollu sordum.

Ancak, şu var ki, Türk-İş yönetimi madem ki hükümetle bu kadar sıkı fıkı temas içindeydi, kamuoyu neden daha önce bir eylem yönünde oluşturuldu? Yönetim Kurulundan sonra, İcra Kuruluna şimdi kamuoyunda 'Dağ fare doğurdu' denecek, buna ne cevap vereceğiz? Hangi problemimiz çözüldü diye sorduk. Hiç kimse cevap vermedi.

Demirel, Yönetim Kuruluna, aslında Meclisten karar çıkaramayacaklarını söyledi.

Evet, sosyal-demokratlar olarak da bu toplantıdan sonra hiç bir açıklama yapmadık. Neden mi, tek kelimeyle söyleyeyim teslim olduk.

Ebu Firas...

(Baştarafı 3. sayfada)

mayacağız, meşru yoldan mücadelemizi yürüteceğiz, bundan sonraki gelişmelerin sorumlusu Begin olacaktır.

"Filistin halkının kanının başkaları için helal olmadığını ve dünyada bir siyonist için emin bir yer bulunamayacağını da belirten Ebu Firas, "Tüm dost ülkelere sesleniyorum. İsrailli katillere topraklarınızda yer vermeyin" dedi.

Son günlerde İsrail'in artan saldırıları karşısında Batı Şeria'da halkın göç etmek zorunda kaldığını söyleyen Firas, "Biz ölmek için savaşmıyoruz. Halkımızın bağımsızlığı ve özgürlüğü için savaşıyoruz. Bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi fedakarlık ister" dedi. Ebu Firas Atatürk'ten de örnek vererek, Atatürk'ün de fedakarlık yaparak bağımsızlığını kazandığını söyledi.

12 Şubatta 12 İsraillinin Türkiye'ye geldiğini bildiren Ebu Firas, bu konuyu Türkiye hükümetine duyurduklarını açıkladı.

FKÖ lideri son olarak Türkiye hükümeti ile dost olduklarını ve Türkiye halkının da kendi mücadelelerinin yanında olduğuna inandıklarını belirtti.

Site Yurdu...

(Baştarafı 1. sayfada)

POLİSLERİN SALDIRISI

Yurt öğrencileri, müdürün görevden alınmasından sonra komandoların saldırıya başladıklarını söylediler. Öğrenciler saldırı üzerine polislerin olayla ilgisi bulanmayan bir kız ile ayağından yürüyemeyecek kadar sakat olan bir öğrenciyi dövdüler. Ayağından sakat olan öğrencinin komaya sokulduğu bildirildi. Polislerin saldırıya müdahale etmek isteyenlere de hücum ettiği ve "Sizin sonunuzu getireceğiz" dedikleri öğrenildi.

Değerli okuyucularımız Bayinize aylık abone olun

Bildiğiniz gibi, 1980 yılı başlarında gerek kağıt fiyatlarına gerekse gazete malzemelerine yapılan ve halen de devam etmekte olan zamlar tüm basın dünyasını çok zor bir döneme soktu. Gazete satışları düştü, birçok dergi ve yayınevi yayınlarına son verdi.

AYDINLIK, şubat ayında tüm okuyucularına bu zor dönemi de aşacağına dair söz vermişti. Geçen süre içinde bir dizi tasarruf önlemi alındı ve uygulandı. Artık önümüzdeki daha da zor dönemler için gazeteniz AYDINLIK hazırlıklıdır.

Şimdi okuyucularımızı, sizleri göreve çağırıyoruz. AYDINLIK'ın maliyetlerini daha da azaltabilmek için iade oranımızı düşürmeli satışımızı istikrarlı bir hale getirmeliyiz. Bu nedenle tüm okuyucularımızı bulundukları semt, mahalle ve kasabalarda en yakın gazete bayiine AYLIK ABONE olmaya çağırıyoruz. İki ayı aşkın bir süredir bazı illerde yaptığımız denemeler başarılı sonuçlar vermiş, iade oranımız büyük ölçüde düşmüş, AYDINLIK satışları istikrar kazanmış, abone kampanyası yürüttüğümüz bölgelerde satışlarda düzenli bir artış meydana gelmiştir.

Sevgi ve Saygılarımızla.

Aydınlık

"Artık para dilenmekten vazgeçiyorum"

Ali Dinçer, bundan sonra eylem yapacaklarını söyledi

ANKARA (ÖZEL)

ANKARA Belediye Başkanı Ali Dinçer, kendilerinin Karagöz-Hacivat oyunu oynadıklarını, kadayıfın altının kızarıp kızarmadığını tartıştıklarını ve bu komediye belediye başkanlarını da çekmek istediklerini belirterek, "Artık bu oyunlar son bulsun, biz komediye gelmeyeceğiz. Başbakanlığın kapısına gidip para da dilenmeyeceğiz. Gerekirse de eylem yapacağız" dedi.

Dinçer, hükümetleri sert bir şekilde eleştirerek, işçilere de direnişi bırakma çağrısında bulundu. Dinçer "Parça parça eylemler hükümetlerin işine yarıyor. Biz para bulmaya çalışıyoruz. Ancak gücümüz bu kadar Bu işi köklü çözüme ulaştırmak mali kaynak yaratmak için gelin birleşelim, birlikte mücadele edelim. Sorunu basit işçi-işveren meselesine getirmek yanlıştır. Sorun belediyelere mali yardım, kaynak sorunudur. Bu da bütün halkın işçilerin ve belediye çalışanlarının ortak sorunudur. Gelin beraber hakkımızı arayalım. Hak gökten zembille inmez, alınır."

Merkezi hükümetlerin belediyelere para vermemeleri durumu devam ettiği taktirde, bir gün Meclisin işgal edildiğini bile görebileceklerini söyleyen Dinçer "Başka ülkelerde bu tür eylemler olmuştur ve hükümetler faturasını çok ağır ödemişlerdir. Bunlar da faturasını zor ödeyeceklerdir. Halka çektirdikleri misli misline ödetilecektir." dedi.

Sendika...

(Baştarafı 1. sayfada)

üye 226 işçinin zorla MİSK'e bağlı Köy YSE-İş Sendikasına geçmesini sağlamaktır" dedi.

Bu amaca ulaşabilmek için YSE Bölge Müdürlüğünün kendisini işten attığını belirten Şeref Bora daha sonra şöyle devam etti:

"17. Madddeye göre, iş akdini 3.6.1980 tarihi itibarıyla fesheden Bölge Müdürü suç işlemiş olmaktadır. Çünkü aynı bölge müdürü 18.4.1980 tarihinde de iş akdimi feshetmiş, ancak profesyonel sendikacı olmam nedeniyle yasalara uyularak geri dönmem sağlanmıştı ve ben işyerimden maaş almamayı kabul etmiştim.

"Sendikamıza bağlı işçiler de oynanan bu oyanlardan bıkmış durumdadır. Durum İzmir Sıkıyönetim Komutanlığına bildirilmiştir. Ayrıca üst düzeydeki yetkililere, yasalara uymayan bölge müdürünün görevden alınması için uyarıda bulunulmuştur."

TİYATRO

Tahir Özçelik

Eleştirmenin Not Defterinden(1)

Ulvi Uraz'ın önlenebilir çöküşü

İki yüzlü yüce kişilerin ayak oyununa gelmesiydi, şimdilerde 59 yaşında ama hâlâ genç, hâlâ yüreği çocuksu coşkuyla çarpan, hâlâ aldığından hep daha fazlasını vermeye hazır bir tiyatro sanatçısıydı Ulvi Uraz Usta!

Onun serüveni bir bakıma, Türkiye düzeninde etkili birtakım gizli güçlerin de kanıtlayıcı belgesidir, genelde. Çünkü O, çıkar çevrelerine ters düştüğü, halkıyla bütünleşmeye önem verdiği için, omuzlarının üzerinde çağcıl bir kafa taşıdığından, kısacası inanç ve sevgi dolu olduğu için ölmeye bırakıldı.

Çünkü böylece, en namuslu otopsi raporları bile ya beyin kanamasının, ya ruhsal bunalımın ya da yürek durmasının Latince terimiyle yazılıp imzalanabilecek, buna karşılık hiç kimseye toz kondurulamayacaktı.

Nitekim aynen böyle oldu ve Ulvi Uraz'ın kalleşliğe, iki yüzlülüğe, yalana dayanamayan yüreği, 25 Mayıs 1974 sabahının ılıklığını duyamadan duruverdi.

Gerçi, yasalara göre, bu olaydan ötürü hiç kimse sanık sandalyesine oturtulmadı ama, ölümüne neden olan gerçek suçluları tarih çoktan saptayıp, haklarında kesin hükmünü vermiş bulunuyor. Ve O'nu, kendi ayak oyunlarıyla 55 yaşında ölüme gönderenler -hep böyle olur, zaten...- cenazesine en görkemli çelenkleri gönderip, dışın dışın en çok ağıt yakarken, için için en çok sevinç narası atanlardı.

Uraz, H. Taner'in ''Gözlerimi Kaparım, Vazifemi Yaparım''ının son bölümünde

Ya devrimciler ne yaptı peki? Ne yaptı devrimciliği kendilerinden başkasına bırakmayanlar?

Ulvi Uraz'ın göz göre göre ilahlara kurban edilmesine seyirci kaldılar en azından! Devrimci sendikaların, derneklerin her biri, her oyun gecesine 10 bilet alsaydı, ''dava''larının namuslu bir savunucusunu böylesine ayıp koşullarda yitirmemiş, üstelik daha güçlü, daha etkin bir silah kazanmış olacaklardı.

Gerçekte, Ulvi Uraz'ın önlenebilir çöküşünde, üstüne düşeni yapmayan herkes tarih önünde aynı derecede suçludur.

Bugünün devrimci tiyatrolarını da, bu vurdumduymazlık, bu omuz vermeme nedeniyle aynı tehlikelerin beklediğine dikkati çekelim. Tehlike ölmek değildir, tehlike sesini topluma duyuramamak, kısır döngüde tıkanıp kalmaktır.

Küçük Sahne, 1961-62 döneminde, Ulvi Uraz Topluluğunun doğum yeri oldu. İlk oyunu da galiba Haldun Taner'in ''Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım'' adlı güldürüsüydü. O. Zeki Özturanlı'nın ''Evlatçıklar''ıysa, oynayabildiği son oyun oldu.

15 yıl boyunca hep yerli yazarları oynadı. Bilerek, severek, inananarak dağarına kattı onların yapıtlarını. Oysa en sıkışık zamanlarında, Cüneyt Gökçer'in yönetimindeki Devlet Tiyatrosuna, yer yansın eden tanınmış bir yazarımız, yeni oyununu Devlet Tiyatrosuna göndermişti; Ulvi Uraz'a neden vermediğini sorduğumuzda yanıtı, ''Ulvi'nin durumu pek iyi değil, bana telif ücreti ödeyemez!'' olmuştu. (Sanırız, oyun D.T. cede kabul edilmediydi).

Ulvi Uraz Topluluğu, gerçek bir eğitim kurumuydu. Adlarını saymayalım, onun yetiştirdiği, yetişmesi için büyük çaba gösterdiği nice genç sanatçı az biraz palazlanır gibi olduktan sonra, ikinci planda kalmamak için ayrılıp başka topluluk oluşturdu, giderek ona benzemeye özendi, ama kıvıramadı. Aslında, Ulvi Uraz hiç bir zaman sahnede başrol yıldızı olmayı istemezdi; çoğu sanatçının genellikle küçümsediği ''alelade'' rolleri kendi üstlenir, genç arkadaşlarının ön plana çıkıp, yeteneklerini rahatça kanıtlamasına olanak sağlardı.

Ulvi Uraz, R. Erduran'ın ''Huzur Çıkmazı'' oyununda.

Ama O, en sıradan rollerde bile yine tek, yine erişilmez, yine aşılmaz olmayı başarırdı.

Çünkü Ulvi Uraz, yalnız toplumcu değil, her şeyden önce toplumun ta kendisiydi.

Halkını içinde taşıyor, yüreğinde yaşıyordu.

Onunla aynı sahnede çalışmış bir sanatçıdan şu sözleri dinliyoruz: ''Biz Hocadan çok şey öğrendiğimizi sanıyorduk, ama asıl öğrenmemiz gerekenin ne olduğunu öğrenememişiz!''

Ulvi Uraz'ın adına her yıl ödüller veriliyor şimdi; her yıl, bu vesileyle onun adını yeniden anıyoruz. Bu yıl, en iyi oyuncu ödülünü ''Tırpan''daki rolüyle yine Suna Pekuysal kazandı. Hakkıydı, anasının ak sütü kadar. Yönetmen, bu yıl da bulunamadı; olabilir. Ama Ulvi Uraz'ı anmamız, O'na saygı duymamız, O'nu tiyatromuzdaki yerine oturtabilmemiz için yeterli değil.

Çoraklıkta bir parıltı

Erhan Taneri

Ülkemiz az gelişmiş diğer ülkelerde olduğu gibi halkını sanatsal ürünlerden mümkün olduğunca az yararlandıran bir kültür politikası uygulamaktadır. Geri bıraktıran egemen güçler emek ve doğal kaynak sömürüsünü devam ettirebilmek amacı ile sanatı ve ürünlerini belli bir grubun tekeline almaya özen göstermektedir. Halkı kendi düzeni lehine örgütleyebilmek için sanatçıyı sıkı bir denetimde tutmak, halka ulaşmayı deneyenleri tehdit ve ekonomik ambargo ile susturmayı amaçlamak egemen güçlerin doğal işlevi haline getirmiştir.

Ancak halkımız yüzyıllardır devam eden bu kültür tutsaklığına karşı çıkmış ve kendi sanatını, kültürünü yaratmıştır. Bir Pir Sultan Abdal, Aşık Veysel bunun kanıtlarıdır. Ayrıca halk dansları halk kültürünün dışa vurumudur. Egemen güçler engelleyemedikleri bu kültürel birikimi kendi çerçevesine sıkıştırmayı amaçlamış, suni ayrılıklarla halkı birbirine düşürüp yakınlaşmayı önlemişlerdir.

Bunun yanı sıra ülkemizdeki yürekli sanatçılar yıllarca iğne ile kuyu kazar gibi bu iğrenç paylaşım oyununu bozmak için uğraş vermişlerdir. Yazarak çizerek, oynayarak verilen bu eylem yargılanmak, ikinci sınıf adam ilan edilmekle sonuçlandırılmaya çalışılmıştır çoğu kez.

Şu anda ülkemiz açısından sevinecek bir yere gelmiş bulunuyoruz. Sanatçılarımız, ''Biz bu halkla omuz omuzayız. Onlar için üretecek, geleceğin güzel dünyasını, dost insanları oluşturacağız'' demekte, inatla bunun kavgasını hiç bir şeyden yılmadan vermektedirler.

Bana bu satırları yazdıran demin yukarda belirttiğim sevinçtir. İstanbul'da Dostlar Tiyatrosunun sevgi dolu tiyatro kavgası, Ankara'da Ankara Belediyesi kültür etkinlikleri, Ankara Çocuk Tiyatrosunda Salih Kalyon'un inançlı çocuk oyunları ve Halk Kültür Merkezinin dinamik savaşı. Kültürel kalkınmanın ilk ağızda akla gelen emekçileri.

Hele dostlar, yazmadan edemeyeceğim bir sanat emekçisi var ki onun elimden geldiğimce portresini çizmek bence yapılacak onurlu bir eylem.

Hepimizin tanıdığı Erkan Yücel dosttan söz etmek istiyorum. Yaşamını halkının yücelmesine adamış, kavgasını sahnelerde sürdüren bir eylem adamı. Ülkenin son yıllarda yetiştirdiği en önemli sanatçılardan bir tanesi.

Erkan Yücel'in hayat hikayesi değil yazmaya çalıştığım. Ayrıca ona methiye düzmek amacında da değilim. Sadece bu eylem adamının kavgasından söz ediyorum. Yeteneklerini piyasa ürünü yapmamış, yetenekleri ile ulaşabileceği maddi olanakları reddedip sade ama onurlu bir kavganın bayraktarlığını yapan yorulmak bilmeyen bir sanatçıya duyduğum saygının ifadesi sadece bu yazdıklarım.

Erkan Yücel'i son olarak Halk Kültür Merkezinde Orhan Kemal'in ''Müfettişler Müfettişi''nde izledim. Öylesine halktan öylesine, öylesine yürekten, öylesine inançlı idi ki bana çoraklıkta bir parıltıyı anımsattı. Egemen güçlerin kültür alanında yaratmaya çalıştıkları çoraklıkta bir parıltı idi Erkan Yücel. Burdayım diyordu. Ben ve kavga arkadaşlarım burdayız işte. İnançlıyız. Kararlıyız. Bir pınar gibi ulaşacağız halka. Duru içilesi bir pınar gibi. Yürekten tebrikler Erkan Yücel. Yürekten tebrikler Halk Tiyatrosunun tüm emekçileri.

Dilerseniz Müfettişler Müfettişinin bir eleştirisini yapalım. Öncelikle Orhan Kemal üslûbü ve mesajı iyi kavranmış. Mükemmel bir yorumla sahnelenmiş. Müzikal bir komedi. Müzik oyunla içiçe. Ne bir fazlalık, ne de eksikliği var. Şatafatdan kaçınılmış. Müziği oyunun bir aktörü, seyircisi, yönetmeni, ramp ışığı, kısaca göze batmayan ama vazgeçilmez bir öğe olarak kullanmış. Oynanış vasat. Ama hata bulmak zor. Vasatdan kasıt oyuncu kadronun tecrübe ve yetenekleri ile ilintili. Halk Tiyatrosunun oyuncu kadrosu bir ikili grup şeklinde oluşturulmuş. Erkan Yücel, Mert Egemen, Yeşim Dorman gibi ustaların yanında iyi niyetli, tecrübesi az sanatçılar bir araya getirilmiş. Elbette bunun sakıncaları yer yer kendini belli ediyor. Ama günümüz koşullarında ödeneksiz tiyatroların oyuncu teminindeki güçlüğü göz önüne alırsak bunu fazla eleştirmemek gerek.

Erkan Yücel

''Müfettişler Müfettişi'' bir komedi. Ama biz seyircileri koltuklarında güldürürken alnımızı kırıştıracak kadar düşündüren bir komedi. İnsanımızın umutlarını sergilerken, kapılmayın boş umutlara, tek kurtarıcı sizin alınteriniz, sizin namuslu elleriniz, diyen, amacına, maksimuma yaklaşır bir oyun.

Yorum enfes. Yönetmen (adını yazamıyorum çünkü afişe edilmemişti.) gereksiz süsleri atarak sade ama dikkatli bir çalışma ile oyunu kotarmış. İyi niyetli ve gelecekte çok daha iyi olacağına inandığım bir kadro ile sergilemiş. Halk Kültür Merkezi bu oyundan ötürü defalarca kutlansa yeridir.

Bu arada bu başarılı çalışmanın daha iyi olmasını istediğimden birkaç dost eleştirimi sunmak istiyorum. Öncelikle Yeşim Dorman'a sitemim var. Oyunun bütünlüğü içinde değişik bir aksiyonu olan rolünde iğreti duruyordu. Dikkati müfettişin getirdiği duygulardan alıp, bir toplumsal drama cezbetmeyi gerektiren görevinde fazla başarılı değildi. Daha doğal, daha inandırıcı olmalı Yeşim Dorman. Türk tiyatrosunun ve halkımızın kendisine gereksinim duyduğunu bilmeli, yılmadan çalışmalı. Bir ikinci eleştiri de oyuncuların tümüne. Fuayede sahne kostümleri ile bulunmak eğer seyirci ile bütünleşme amacına yönelikse bu da önceden nasıl olacağı planlanan bir şekilde yapılmalı. Sanatçılar fuayede kendi arkadaşlarından başkası ile alakadar olmayınca ortaya garip görüntüler çıkıyor. İkincisi de oyun fuayeden başlayacaksa sahne düzeni buna göre ayarlanmalıdır.

Her şeye karşın Halk Tiyatrosu sanatçılarını bir kez daha yürekten kutlar, önlerinde saygı ile eğilirim. Ayrıca oyunu izlememiş olanlara öneririm. bir an önce bu sanat olayını seyretmelerini. Umutsuz umutların çürümesi için gelin bu oyuna.

Bir başka yazıda buluşmak umudu ile sevgilerimi kabul edin.

---

günün sanat olayları

KONSER

● *İSTANBUL, Avusturya Kültür Ofisi Salonunda, 19.00'da Gerald Nitsche'nin resim-grafik sergisinin açılışı nedeniyle piyanoda Aydan Gölüoğlu, çelloda Rudolf Kreuzhuber ve gitarda Reinhard Rösch'ün katıldıkları bir dinleti sunulacak.*

● *ANKARA Sanat Sevenler Derneğinde mayıs ayında yapılamayan Fazıl Say klasik batı müziği konseri, bu akşam 18.30'da gerçekleştirilecek. Küçük piyanistin konserinde Mozart'ın la majör sonatı, Mendelssohn'un iki yapıtı ve iki ''imprevisation'' yer alacak.*

GÖSTERİ

● *İSTANBUL Sinematek'de 18.30'da Alfred Hitchcock'un son filmlerinden CİNNET(Frenzy) gösterilecek. Film Türkçe altyazılı.*

Mersin Tiyatro Folklor Geliştirme Derneği, Valilikçe kapatıldı

Kısa adı Tif-Der olan Mersin Tiyatro-Folklor Geliştirme Derneği valilik emriyle kapatıldı

6 yıldan bu yana Mersin'de tiyatro ve folklor dallarında çalışma yapan Tif-Der'in kapatılmasına gerekçe olarak derneğin ideolojik amaç taşıdığı ileri sürüldü.

Tiyatro-Folklor Geliştirme Derneği Yönetim Kurulu başkanlığından yapılan açıklamada, derneğin 6 yıldır başarılı çalışmalar yaptığı, bugüne dek 7 ayrı eser sahneye koyduğu, bu nedenle kapatma kararının yasal olmadığı belirtildi.

Milliyet Sanat Dergisi, A.İpekçi'nin anısına değişik sanat dallarında ödüller verecek

Aylık olarak yayınını sürdüren Milliyet Sanat Dergisi, sanatçılarımızı desteklemek ve özendirmek, sanatımızın gelişmesine katkıda bulunmak amacıyla, Abdi İpekçi'nin anısına her yıl değişik sanat dallarındaki yapıtlara ödüller verileceğini açıkladı

1980 yılının roman, oyun ve resim sanatı dallarına ait ödül toplamı 150.000 lira olarak belirlendi. Yarışmacıların diledikleri konuyu işlemekte özgür oldukları belirtildi. Bu yılki ödüllerin dallara göre tutarları şöyle: Roman: 30.000, oyun: 30.000, resim: 1: 45.000, 2. 30.000, 3. 15.000 lira.

Eserlerin son teslim tarihleri roman ve oyun için 30 Eylül, resim için 31 Ekim olarak belirlendi.

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

18.50

Gökkuşağı

Sakar Oğlak

Ümit Denizer'in sunduğu programın Bir Kitabımız Var bölümünde Şevket Yücel'in yazdığı ''SAKAR OĞLAK'' adlı kitaptan bir bölüm tanıtılacak.

Dr. Banu Yazgan, ilkokul beşinci sınıf öğrencileriyle ''Çocuk, oyun, oyuncak'' konusunu tartıştıktan sonra Ayşe Egesoy, eğitim, sağlık ve sanat dünyasından haberler verecek. Programın film bölümünde Avanos ilçesinde değişik çalışmalarda bulunan çocukların yaşantıları yansıtılacak.

20.50

Dünya Çevre Günü

Yine kirlilik

Dünya Çevre Günü nedeniyle Ankara Televizyonu Kültür Şubesi yapımcılarından Şehriban Durgun'un hazırladığı programda doğanın kirletilmesi konusu ele alınacak.

Programda Doç.Dr.Yahya Zabıroğlu, konuya hukuk açısından değinerek dünyadaki örnekler ve Türkiye'de ele alınış biçimi üzerinde duracak. Ayrıca bir avcı, bir balıkçı ve Murgul yöresinden yetkililer görüşlerini açıklayacaklar.

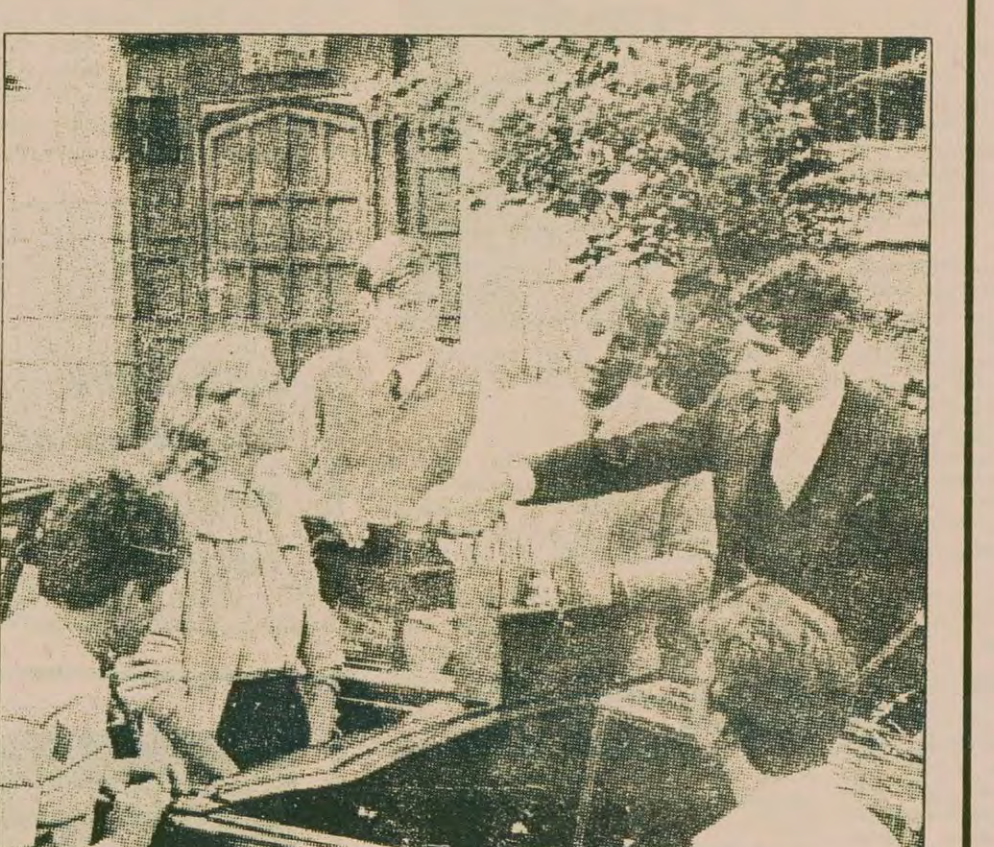

21.40

Yeni mini Amerikan dizisi

Yılların Ötesinden

Bu gece ilk bölümü yayınlanacak olan yeni mini dizinin adı Yılların Ötesinden. Anton Myrer'in ''The Last Convertible'' (Son Açık Araba) adlı eserinden ekrana uyarlanan dizi 1940'larda Amerikan üniversitesi gençliğinde bir kesimin yaşamını ve 25 yıl sonra vardıkları yeri anlatıyor.

BİRİNCİ BÖLÜM:

Avrupa'da savaşın kızıştığı yıllarda ülkenin değişik kesimlerinden gelen ve birbirlerinden farklı yapıya sahip 5 genç Harward Üniversitesine kaydolur.

Zengin Russ, hırslı Ron, çalışkan George, İrlanda asıllı Terry, Fransız mülteci Jean Des Barres arkadaş olurlar.

Aynı odayı paylaşan 5 delikanlının ortak tutkularından biri Russ'un üstü açık lüks Packard otomobili, diğeri de Radcliff kolejinin en güzel kızı Chriss Farris'tir. Chriss içlerinden Russ'u seçer.

MEHMET SEYDA/Roman

ÜŞÜTÜKLER 66

"Yasak Han eşeğin dik alasıdır. Gerçek Han'ınız ve önderiniz benim!"

Ne var ki, Yasak Han kolay inanan bir soydan gelmiyordu; Nazik Han, Kazık Han gibi temiz, dürüst Hanlar soyundan eşeklere ine bine geliyordu. Durup dinlenmeden:

''Bul onları Pehlivan. Allah rızası için bul ve bana getir. Allah inandırsın, ne olursa senden olur..'' dan başka söz tanımıyor, bilmiyordu.

Tanyeri ağırmak üzere iken, aralarında bir anlaşma olanağı doğdu. Sorumlu Pehlivan, Han'ın hanlık hatırını kıramadı. Bakireler bakiresi muhibbesini yatakta uyur ve sayıklar durumda bırakarak, eşeklerin ya ölüsünü ya dirisini ele geçirmek niyeti ve ereği ile sabah karanlığı yola koyuldu. Her biri bir yanda serilip kalmış olan harem kadınlarının arasından yerlerde emekleyerek, sürünerek geçiyor, bin bir tehlike atlatıyor ve sayısız güçlük çekiyordu. Her yanı ve yakayı karış karış tarıyor, iğne deliklerini bile arıyordu. Oysa onları bir vahanın serin gölgesine çekilmiş rahat rahat otlar durumda bulunca şaşkınlığı çoğaldı ve hatta sonsuzlaştı.

Eşeklere gelince, nereden ve nasıl olduğu bilinemez, sanki yakınlarından birisiymiş gibi, Hırtoğlan'ı hemen tanımışlardı.

İlk eşek dile gelip:

— Selam Pehlivan diye anırdı. Sende benimki kadar da akıl yokmuş. Şu otlar bitsin, hele bekle, altın çıkarmadığımı görürsün.

Sözünü eylemle ispat edince, Hırtoğlan ömründe ilk olarak kahırlanmıştı.

— Senin gibi açıkgözleri kandırmak saf adamları kandırmaktan kolaydır, demekteydi eşek.

İkinci eşek dahi dile gelerek:

— Azizim, ruz-i mahşerde Yasak Han'dan şikayetçiyim, iki ön ayağım vakasındadır! dedi, İstediğini yapmakta, dilediğini söylemekte özgürsün diyerek beni kandırıp günler boyu anırttıktan sonra, birden ahırına kapattı ki, bunu ne ben unuturum, ne de şu hemcinslerim unutur. En dokunaklı sesimle anırtılmaya alıştırıldıktan sonra, elbette ahırda da susamadım ve ileri geri anırdım. O zaman bu arkadaşlar, sağ olsunlar, ses tellerimi kısan bir operasyonla beni kendi durumlarına getirdiler ve geçmiş aylarda bir gün, *''Yürün bire kardaşlar, ferman Yasak Han'da ise, çöller bizimdir!''* deyip buralara sürüklediler. Galiba ki Han'ı kızdıran: *''Yasak Han eşeğin dik alasıdır. Gerçek Han'ınız ve önderiniz benim!''* deyişim olmuştur. Ülkeyi ve kabileyi dolaştıysanız, ben aralarından ayrılalı beri ortalığın nice derin bir sessizliğe gömüldüğünü görmüşsünüzdür!

Eşek anırtısı, öküz böğürtüsü, kuş cıvıltısı, sinek vızıltısı olmayan ülkelere lanet olsun!

Daha sonra üçüncü eşek dile gelerek:

— En oynak kısraklar üzerine çekilerek dölümden saf kan Arap ve İngiliz atları üretildiği baştan sona yalandır ve kuru iftiradır. Yukarda Allah vardır! dedi. Gördüğün kadarınca, apış aramda fazlalıklar taşımamaktayım, erkek değil dişiyim. Han'ın delikanlı oğulları ve bazı saray uleması bana *''Nallı Fadime''* adını takmışlardı. Bunun hangi anlama geldiğini bir bilene sormalısın! Yasak Han bir gün ansızın ahıra girdiğinde, kendisi öldükten sonra yerini alacak olan oğullarının hası, en babayiğit şehzadesi benim gözlerimi öperek benden ayrılmakta idi. *''Bre Allahın maskarası, yere çalası oğlan! Hadi Allah herkese vermiş sendeki kör nefsi, lakin dişi bir eşeğin gözlerini öpmek nesi?''* diyerek hışım ve haşmetle üzerine yürüdüğünde, beni elimden tutanım olmamıştır. Olmadığından, Hanzade: *''Ey benim Han babam! İnsanlık öldü mü? Ben insanlık görevimi yerine getireyim, kendisiyle seviştikten sonra gözlerini öpeyim de, şu eşek ister anlasın ister anlamasın ve Allah inandırsın!''* deyip beni göstermiştir. O günden sonra oğlan babasının gözünden düşmüştür, lakin ben neye düşeyim?

Bunlar eşek meşek değildiler. İttil kabilesi yurttaşlığına yaraşır birer dert küpü idiler. Derken, üçü birlikte:

(DEVAM EDECEK)

Aydınlık
Kurucusu ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı 1921
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

İNGİLTEREYE İLTİCA EDEN KGB AJANININ İTİRAFLARI 3

Yönetimdeki yozlaşmanın Çarlık Rusya'sını geçtiğini belirten İlya Dzhirkvelov:

"Brejnev'e oranla Çar 2. Nikola, yoksul bir adamdı"

''Brejnev'in yerine kim geçerse geçsin, Sovyet düzenindeki ekonomik ve ahlaki çürümeyle uğraşmak zorunda kalacak.''

SBKP Merkez Komitesi Sekreteri Çernenko'nun Brejnev'in halefi olacağı söyleniyor.

> Eski KGB ajanı, Sovyetler Birliği'ndeki düzenin sosyalizmle bir ilgisi bulunmadığını söylüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İNGİLİZ ''The Times'' gazetesine KGB ajanı olarak faaliyetlerini ve çeşitli konulardaki görüşlerini açıklayan İlya Dzhirkvelov, Sovyetler Birliği'nde hüküm süren yönetim ve düzenin geleceği hakkındaki düşüncelerini de şöyle ifade ediyor:

İlya'ya göre bugün Rusya, gerçeklerden kopmuş, tecrit olmuş, Sovyet ekonomisini bekleyen felaketin farkında olmayan bir ''aristokrat-bürokrası'' tarafından yönetiliyor.

Bürokrasi hastalığının daha baştan beri bulunduğuna işaret eden İlya, bunun Brejnev yönetiminde bulaşıcı hastalık boyutuna uluştığını belirtiyor. SSCB'deki ''yeni aristokrasi'' ya da ''aristokrat-bürokrasi'' her düzeyde parti ve devlet organlarında, KGB'de, orduda vb. çalışan kimselerden oluşuyor. Bunlar Sovyet vatandaşlarının yaşamını her yönden denetliyor ve boğuyor.

KGB ajanı olmanın sağladığı yarar

İLYA kendisinin de bu düzenden yararlandığını itiraf ediyor. Yurtdışında görev yapan ve KGB ile bağlantısı olan bir Sovyet yetkilisi olarak İlya'nın iki otomobili, Moskova'da ve gittiği yerlerde iyi döşeli bir katı bulunuyormuş. Sık sık Batıya gidebiliyormuş. Sıradan bir Rus'un hayalinden bile geçiremeyeceği tüketim maddeleri ve yiyeceklerin bulunduğu özel mağazalardan alış veriş yapabiliyormuş.

Bugün Rus yönetimindeki yozlaşmanın Çarlık zamanını geçtiğini belirtten İlya, ''Brejnev'e oranla Çar 2. Nikola yoksul bir adamdı.''

Sovyetlerdeki düzen

İLYA, Sovyetler Birliği'ndeki düzenin sosyalizmle bir ilgisi bulunmadığını söylüyor. SSCB'deki düzen, insanların kişiliğini yok ediyor ve özgür düşünce ve yaratıcılığın bastırılmasına dayanarak varlığını sürdürebiliyor. Bu düzen, ancak korku ve baskıyla ayakta durabiliyor.

İlya'nın kendisi de bu durumdan ve Kremlin'in izlediği siyasetlerden rahatsız olmaya başlayınca Batı'ya sığınmaya karar vermiş. Afganistan'ın işgali bardağı taşıran son damla olmuş.

Sovyet sistemi kişileri ezerek ayakta durduğundan, muhalifler göçe zorlanıyorlar. İlya, muhalefeti ''ihanet'' gibi gören düşüncelerden ve dış etkilerden korkan bir sistemin güçlü olamayacağını belirtiyor.

''Şöyle düşünürdük'' diyor eski KGB ajanı, ''Sistemimiz, liderlerimizin dediği kadar iyiyse, neden bu kadar korkuyorlar? Eğer Batı radyoları yalan söylüyorsa bıraksınlar buna biz karar verelim.''

İlya ve arkadaşları, neden hep Batı düşüncesinin Rusya'ya sızmasından bahsedilip de tersinden hiç söz edilmediğini merak eder dururlarmış, İlya'ya göre Sovyet muhaliflerine karşı takınılan tutum da kendine güvensizliğin bir belirtisi.

Brejnev'in yerine kim geçecek?

KGB ve ordu sayesinde ayakta durabilen Sovyet önderliğinde Brejnev'in yerini alacak adayı tahmin etmenin çok güç olduğunu söyleyen İlya, Batıda muhtemel bir aday olarak görülen Konstantin Çernenko'nun Başkan olacağını sanmadığını söylüyor. İlya'nın adayı ise Brejnev'den daha yaşlı bir kimse olmasına rağmen Andrei Kirilenko. Ancak İlya, Stalin'den sonra Kruşçev'in başa geleceğini tahmin etmek ne kadar güç idiyse, bu kez de Brejnev'in halefini bilmenin o kadar güç olduğunu ifade ediyor.

Eski KGB ajanı, Brejnev'in yerine kim geçerse geçsin, Sovyet düzenindeki ekonomik ve ahlaki çürümeyle uğraşmak zorunda kalacağını vurguluyor. Ekonomik açıdan ülke tam bir felaket içinde. Bir avuç ayrıcalıklı kişi dışında, et ve birçok gıda maddesini bulmak hemen hemen imkansız hale gelmiş. Sürekli yokluklar içinde bulunan bir ekonomi, sonuç olarak namuzsuzca para kazanma imkanları varatmış. Bu da Sovyetlerde her düzeyde yozlaşmaya yol açmış.

İlya, Cenevre'de bulunan Dünya Sağlık Örgütündeki Sovyet yetkililerinin iyi beslenememe ve kötü barınma şartları yüzünden Sovyet vatandaşlarının sağlıklarının gittikçe bozulmasından kaygılandıklarını aktarıyor.

Alkolizm

SOVYET yetkililerini kaygılandıran sorunların biri de içki düşkünlüğü ya da alkolizmin çok yaygın oluşu. Yaşamın baskıları ve votkanın oldukça ucuz olması alkolizmi körüklüyor. İlya bir ara Cenevre'ye gelen Sovyetler Birliği Sağlık Bakanı Petrovsky Sovyet yetkilileriyle yaptığı gizli bir toplantıda, Rusya'da alkolizmin bugünkü hızıyla yayılması halinde sonunda ''milletin yozlaşmasına'' yol açacağını söylediğini anlatıyor.

İlya, geçmişte sadece sıradan Rus vatandaşlarının ekonomik çürüme ve siyasi baskıdan şikayet ederken, günümüz Rusya'sında yöneticiler arasından da kaygı dolu sesler yükselmeyi başladığına dikkat çekiyor. Aralarında KGB ve ordu mensupları da bulunan bu insanların ne de olsa halkla bağları olduğunu belirten İlya, ''Ancak iktidarın en yüksek noktasındakiler gerçeklerden tamamen kopuktur'' diyor.

Bu arada İlya şu öngörüde bulunuyor: ''Kremlin biraz daha sıkarsa birşeyler kopacak. Ancak liberalleşmeye izin verirse bu bir patlamaya neden olabilir.''

Eski KGB ajanı sonuç olarak şunları söylüyor: ''Şurası muhakkak ki birşeylerin olması gerekli. İşler uzun süre eskisi gibi devam edemez.''

BİTTİ

> Alkolizm, Sovyet yetkililerini kaygılandıran sorunların başında

Eski KGB ajanının Londra'da çekilen ilk fotoğrafı.

> İlya: "Kremlin biraz daha sıkarsa, birşeyler kopacak. Ancak liberalleşmeye izin verirse de bu, bir patlamaya neden olabilir"

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ'NÜN SOVYETLER BİRLİĞİ'NDEKİ SİYASİ TUTUKLULARLA İLGİLİ RAPORU 3

Akıl hastanelerinde inanılmaz işkenceler

- SSCB'de bakımsızlıktan ölen tutuklu sayısı çok fazla.
- Sözde eğitim çalışmalarında siyasi tutuklulara Çin'de siyonistlerin olduğu anlatılıyor.
- Akıl hastanelerindeki siyasi tutuklulara sülfür iğneleri yapılıyor, tutukluların bedeni yaş sargılarla sarılıp, sıkıştırılıyor.

Oryol Özel Akıl Hastanesi

ULUSLARARASI Af Örgütünün Sovyetler Birliği'ndeki siyasi tutuklularla ilgili son raporunda hapishanelerde veya çalışma kamplarındaki sağlık koşullarının bozukluğu ve yetkililerin bu konudaki ilgisizliği, Vladimir hapishanesinde 1975'de geçmiş olan bir olay örnek gösterilerek şöyle anlatılıyor:

''17-18 Ekim gecesi 4.Bloktaki 31 Nolu hücrede bulunan Gunnar Rode adlı bir tutuklu hastalandı. 1971'deki gibi bağırsak düğümlenmesi geçiriyordu. 18 Mayısta ceza hücresinde açık grevi yapan Abankin'i dövmüş olan Mikhailov adlı gardiyan, doktor çağırmayı reddetti. Bunun üzerine 31 Nolu hücredeki diğer tutuklular V.Abankin, V.Bukovsky, Y.Grodetsky A.Safronov, B.Şakirov. gürültü çıkarttılar dikiz ve yemek deliğine vurdular. Böylece Rode sağlık merkezine götürüldü. Muayene edilip aynı gün hücreye geri getirildi.''

Sağlık konusundaki ilgisizlikten dolayı Sovyet hapishanelerinde ölüm oranının çok yüksek olduğu bildiriliyor. Bir görgü tanığının belirttiğine göre Mordoviyan'daki çalışma kamplarında 1975'de 135 tutuklu ölmüş. Bunlardan 34'ü intihar etmiş, 12'si ise tecrit hücrelerinde ölmüş 1978'de Mordoviyan kamplarının merkezi hastanelerinde geçirdiği iki ay boyunca V. Gandzynk, Mordoviyan kamplarından hastaneye en az ''50 tutuklunun'' getirildiğini, bunlardan 17-19'unun öldüğünü duyurdu. 1979 başında Perm kamplarında kalan bir grup tutuklu, geçen 7 yıl içinde Perm kamplarında bakımsızlıktan 13 tutuklunun öldüğünü açıkladılar.

Tutukluların ıslahı

SOVYET hapishanelerinde sözde ıslah için tutuklular ağır işlerde çalıştırılıyorlar. Uluslararası Af Örgütünün raporunda bu çalışmalarda tutukluların nasıl sömürüldüğü ve çalışmaların ne kadar kötü şartlarda yürütüldüğü anlatılıyor.

Çalışma kamplarındaki sözde eğitim programlarıyla ilgili olarak ise 15 yıl kamplarda kalmış olan E.Kuznetsov 1971 de ''Hapishane Günlüğü''ne şunları yazmış:

''Katıldığım en son sınıfta Teğmen Bezzubov bize şu paha biçilmez bilgiyi verdi; 'Çin'de siyonistler ve kızıl muhafızlar dizginleri kopardılar. Fakat Çin halkı aptal değil, onlara gösterecek'! Bu derslerin bilimsel düzeyi gerçekten nefes kesici.''

Tutuklularla idare arasındaki ilişkiler

SOVYET hapishaneleri İçişleri Bakanlığının denetimi altında. Burada tutuklular sayısız kısıtlamalarla karşı karşıya örneğin tutukluların radyo, daktilo, bir seferinde 5'den fazla kitap bulundurmaları yasak. Sık sık koğuşlarda arama yapılıyor. Ziyaretler kısıtlı. Cezalar ise çok ağır. Ceza tecrit hücrelerinden sağlam çıkabilmek mesele. Kanuna göre tutuklu tecritte en fazla 15 gün tutulabiliyor. Ancak peşpeşe 70 gün tecritte kalmış kimseler var.

4,5 yıl hapiste kalmış olan Sender Levinson, ırzına geçmek isteyen 3 adi tutukludan nasıl kurtulduğunu anlattıktan sonra yaşadıklarını şöyle dile getiriyor:

''Gerek geçici hapishanelerde gerekse trenlerde tanık olduğum şiddet korkunçtu. Odesa ve Karkov'da kötü sağlık şartlarından ve yemeklerin kötülüğünden şikayet ettiğimiz için tahta çekiçlerle dövüldük. Ruvaevka'da kışın pencere camları kırık bir hamamda ılık suyla yıkanmak zorunda bırakıldık. Ulyanovsk'da trenimize bir grup suçlu genç bindirildi, yarısının ırzına geçilmişti.''

Af Örgütünün raporunda tutuklulara yapılan kötü muamele ve dayak olaylarıyla ilgili birçok örnek daha var.

Akıl hastaneleri

SOVYET ceza sisteminin en tüyler ürpertici uygulamalarından birisi insanların düşüncelerinden dolayı akıl hastanelerine kapatılmasıdır. İşte akıl hastanelerine kapatmak için birkaç neden: Oturduğun katta konser düzenlemek, iş arkadaşına hükümeti eleştirmek, Moskova'daki hükümet dairelerine kişisel şikayetlerde bulunmak, göç isteğinde bulunmak, pankart taşımak, yabancı gazetecilerle buluşmaya çalışmak vb.

Sovyetlerde insanların nasıl keyfi olarak akıl hastanelerine kapatıldığını göstermesi bakımından, oturduğu katta konser düzenlemekten Moskova'daki bir akıl hastanesine kapatılan P.Starchik hakkında hastanenin kabul defterine yazılanlar ne kadar ibret verici:

''(Sosyal bakımdan tehlikeli)...Son zamanlarda Sovyet aleyhtarı şarkılar besteledi ve oturduğu katta 40-50 kişilik toplantılar düzenledi. Muayene sırasında kafası yerindeydi. Bilincinde önemli bir bozukluk yoktu. Tavrı normaldi. Kuşkuluydu. Sorulara tekdüze cevaplar verdi. Şarkı bestelediğini inkar etmedi. 'Kendime özgü bir dünya görüşüm var' dedi. Eleştiri yeteneği yok.''

Argentov adlı siyasi tutuklu 1976'da Moskova'daki 14 Nolu Akıl hastanesinde.

Akıl hastanesine kapatılan düşünce suçluları burada inanılmaz işkencelere tabi tutuluyor. Af Örgütünün raporunda bu özel hastanelere kapatılan insanların tanınmaz hale geldiklerini anlatan birçok örnek var.

Bu arada insülin vererek şok yaratma, sulfazin zerketme gibi yöntemler kullanılıyor. Şimdi Fransa'da yaşayan L. Plyusheh., 1976'da Dneprapetrovsk Özel Akıl Hastanesinden çıktıktan sonra şunları anlattı:

''Bir hasta doktorlara Gestapolar dedi. Sülfür iğnesi yapılmasını emrettiler. (Sülfür iğnesinden sonra insanın ateşi 40 dereceye kadar çıkıyor; iğnenin yapıldığı yer dayanılamayacak kadar acıyor. Birçok kişi sülfür iğnesi yüzünden basur kanaması geçirdi.) Bu hasta 24 saat inledi. Acıdan çılgına dönmüş bir durumda yatağının altına saklanmaya çalıştı. Sonunda umutsuzca pencere camını kırıp boğazını kesmeye teşebbüs etti.''

Akıl hastanelerinde kullanılan diğer yöntemler hasta diye adlandırılan kişileri günlerce hatta haftalarca yatağa bağlamaktır. ''Kuru sargı'' denilen yöntem ise en korkuncu. Hasta yaş sargılarla sıkı sıkıya sarılıyor. Sargılar kurudukça çekiyor ve büyük bir acı veriyor. Hastane personelinin bazan bu işlemi birkaç kez tekrarladığı bildiriliyor. Af Örgütünün raporunda bu yöntemin son yıllarda artık siyasi tutuklulara pek uygulanmadığı ancak tamamen ortadan kaldırılmadığı belirtiliyor.

BİTTİ

Talgar Özel Akıl Hastanesi. İnsanın evinde konser düzenlemesi bile hastaneye kapatma nedeni.

Televizyonda bugün

17.00	HABERLER
17.05	AKSAMA DOĞRU
18.00	HABERLER
18.05	SINAVA DOĞRU
18.50	GÖKKUŞAĞI
19.45	HAFTANIN ŞARKISI
19.50	UYKUDAN ÖNCE
20.00	HABERLER
20.50	DÜNYA CEVRE GÜNÜ
21.20	TÜRK SANAT MÜZİĞİ
21.40	YILLARIN ÖTESİNDEN Yeni mini dizi
23.10	HABER PROGRAM
23.40	HABERLER

(GENİŞ HABER 7. SAYFADA)